

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023

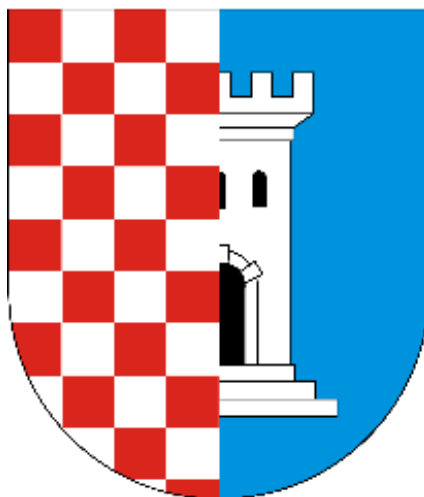
Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Projekt został zrealizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Gmina Golina

ul. Nowa 1

62-590 Golina

Golina, 2017

Spis treści

1. Wprowadzenie	6
2. Ogólna charakterystyka Gminy Golina	9
Położenie gminy	9
Uwarunkowania środowiska naturalnego	9
3. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	11
4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	19
Sfera społeczna.....	19
Ubóstwo	19
Bezrobocie	22
Niski poziom aktywności społecznej	26
Niekorzystne zjawiska demograficzne	28
Niepełnosprawność.....	29
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	31
Uzależnienia	32
Sfera gospodarcza	35
Niski stopień przedsiębiorczości	35
Sfera środowiskowa	38
Obecność odpadów stwarzających zagrożenie	39
Niedostateczny dostęp do sieci kanalizacyjnej	40
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	42
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	42
Niski poziom obsługi komunikacyjnej	43
Sfera techniczna	45

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	45
Występowanie obiektów budowlanych zagrażających środowisku	47
5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	49
6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	57
7. Wizja obszaru rewitalizacji	67
8. Cele rewitalizacji i kierunki działań	68
Cele strategiczne dla obszaru rewitalizacji.....	69
9. Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	70
Lista projektów podstawowych	70
Charakterystyka projektów uzupełniających	94
10. Mechanizmy zapewniania komplementarności rewitalizacji	99
Komplementarność przestrzenna	99
Komplementarność problemowa.....	106
Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	110
Komplementarność międzyokresowa	110
11. Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowych harmonogram działań	114
12. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji.....	117
Analiza wyników badania ankietowego	119
Analiza spotkań warsztatowo-informacyjnych	128
Partycypacja na kolejnych etapach rewitalizacji.....	130
13. System wdrażania, realizacji i aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji	134
Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji	137
14. System monitoringu i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji	139
Monitoring i ewaluacja.....	139
15. Powiązanie Programu z dokumentami strategicznymi.....	146
16. Analiza oddziaływania na środowisko.....	154

17.	Spis tabel i rysunków	155
18.	Załącznik 1 –Kwestionariusz ankiety	159

1. Wprowadzenie

Powołując się na *Wytyczne w zakresie rewitalizacji*¹, rewitalizacja stanowi kompleksowy proces naprawczy, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analiza dotyczących go problemów. Diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnej zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

¹*Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, dostępne na: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-rewitalizacji-w-programach-operacyjnych-na-lata-2014-2020/> [dostęp: 23.06.2017].

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Program rewitalizacji został zdefiniowany jako inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w takich sferach jak: społeczna, gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa. Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany oraz ukierunkowany plan na osiągnięcie celów programu rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być także środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

Poniższy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza część to część diagnostyczna, w ramach której przeprowadzono diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych. Dokonano analizy wskaźnikowej, dzięki, której wyznaczono obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji. Część druga to część strategiczna, która składa się z wizji obszaru rewitalizacji, celów strategicznych i kierunków działań, listy planowanych przedsięwzięć (podstawowych i komplementarnych) wraz z mechanizmami zapewniania komplementarności procesu rewitalizacji, oraz szacunkowym kosztem, potencjalnym źródłem finansowania i planowanym czasem realizacji poszczególnych projektów.

Dokument uzupełniony został przez zaprezentowanie powiązania programu z dokumentami strategicznymi oraz wskazanie zastosowanych i planowanych mechanizmów partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji.

Podstawą prawną do sporządzenia *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023* jest Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (na podst. Dz.U. z 1998 Nr 162 poz. 1126).

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golinana lata 2017-2023 wpisuje się w założenia *Strategii Rozwoju Gminy Golina na lata 2016-2026*, której wizja i misja brzmią następująco:

WIZJA

**Gmina miejska Golina to miejsce, w którym warto zamieszkać i zainwestować,
z racji dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i społecznej,
oraz czystego środowiska naturalnego.**

MISJA

**Gmina Golina tworzy warunki do osiedlania się oraz rozwoju inwestycji poprzez
rozbudowaną infrastrukturę społeczno-gospodarczą gminy, poprawę warunków życia
mieszkańców oraz poszanowanie dla środowiska naturalnego.**

2. Ogólna charakterystyka Gminy Golina

Położenie gminy

Gmina Golina stanowi ośrodek usługowo - mieszkaniowy, usytuowany na obrzeżu Konińskiego Zagłębia Węgla Brunatnego. Gmina zlokalizowana jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego oraz zachodniej części powiatu konińskiego. Od zachodu graniczy z gminami Łądek i Słupca, od południa z gminami Stare Miasto i Rzgów, od północy z gminą Kazimierz Biskupi, natomiast od wschodu z miastem Konin. Powierzchnia gminy wynosi 98,98 km².

Na terenie gminy miejsko-wiejskiej Golina zlokalizowanych jest 26 miejscowości, tworzących razem 18 sołectw: Adamów, Barbarka, Bobrowo, Brzeźniak, Chrusty, Głodowo, Golina-Kolonia, Kawnice, Kolno, Kraśnica, Lubiecz, Myślubórz, Przyjma, Radolina, Rosocha, Sługocinek, Sławie i Węglew.

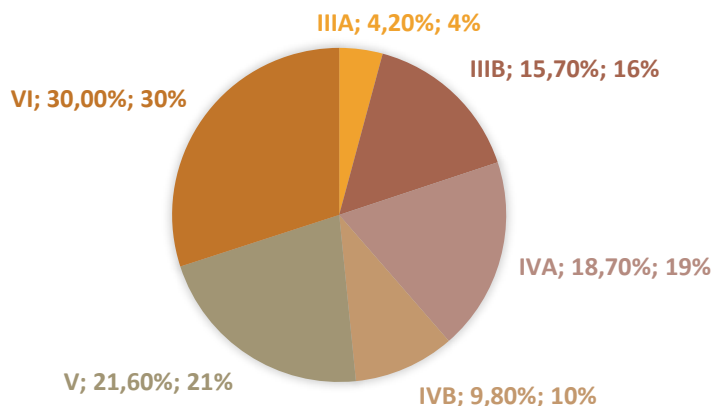
W mieście Golina został przyjęty podział na trzy obszary, które posiadają własne Rady Osiedlowe, mianowicie: Osiedle Wschód, Osiedle Zachód oraz Osiedle Starówka.

Uwarunkowania środowiska naturalnego

Gmina Golina usytuowana jest na terenie dwóch regionów geomorfologicznych: Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej oraz Wysoczyzny Gnieźnieńskiej. Granica pomiędzy regionami przebiega wzdłuż linii wyznaczonej przez miejscowości: Kraśnica, Węglew, Golina, Myślubórz oraz Radolina.

Powierzchnia gminy wynosi 9 897 ha, z czego 83,72% stanowią użytki rolne. W gminie występują dwa podstawowe typy gleb: pochodzenia wodnego oraz mineralne pochodzenia polodowcowego. Warto nadmienić, że blisko 80,00% areалу gminy stanowią gleby IV, V i VI kategorii. Zgodnie z klasyfikacją gruntów ornych są to gleby słabe i bardzo słabe.

Wykres 1. Klasa gruntów rolnych występujących na obszarze gminy Golina

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu: Strategia Rozwoju Gminy Golina na lata 2016-2026.

Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione stanowią 8,04% powierzchni gminy. Powierzchnia gruntów zabudowanych wynosi natomiast 505 ha, co stanowi 5,10% areалу gminy. W mniejszym stopniu powierzchnię gminy stanowią: nieużytki (2,72%), grunty pod wodami (0,34%) oraz tereny różne (0,07%).

Tabela 1. Powierzchnia geodezyjna gminy Golina

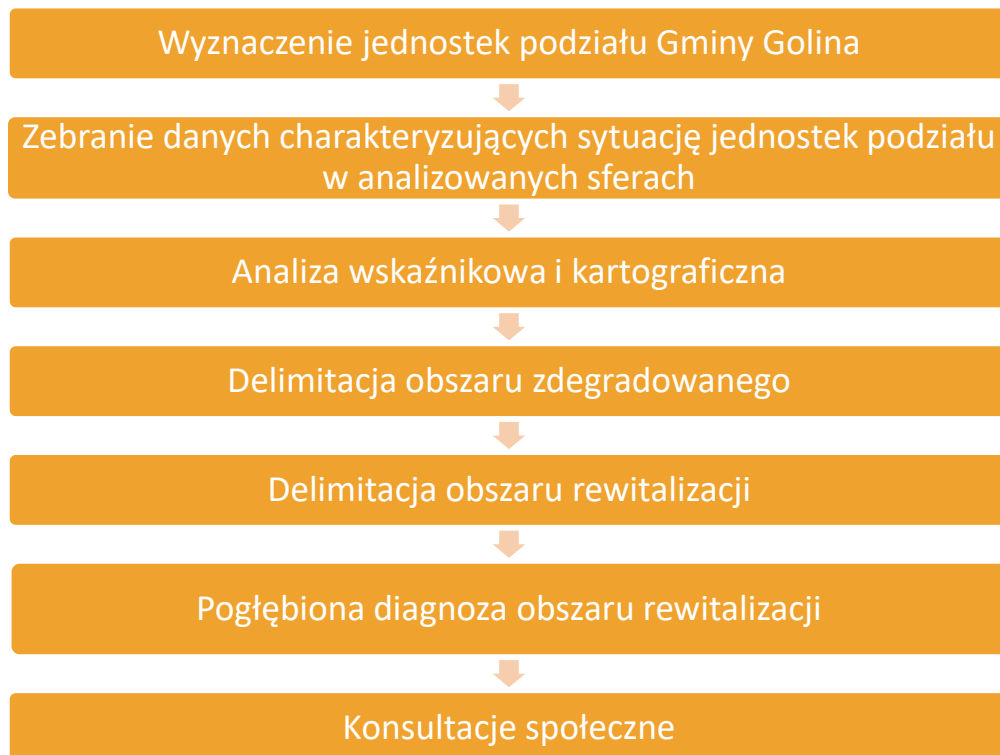
powierzchnia ogółem	9 897 ha	100,00%
użytki rolne razem	8 286 ha	83,72%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	796 ha	8,04%
grunty pod wodami razem	34 ha	0,34%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	505 ha	5,10%
użytki ekologiczne	0 ha	0,00%
nieużytki	269 ha	2,72%
tereny różne	7 ha	0,07%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Sieć wodną stanowią małe, bezimienne ciek, uchodzące do Warty, której zlewnia znajduje się w południowej części gminy. Brak jest na terenie gminy Golina powierzchniowych zbiorników wodnych. Jedynym z nich jest Jezioro Głodowskie, leżące na granicy z gminą Kazimierz Biskupi, które pełni funkcje rekreacyjne.

3. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zastosowanie odpowiedniej metodologii umożliwiło rozpoznanie lokalnych potencjałów i zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proces opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu wymienionych obszarów opierał się na następujących filarach:

W celu przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystano podział Gminy Golina na sołectwa² (teren wiejski) i osiedla (teren miejski). Przedstawione jednostki urbanistyczne to powiązane ze sobą funkcjonalnie obszary, a więc potencjalnie, przedstawiają one tożsame problemy i potencjały.

W Gminie wyodrębniono 21 jednostek podziału:

² Na podstawie *Uchwały nr VII/36/90 Rady Gminy i Miasta w Golinie z dnia 20 grudnia 1990 roku w sprawie: utworzenia jednostek pomocniczych Rady Gminy i Miasta w Golinie.*

Tabela 2 Jednostki podziału Gminy Golina

NAZWA	LICZBA MIESZKAŃCÓW (os.)	POWIERZCHNIA (ha)
ADAMÓW	449	279
BARBARKA	150	245
BOBROWO	179	316
BRZEŹNIAK	321	628
CHRUSTY	58	128
GŁODOWO	275	311
GOLINA-KOLONIA	288	573
KAWNICE	831	458
KRAŚNICA	533	449
KOLNO	109	888
LUBIECZ	221	271
MYŚLIBÓRZ	245	671
PRZYJMA	599	704
RADOLINA	293	495
ROSOCHA	608	635
SPŁAWIE	675	820
SŁUGOCINEK	231	492
WĘGLEW	1339	1178
OSIEDLE ZACHÓD	1732	102
OSIEDLE WSCHÓD	862	123
OSIEDLE STARÓWKA	1881	132
CAŁA GMINA	11879	9898

Źródło: opracowanie własne.

Miasto Golina podzielono w sposób następujący:

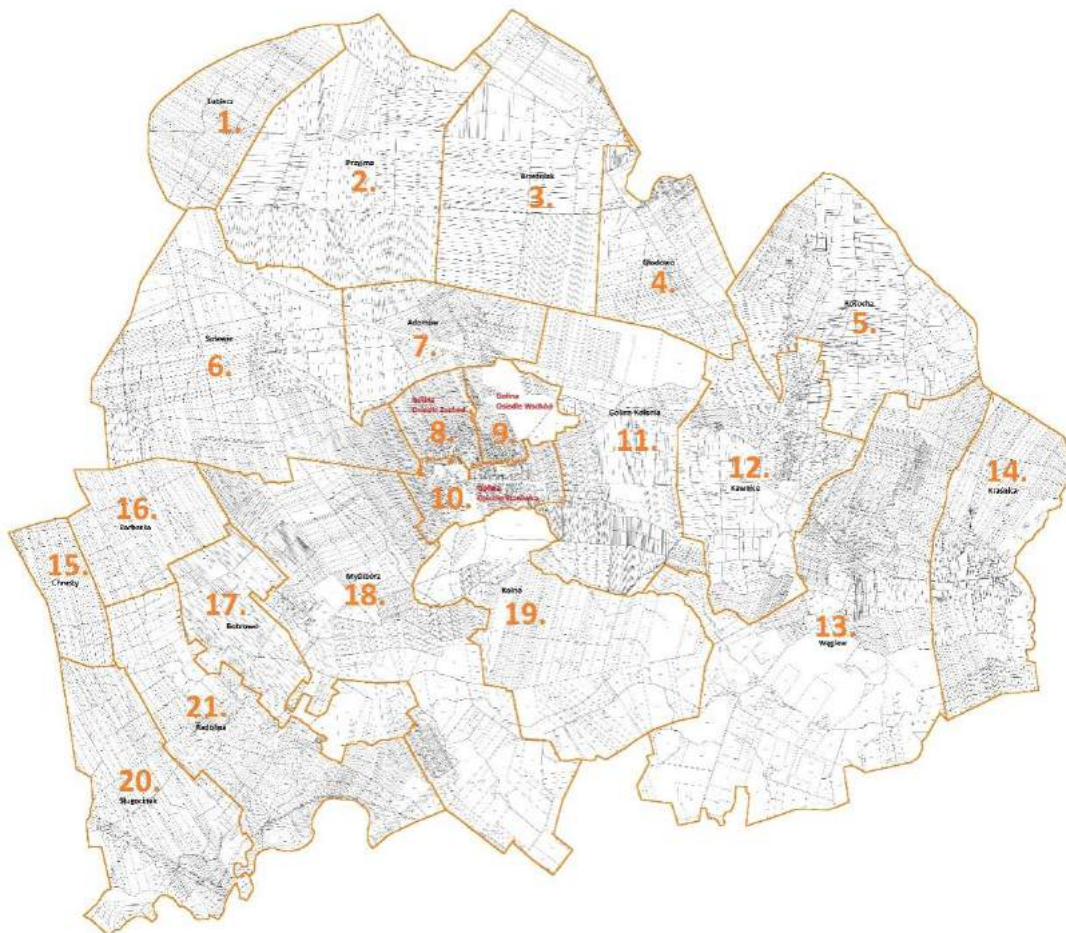
Tabela 3 Podział miasta Golina na osiedla

OSIEDLE ZACHÓD	OSIEDLE WSCHÓD	OSIEDLE STARÓWKA
3Maja, Armii Poznań, Bohaterów II Wojny Światowej, Chabrowa, Cmentarna, Fiołkowa, Gen. Kleeberga, Gen. Kutrzeby, Gen. Sikorskiego, Goździkowa, Górnicza, Hubala, Kolejowa, Konwaliowa, Krokusowa, Liliowa, Młodzieżowa, Monte Cassino, Obrońców Westerplatte, Ogrodowa, Okólna, Orchowskiego, Partyzantów, Poprzeczna, Powstańców Warszawy, Stokrotki, Storczykowa, Szarych Szeregów, Zielone Łąki, ZWM	Gen. Józefa Bema, 35lecia, Dąbrowskiego, Długa, Jagodowa, Jasna, Krótka, Kusocińskiego, Kwiatowa, Leśna, Olimpijska, Piaskowa, Powstańców Wielkopolskich, Różana, Słoneczna, Sportowa, Tulipanowa, Wąska, Wojska Polskiego, Wyzwolenia, Zielona	1 Maja, 22 Lipca 1807, Akacjowa, Bolesława Chrobrego, Kąkolowa, Kilińskiego, Klonowa, Kopernika, Kościelna, Kościuszki T., Łąkowa, Mickiewicza, Nałkowskiej Nowa, Parkowa, Plac Kazimierza Wielkiego, Polna, Poniatowskiego, Pułaskiego, Rzeźnicza, Sienkiewicza, Słowackiego, Sosnowa, Staromiejska, Strażacka, Świerkowa, Targowa, Topolowa, Wierzbowa, Wolności, Wrzosowa, Zygmunta Krasińskiego, Konopnickiej

Źródło: opracowanie własne.

Podział Gminy na jednostki analityczne zaprezentowano również na poniższej mapie:

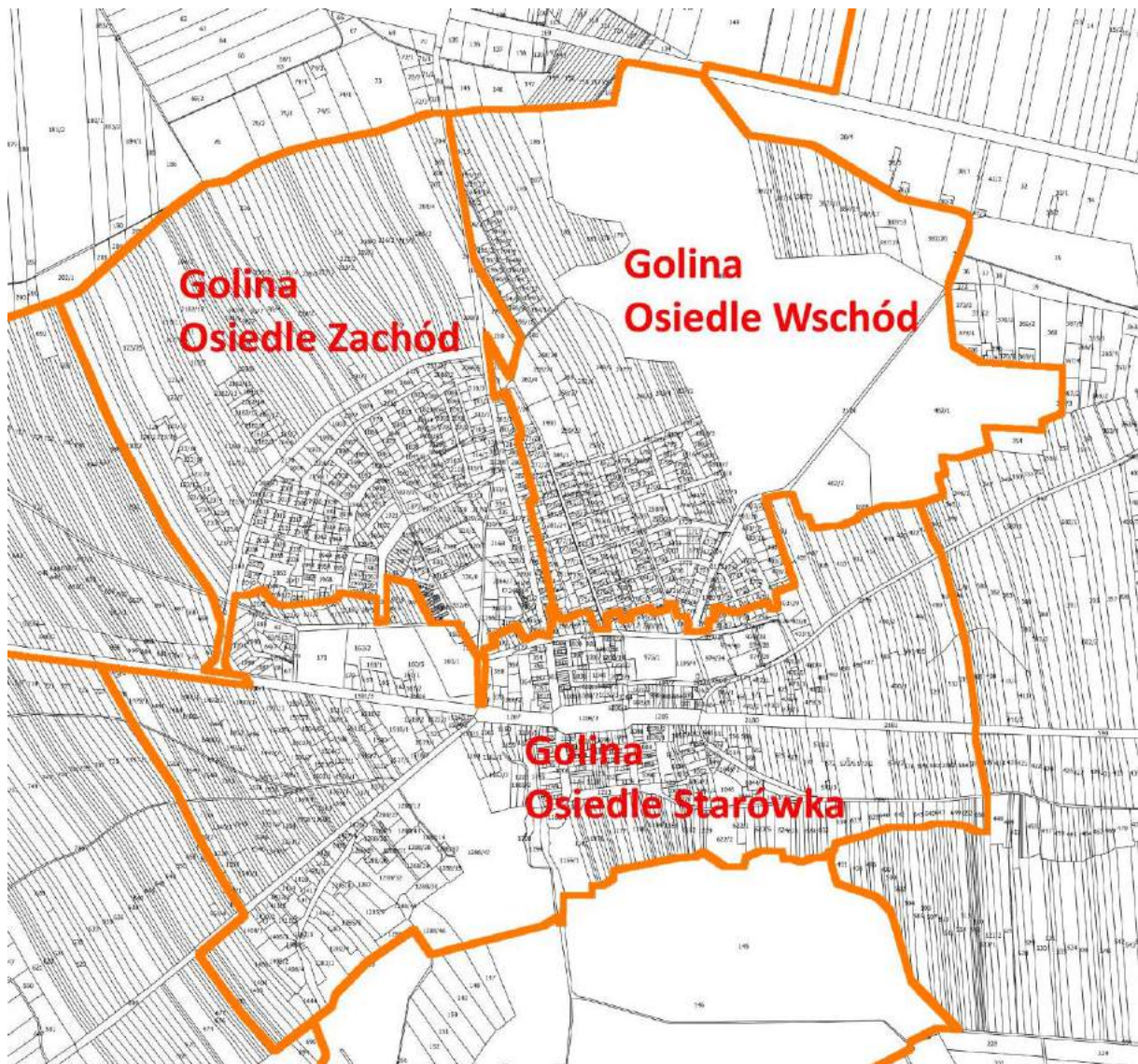
Rysunek 1 Podział Gminy Golina na jednostki analityczne

1. Lubiecz
2. Przyjma
3. Brzeźniak
4. Głodowo
5. Rosocha
6. Sptawie
7. Adamów,
8. Golina – Osiedle Zachód
9. Golina – Osiedle Wschód
10. Golina – Osiedle Starówka
11. Golina-Kolonia
12. Kawnice
13. Węglew
14. Kraśnica
15. Chrusty
16. Barbarka
17. Bobrowo
18. Myślibórz
19. Kolno
20. Sługocinek
21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2 Podział Miasta Golina na osiedla

Źródło: opracowanie własne.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji posłużono się danymi o charakterze ilościowym, które pozyskane zostały w podziale na wyżej wymienione jednostki podziału. Zebrane dane odnoszą się do pięciu sfer:

- społecznej;
- gospodarczej;
- przestrzenno-funkcjonalnej;
- technicznej;
- środowiskowej.

Lista wykorzystanych wskaźników znajduje się w poniższej tabeli (wskaźnik *występowanie budynków generujących niską emisję* obejmuje dane zgromadzone na przełomie lutego i marca 2017 roku; pozostałe dane na dzień 31.12.2016r.):

Tabela 4 Dane ilościowe wykorzystane w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

w	Sfera	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych
w1	Społeczna	Ubóstwo	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie
w2			Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie
w3	Społeczna	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
w4			Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem	Urząd Miejski w Golinie, Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
w5			Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem	Urząd Miejski w Golinie, Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
w6	Społeczna	Niski poziom aktywności społecznej	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie

w	Sfera	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych
w7	Społeczna	Niekorzystne zjawiska demograficzne	Liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie
w8	Społeczna	Niepełnosprawność	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie
w9	Społeczna	Bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na bezradność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie
w10	Społeczna	Uzależnienia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie
w11	Gospodarcza	Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie
w12			Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie
w13	Środowiskowa	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie	Powierzchnia dzikich wysypisk [ha]	Urząd Miejski w Golinie
w14		Niedostateczny dostęp do sieci kanalizacyjnej	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	Urząd Miejski w Golinie
w15	Przestrzenno-	Niewystarczające wyposażenie	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	Urząd Miejski w Golinie

w	Sfera	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych
w16	funkcjonalna	w infrastrukturę techniczną	w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	
		Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Długość dróg we własności gminnej wymagających remontów [m]	Urząd Miejski w Golinie
w17	Techniczna	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Liczba budynków we własności gminnej wymagających remontu kapitalnego	Urząd Miejski w Golinie
w18		Występowanie obiektów budowlanych zagrażających środowisku	Występowanie budynków generujących niską emisję [wysoki poziom/średni poziom]	Urząd Miejski w Golinie, Straż Miejska w Golinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie pozyskanych danych.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone w następujący sposób:

A. Dla każdej z analizowanych jednostek podziału zebrano wskaźniki obrazujące sytuację w pięciu analizowanych sferach. Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny – zostały przyrównane do 100 mieszkańców danej jednostki podziału Gminy Golina. Dzięki temu zabiegowi możliwe stało się przedstawienie wartości wskaźników uwzględniające różnice w liczbie ludności zamieszkującej każdą z jednostek podziału. Wyjątek stanowią wskaźniki *Długość dróg we własności gminnej wymagających remontów* [m]; *Występowanie budynków generujących niską emisję* [wysoki poziom/średni poziom]; *Powierzchnia dzikich wysypisk* [ha], które przedstawione zostały w wartościach bezwzględnych lub jakościowych. **Za zjawisko negatywne uznano sytuację, w której dany wskaźnik przyjmuje wartość niekorzystną (wyższą lub niższą) względem średniej wartości dla wszystkich jednostek podziału Gminy.**

B. Dla każdej z jednostek podziału Gminy zliczono sumy negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej. **Za sytuację kryzysową w danej sferze uznano stan, w którym jednostka charakteryzuje się wyższą od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy liczbą negatywnych zjawisk. Obszar zdegradowany tworzą jednostki podziału, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych analizowanych sfer.**

C. Analizie jeszcze raz poddano wskaźniki, tym razem tylko dla jednostek podziału tworzących obszar zdegradowany. **Za zjawisko negatywne uznano sytuację, w której dany wskaźnik przyjmuje wartość niekorzystną (wyższą lub niższą) względem średniej wartości dla obszaru zdegradowanego.**

D. Dla każdej z jednostek tworzących obszar zdegradowany zliczono sumy negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej. **Za sytuację kryzysową w danej sferze uznano stan, w którym jednostka charakteryzuje się równą lub wyższą od średniej dla obszaru zdegradowanego liczbą negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji tworzą jednostki podziału, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w sferze społecznej i w największej liczbie pozostałych sfer.**

4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

Sfera społeczna

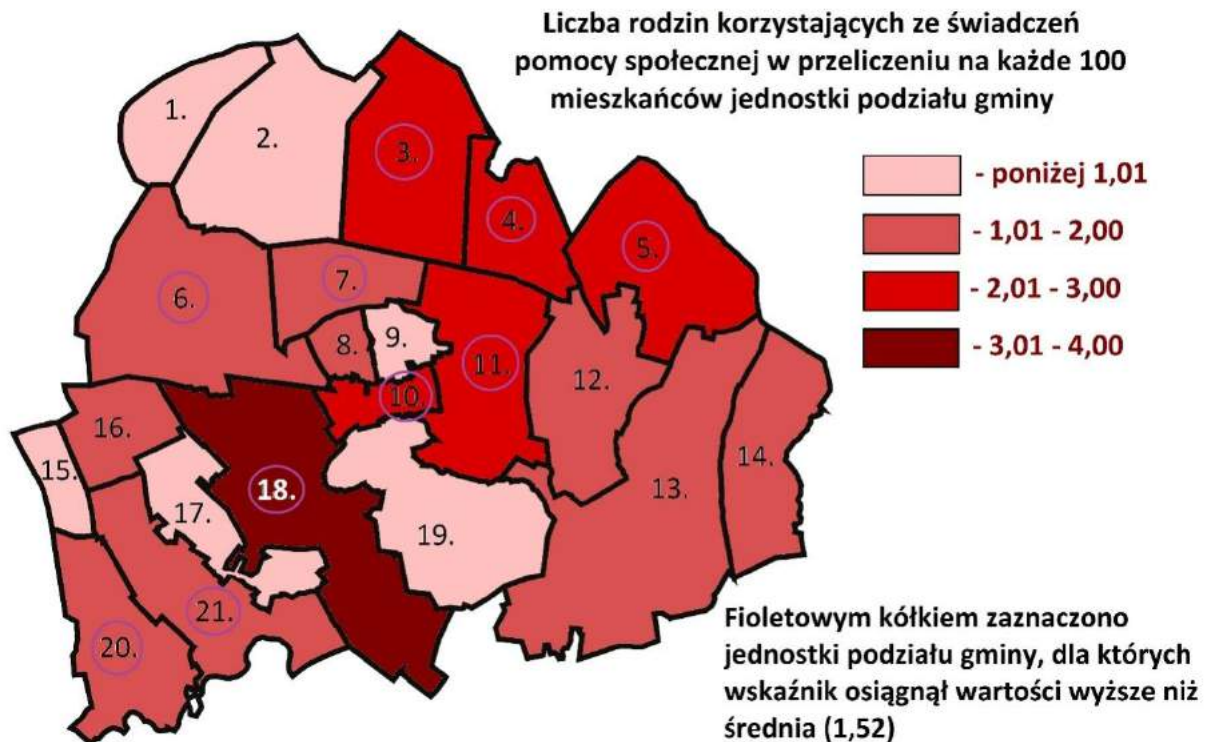
Ubóstwo

Pomoc społeczna przyznawana jest na podstawie zdiagnozowanych potrzeb wśród osób i rodzin dysfunkcyjnych. **Przyczyną** podejmowania działań w zakresie pomocy społecznej jest konieczność wzmocnienia lub odzyskania zdolności do sprawnego funkcjonowania jednostek w społeczeństwie. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie oparta jest głównie na przepisach ustawy o pomocy społecznej. Celem jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin z terenu gminy oraz umożliwienie im godnego bytowania.

Wyższa od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy(1,52) liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy, zamieszkuje:

- Sołectwo Adamów (1,56);
- Sołectwo Brzeźniak (2,18);
- Sołectwo Głodowo (2,91);
- Sołectwo Golina-Kolonia (2,43);
- Sołectwo Myślubórz (3,67);
- Sołectwo Radolina (1,71);
- Sołectwo Rosocha (2,47);
- Sołectwo Sławie (1,63);
- Sołectwo Sługocinek (1,73);
- Osiedle Starówka (2,50).

Kartogram 1 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sławie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej często zmagają się z ubóstwem. Zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego, *ubóstwo, to pojęcie, które z jednej strony określa warunki życia jednostki, a z drugiej strony wskazuje na nierówności i sprzeczności występujące w społeczeństwie. Choć nikt nie kwestionuje faktu, że ubóstwo jest zjawiskiem wielowymiarowym, to dla polityki społecznej podstawowe znaczenie ciągle mają informacje dotyczące zasięgu ubóstwa ekonomicznego*³. Dlatego też o występowaniu zjawiska ubóstwa świadczy przede wszystkim liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. **Wartości wyższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy(1,31) wskaźnik osiągnął dla sołectw Adamów, Barbarka, Brzeźniak, Głodowo, Golina-Kolonia, Myślibórz, Radolina, Rosocha, Sławie oraz dla osiedla Starówka.**

Szczegółowe dane zaprezentowano w poniższej tabeli:

³ Główny Urząd Statystyczny, *Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014*, dostępne na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/ubostwo-pomoc-spoleczna/ubostwo-w-polsce-w-latach-2013-i-2014,1,6.html> [dostęp: 30.06.2017].

Tabela 5w2 - Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

<i>Nazwa</i>	<i>w2 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy</i>
<i>ADAMÓW</i>	1,56
<i>BARBARKA</i>	1,33
<i>BOBROWO</i>	0,56
<i>BRZEŹNIAK</i>	2,18
<i>CHRUSTY</i>	0,00
<i>GŁODOWO</i>	2,91
<i>GOLINA-KOLONIA</i>	2,43
<i>KAWNICE</i>	1,08
<i>KRAŚNICA</i>	0,94
<i>KOLNO</i>	0,92
<i>LUBIECZ</i>	0,00
<i>MYŚLIBÓRZ</i>	2,86
<i>PRZYJMA</i>	0,67
<i>RADOLINA</i>	1,37
<i>ROSOCHA</i>	2,30
<i>SPŁAWIE</i>	1,33
<i>SŁUGOCINEK</i>	0,00
<i>WĘGLEW</i>	1,27
<i>OSIEDLE ZACHÓD</i>	1,10
<i>OSIEDLE WSCHÓD</i>	0,93
<i>OSIEDLE STARÓWKA</i>	1,86
<u>ŚREDNIA</u>	<u>1,31</u>

Źródło: opracowanie własne.

Wśród **przyczyn** ubóstwa wymienić można brak lub niską aktywność zawodową, bezradność życiową, problemy z odnalezieniem się w systemie wolnego rynku czy też niski poziom przedsiębiorczości na terenie gminy oraz brak miejsc pracy. Wśród **skutków** ubóstwa znajdują się występowanie przemocy w rodzinie, marginalizacja i wykluczenie społeczne czy też występowanie uzależnień.

Bezrobocie

Opisane wyżej ubóstwo może być między innymi **skutkiem** występowania zjawiska bezrobocia.

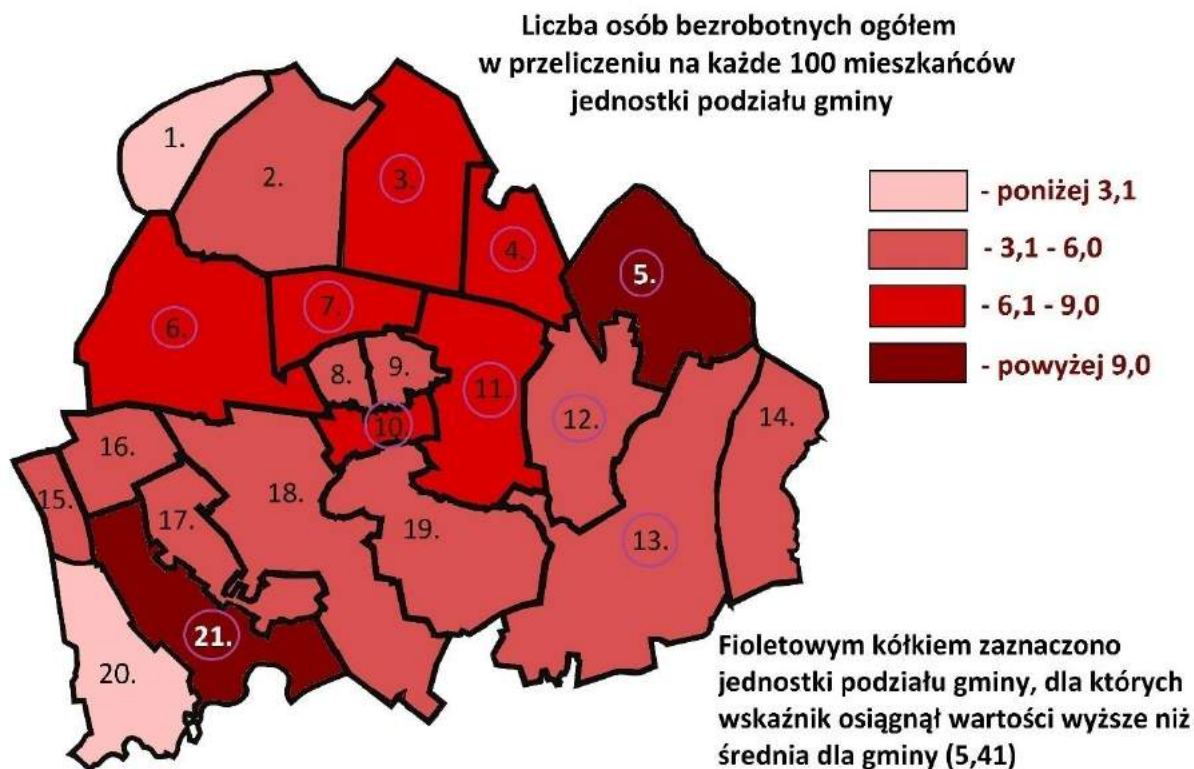
Wskaźnikiem obrazującym skalę bezrobocia na terenie jednostek podziału Gminy Golina jest *liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki*

podziału gminy. Wskaźnik ten, **wartości wyższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy(5,41 osób bezrobotnych na każde 100 mieszkańców) osiągnął dla:**

- Sołectwa Adamów (7,1);
- Sołectwa Brzeźniak (6,2);
- Sołectwa Głodowo (8,0);
- Sołectwa Golina-Kolonia (7,3);
- Sołectwa Kawnice (5,5);
- Sołectwa Radolina (9,2);
- Sołectwa Rosocha (9,5);
- Sołectwa Sptawie (6,7);
- Sołectwa Węglew (5,5);
- Osiedla Starówka (7,1).

Wartości dla poszczególnych jednostek podziału Gminy zaprezentowano na poniższym kartogramie:

Kartogram 2 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Jedną z **przyczyn** bezrobocia może być brak umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub też ich niedostosowanie do potrzeb rynku pracy. Poniżej zaprezentowano wartości dla wskaźników *liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem* oraz *liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem*.

Tabela 6w4 Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem i w5 Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem

Nazwa	w4 Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem	w5 Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem
ADAMÓW	31,25	21,88
BARBARKA	37,50	25,00
BOBROWO	33,33	16,67
BRZEŹNIAK	35,00	35,00
CHRUSTY	0,00	0,00
GŁODOWO	50,00	40,91
GOLINA-KOLONIA	42,86	28,57
KAWNICE	34,78	23,91
KRAŚNICA	22,73	13,64
KOLNO	25,00	25,00
LUBIECZ	25,00	25,00
MYŚLIBÓRZ	40,00	40,00
PRZYJMA	53,57	28,57
RADOLINA	48,15	33,33
ROSOCHA	43,10	29,31
SPŁAWIE	46,67	44,44
SŁUGOCINEK	40,00	0,00
WĘGLEW	32,88	32,88
OSIEDLE ZACHÓD	33,33	22,67
OSIEDLE WSCHÓD	23,08	17,95
OSIEDLE STARÓWKA	33,08	27,82
ŚREDNIA	34,82	25,36

Źródło: opracowanie własne.

Sołectwa, dla których oba wskaźniki osiągnęły wartości wyższe od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy, to:

- Brzeźniak;
- Głodowo;
- Golina-Kolonia;
- Myślubórz;
- Przyjma;
- Radolina;
- Rosocha;
- Spławie.

Wśród **skutków** bezrobocia wymienić można ubóstwo, niski status społeczny, występowanie przemocy w rodzinie, uzależnień i współuzależnień, a także marginalizację oraz wykluczenie społeczne.

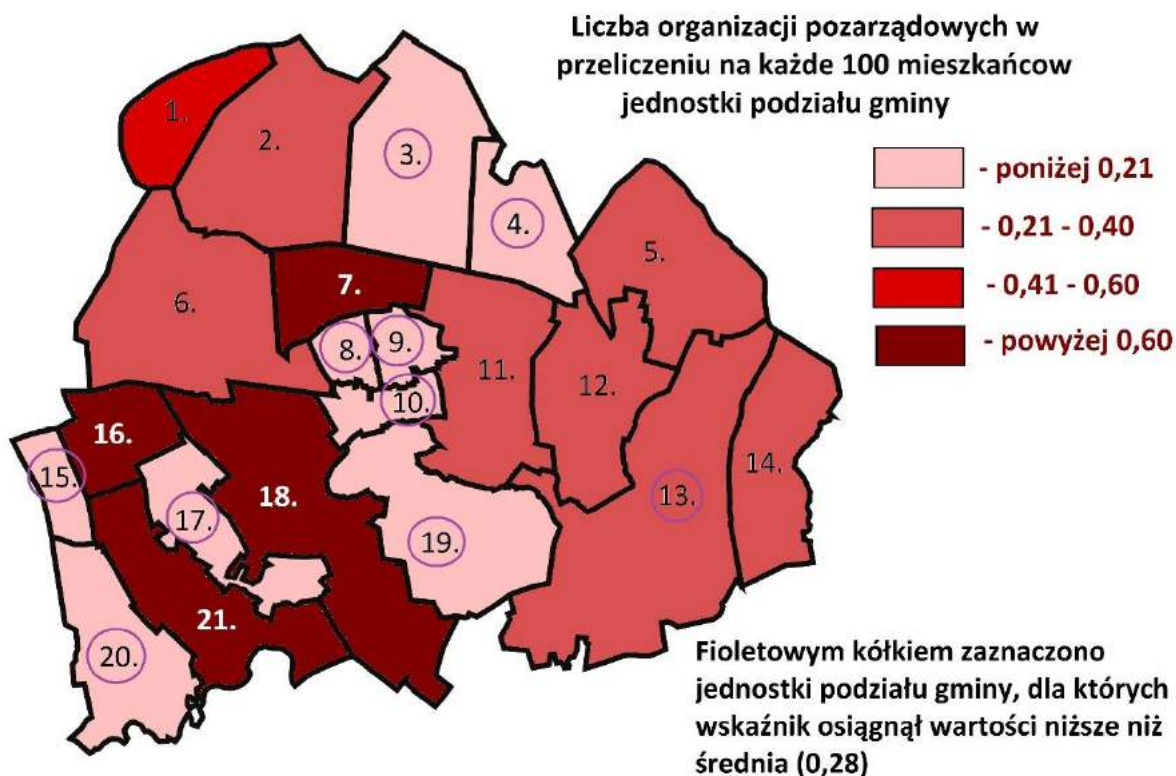
Niski poziom aktywności społecznej

Wskaźnikiem obrazującym występowanie niskiego poziomu aktywności społecznej na terenie jednostek podziału Gminy Golina jest *liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu*

na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy. Wskaźnik ten, wartości niższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy(0,28 organizacji pozarządowych na każde 100 mieszkańców) osiągnął dla:

- Sołectwa Bobrowo (0,00);
- Sołectwa Brzeźniak (0,00);
- Sołectwa Chrusty (0,00);
- Sołectwa Głodowo (0,00);
- Sołectwa Kolno (0,00);
- Sołectwa Sługocinek (0,00);
- Sołectwa Węglew (0,22);
- Osiedla Zachód (0,00);
- Osiedla Wschód (0,12);
- Osiedla Starówka (0,11).

Kartogram 3 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Brak, bądź niska aktywność członków społeczności lokalnej **poskutkować** może niskim stopniem integracji mieszkańców, występowaniem zjawiska wykluczenia społecznego oraz zanikaniem poczucia wspólnotowości. Ponadto bierność uniemożliwia poznanie realnych potrzeb i oczekiwań osób zamieszkujących dany obszar. Wśród **przyczyn** niskiej aktywności społecznej znajdują się: brak lokalnych liderów, brak miejsc integracji i aktywizacji społecznej, brak czasu wolnego (lub brak umiejętności gospodarowania nim), brak wiedzy w jaki sposób rozpocząć aktywność społeczną, niedostateczna promocja i wsparcie dla działających organizacji pozarządowych, niski poziom zaufania społecznego, borykanie się z problemami (ubóstwo, bezradność, niepełnosprawność etc.)

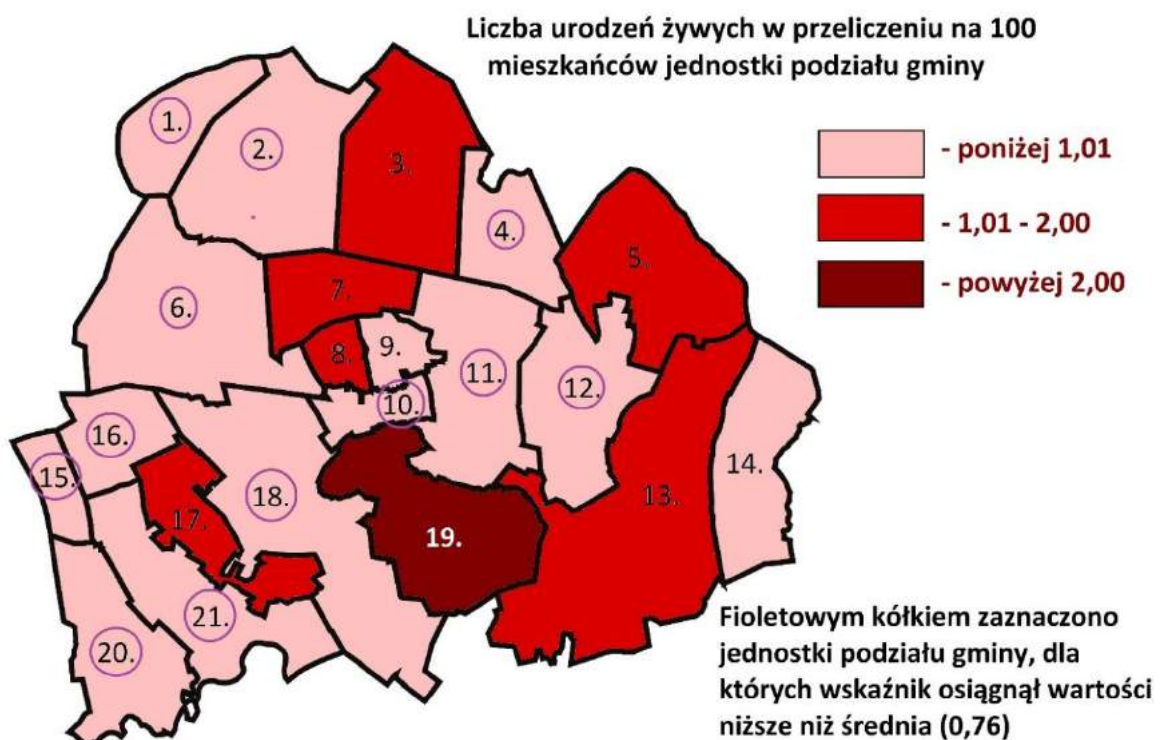
Niekorzystne zjawiska demograficzne

Wskaźnikiem obrazującym występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych na terenie jednostek podziału Gminy Golina jest *liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki podziału gminy*. Ani jedno dziecko w 2016 roku nie urodziło się na terenie sołectw:

- Barbarka;
- Chrusty;
- Głodowo;
- Golina-Kolonia;
- Lubiecz;
- Myślubórz;
- Sługocinek.

Średnia wartość wskaźnika dla wszystkich jednostek podziału Gminy to 0,76.

Kartogram 4 Liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Spłatwie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Niskie natężenie urodzeń doprowadzić może do zjawiska starzenia się społeczeństwa. Jak podkreślono w opracowaniu *Starzenie się społeczeństwa polskiego i jego skutki: Badania demograficzne pokazują, że największy wpływ na dynamikę i poziom starzenia się społeczeństwa ma natężenie urodzeń. Duży udział liczby urodzeń przyczynia się do wzrostu udziału dzieci w strukturze populacji, a co za tym idzie do „odmładzania się” społeczeństwa. (...) Od ponad 20lat obserwujemy tymczasem w Polsce spadek liczby urodzeń, który prowadzi do zmniejszenia udziału najmłodszych grup wiekowych, proporcjonalnego wzrostu udziału roczników najstarszych, a tym samym do podwyższenia średniego wieku ludności*

4

Wśród **skutków** starzenia się społeczności lokalnych, wymienić można:

- wysoki stopień zapotrzebowania na specjalistów w dziedzinie opieki i ochrony zdrowia seniorów;
- przeciążenie systemu ochrony zdrowia;
- potrzebę dostosowania infrastruktury i oferty usług do potrzeb i oczekiwań osób starszych.

Na **przyczyny** spadku liczby urodzeń składają się między innymi: migracje młodych osób, coraz mniejsza liczba zawieranych małżeństw, bezrobocie czy też brak stabilności finansowej.

Niepełnosprawność

Niepełnosprawność oznacza *trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy*⁵. Niepełnosprawność często **powiązana jest** z występowaniem zjawiska wykluczenia społecznego i innych negatywnych zjawisk, np. bezrobocia, które z kolei powodować może ubóstwo oraz zależność finansową od innych. Należy podkreślić, że *sami niepełnosprawni oraz różni reprezentanci społeczeństwa są zdania, że to nie bariery architektoniczne oraz koszty zatrudniania jednostek z ograniczeniami sprawności są barierą ich aktywności życiowej – za głównego „przeciwnika” postawy społeczne oraz postawy pracodawców*⁶.

⁴ Artur Dragan, *Starzenie się społeczeństwa polskiego i jego skutki*, dostępne na: <http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/15/plik/ot-601.pdf> [dostęp: 3.07.2017].

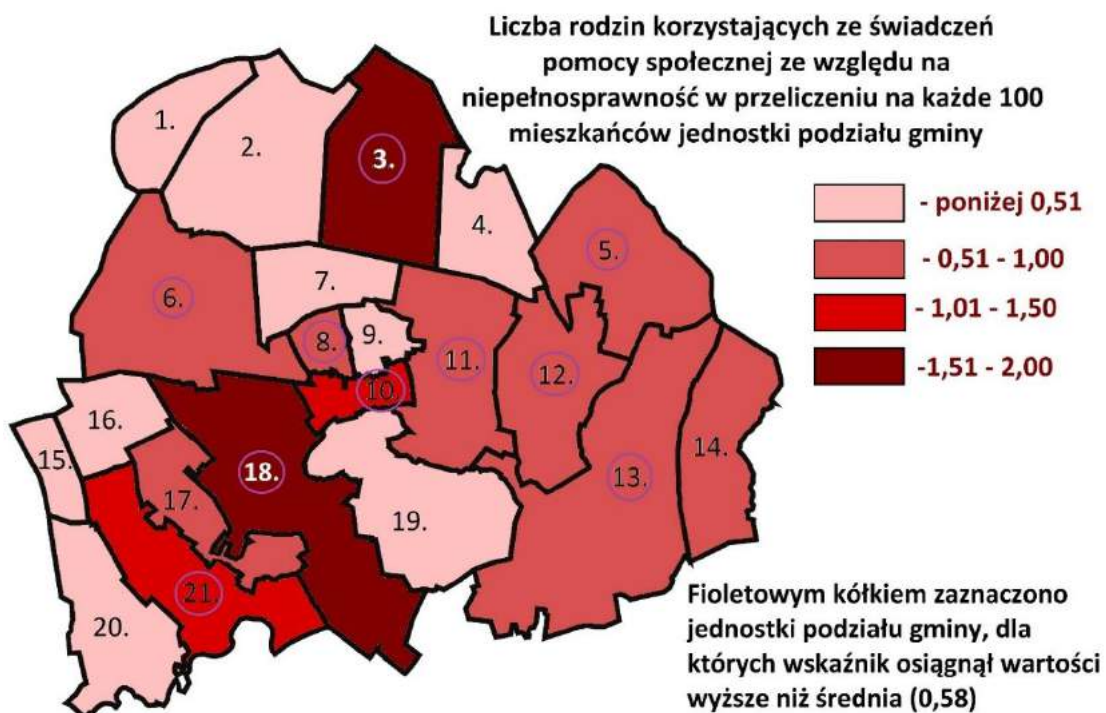
⁵ *Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.*

⁶ Iwona Siciarz, *Psychospołeczne Następstwa Niepełnosprawności*, dostępne na: <http://www.stowarzyszeniefidesetratio.pl/Presentations0/1203Siciarz.pdf> [dostęp: 30.06.2017].

Analizie poddano wskaźnik *liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy*. **Wskaźnik ten wartości wyższej niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy(0,58) osiągnął dla:**

- Sołectwa Brzeźniak (1,56);
- Sołectwa Golina-Kolonia (0,69);
- Sołectwa Kawnice (0,60);
- Sołectwa Myślibórz (1,63);
- Sołectwa Radolina (1,37);
- Sołectwa Rosocha (0,66);
- Sołectwa Sławie (0,59);
- Sołectwa Węglew (0,75);
- Osiedla Zachód (0,58);
- Osiedla Starówka (1,06).

Kartogram 5 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawнице, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślībórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

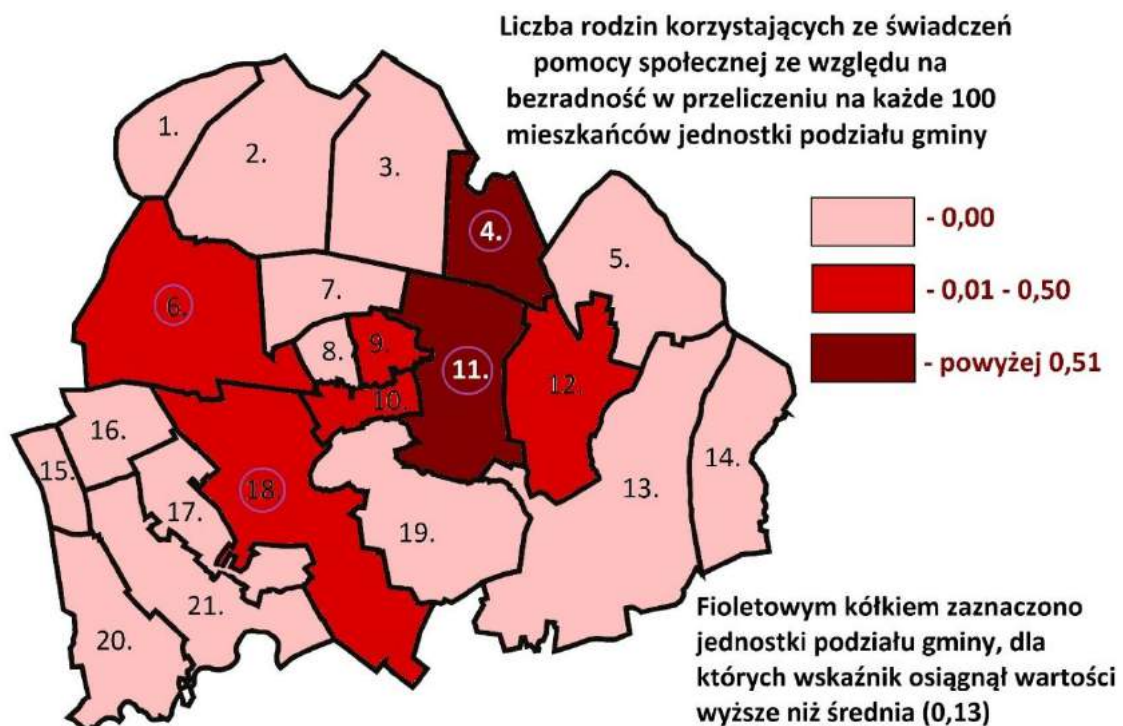
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Wskaźnikiem obrazującym występowanie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie jednostek podziału Gminy Golina jest liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na bezradność w przeliczeniu na każde

100 mieszkańców jednostki podziału gminy. **Wskaźnik ten, wartości wyższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy(0,13 takich rodzin przypadających na każde 100 mieszkańców) osiągnął dla sołectw:**

- Głodowo (0,73);
- Golina-Kolonia (1,04);
- Myślībórz (0,41);
- Sptawie (0,15).

Kartogram 6 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na bezradność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawнице, 13. Węglew,

14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślibórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina
Źródło: opracowanie własne.

Wśród **przyczyn** bezradności opiekuńczo-wychowawczej wymienić można: niezaradność życiową, ubóstwo, brak czasu, brak autorytetów, występowanie przemocy w rodzinie lub uzależnień. **Skutkami** mogą być rozpad rodziny, niski status materialny w przyszłości, problemy emocjonalne.

Uzależnienia

Wśród **przyczyn** popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Na podstawie szacunkowych danych, wnioskować można, że na terenie Gminy Golina żyje około 191 osób uzależnionych od alkoholu (2% dorosłej populacji), około 383 osób współuzależnionych (4% dorosłej populacji), 478-670 osób pijących szkodliwie alkohol (5-7% dorosłej populacji), 91 dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (4% populacji nieletniej) oraz ok. 316 ofiar (255 dorosłych i 61 dzieci) przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. Należy jednak podkreślić, że dane te nie odzwierciedlają rzeczywistej skali problemów uzależnień i związanej z nimi przemocy w rodzinie w Gminie Golina⁷.

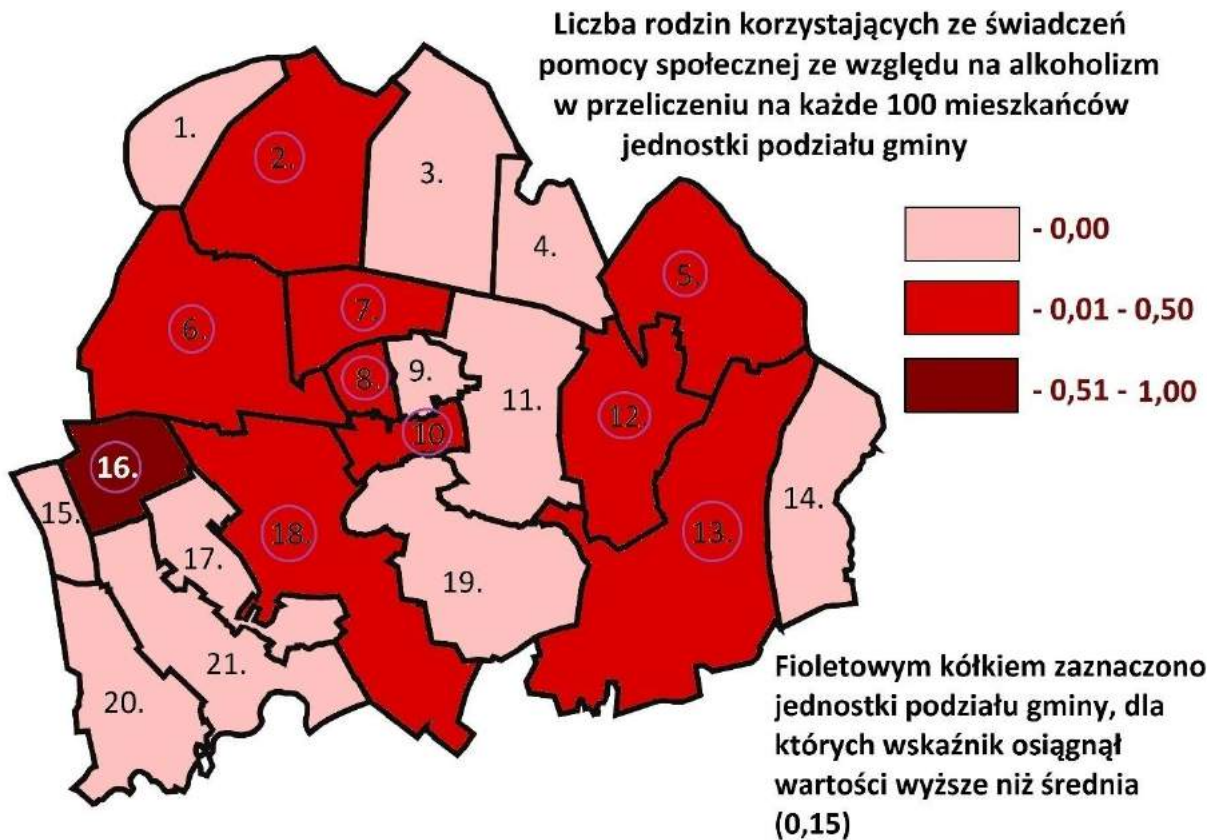
Analizie poddano wskaźnik liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy. Wartości wyższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy (**0,15**) wskaźnik osiągnął dla:

- Sołectwa Adamów (0,22);
- Sołectwa Barbarka (0,67);
- Sołectwa Kawnice (0,24);
- Sołectwa Myślibórz (0,41);
- Sołectwa Przyjma (0,17);
- Sołectwa Rosocha (0,33);
- Sołectwa Sławie (0,44);
- Sołectwa Węglew (0,30);
- Osiedla Zachód (0,17);

⁷Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2015-2020.

- Osiedla Starówka (0,21).

Kartogram 7 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Spłatwie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Golina należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Obejmują one między innymi:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielenie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe;
- zapewnienie ochrony przed przemocą w rodzinie;

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- egzekwowanie zakazu sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego⁸.

Skutkami alkoholizmu są przemoc w rodzinie, wykluczenie społeczne, konflikty z prawem czy też bezrobocie i ubóstwo.

⁸ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2015-2020.

Sfera gospodarcza

Niski stopień przedsiębiorczości

Kluczowym wskaźnikiem przedstawiającym sytuację w sferze gospodarczej jest *liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy*. Wskaźnik ten, wartości **niższe niż średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy (4,45 podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców)** przyjmuje na terenie:

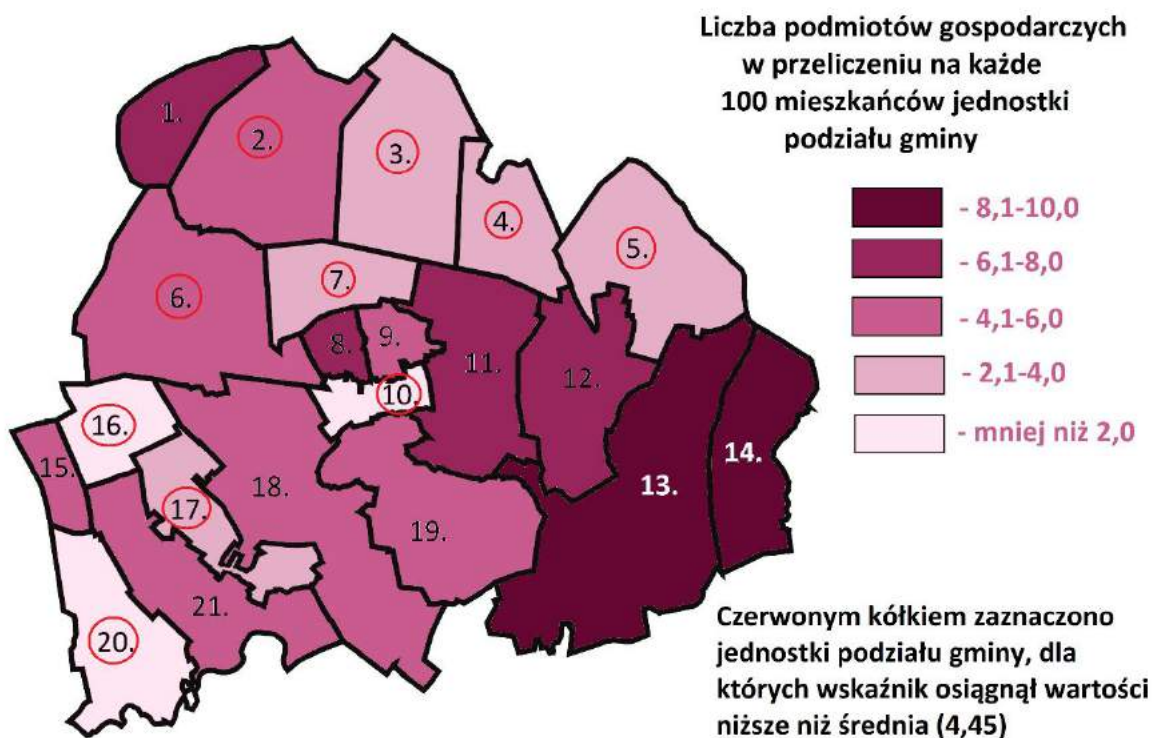
- Sołectwa Adamów (2,2);
- Sołectwa Barbarka (0,0);
- Sołectwa Bobrowo (2,2);
- Sołectwa Brzeźniak (4,0);
- Sołectwa Głodowo (2,9);
- Sołectwa Przyjma (4,2);
- Sołectwa Rosocha (3,0);
- Sołectwa Sławie (4,4);
- Sołectwa Sługocinek (0,0);
- Osiedla Starówka (0,5).

Wśród czynników **wpływających na** niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców poszczególnych jednostek podziału Gminy Golina, wymienić można:

- niewystarczającą bazę lokalową, w której możliwe byłoby prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej;
- niedostateczną powierzchnię terenów inwestycyjnych;
- niedostateczne zapotrzebowanie na tworzone produkty i usługi świadczone przez członków lokalnej społeczności;
- brak odpowiednich kwalifikacji, zarówno wśród pracodawców, jak i pracobiorców.

Przyczyną, która ogranicza poziom przedsiębiorczości są również przepisy prawne, które regulują sposób prowadzenia działalności gospodarczej. Uwagę przykuwa brak przejrzystości tych zapisów, oraz powiązana z nimi biurokracja, która to często jest czynnikiem zniechęcającym osoby, które chciałyby rozpocząć indywidualną działalność gospodarczą.

Kartogram 8 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślībórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

W 2016 roku na terenie Gminy Golina powstało 95 nowych podmiotów gospodarczych. **Średnia wartość wskaźnika** liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy **wyniosła 0,64** nowo powstałych podmiotów przypadających na każde 100 osób. Wartości niższe od średniej, wskaźnik osiągnął dla:

- Sołectwa Adamów (0,4);
- Sołectwa Barbarka (0,0);
- Sołectwa Chrusty (0,0);
- Sołectwa Głodowo (0,4);
- Sołectwa Golina-Kolonia (0,3);
- Sołectwa Kolno (0,0);
- Sołectwa Lubiecz (0,5);

- Sołectwa Myślibórz (0,4);
- Sołectwa Przyjma (0,2);
- Sołectwa Radolina (0,0);
- Sołectwa Rosocha (0,2);
- Osiedla Wschód (0,5);
- Osiedle Zachód (0,6).

Mała liczba podmiotów gospodarczych **skutkować** może niewystarczającą ofertą świadczonych usług i wytwarzanych produktów (oraz ich wysokiej ceny) czy też pogłębianiem się występowania zjawiska bezrobocia.

Sfera środowiskowa

Na terenie gminy Golina zlokalizowane są obszary chronione:

- Nadwarciański Park Krajobrazowy;
- Obszar chronionego krajobrazu „Pyzdski”;
- Obszar chronionego krajobrazu „Powidzko-Bieniszewski”;
- Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002;
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadwarciańska PLH300009.

Dodatkowo, na obszarze gminy Golina znajduje się 7 pomników przyrody, które zlokalizowane są w Parku w Golinie, a są to: modrzew europejski; wierzba biała forma płacząca oraz lipa drobnolistna, a także w Parku w Radolinie, a są to: jesion wyniosły, klon srebrzystolistny, aleja wiązowa (ok. 30 drzew) i aleja grabowa (ok. 80 drzew).

Najczęściej występującym w lasach gatunkiem drzew jest sosna pospolita, obejmująca swoim zasięgiem 78% powierzchni areалу leśnego. W skład kompleksów leśnych wchodzi również następujące gatunki drzew: dąb (9%), olsza (6%) i brzoza (3%). Pozostałe gatunki drzew tworzą systemy leśne w mniejszym stopniu. Na obszarach chronionych, tworzonych przez lasy, pastwiska, łąki, ciek wodne i ich rozlewiska występuje wiele rzadkich gatunków roślin i zwierząt, które są objęte ochroną prawną. W poniższej tabeli znajduje się zestawienie gatunków zwierząt i roślin, obecnych na terenie gminy Golina oraz objętych ochroną prawną.

Tabela 7. Gatunki zwierząt i roślin występujące na obszarze gminy Golina, podlegające ochronie prawnej

Rodzaj	Rośliny	Zwierzęta
Gatunki chronione	storczyk krwisty, lipiennik loesela, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, grzybień białe	łabędź, żmija zygzakowata, nietoperz, dzięcioł, żuraw, kos, jeź, ryjówka, sójka, wiewiórka, trzmiel, kret, orzeł bielik, zaskroniec zwyczajny, bocian biały, bocian czarny

Źródło: opracowanie własne.

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie

Na występowanie sytuacji kryzysowej w sferze środowiskowej wskazywać może obecność odpadów, które stwarzają zagrożenie dla ludzi, zwierząt i otoczenia naturalnego. Jak wskazują przedstawiciele Nadleśnictwa Konstantynowo (zlokalizowanego w województwie wielkopolskim, w odległości niewiele ponad 100 km od Gminy Golina):

- *W przeciwieństwie do wysypisk legalnych nie są one oddzielone od gleby kilkoma warstwami wytrzymałej folii oraz warstwą żużlu stanowiących barierę dla toksycznych substancji. **Brak tych zabezpieczeń sprawia, że szkodliwe substancje dostają się do gleby i wód gruntowych, powodując ich skażenie. W obrębie dzikich wysypisk notuje się podwyższone koncentracje metali ciężkich, które nie są obojętne dla naszego zdrowia;***
- *Rozrzucone odpady z czasem zaczynają się rozkładać - następuje rozwój bakterii chorobotwórczych i niebezpiecznych grzybów, a nieprzyjemne dla człowieka zapachy przyciągają zwierzęta roznoszące choroby – szczury, komary, muchy;*
- *Powstające na dzikim wysypisku gazy, takie jak siarkowodór i metan doprowadzić mogą do samozapłonu odpadów, a tym samym pożaru lasu; uwalniane podczas spalania trujące gazy dostają się do atmosfery, gleby i wody;*
- *Torebki foliowe trafiające na wysypiska są mogą zostać połknięte przez zwierzęta, co może doprowadzić do ich śmierci. Odlamki szkła lub metalu powodują okaleczenia, a linki oraz sznurki, znoszone przez ptaki do gniazd – plątanie nóg piskląt⁹.*

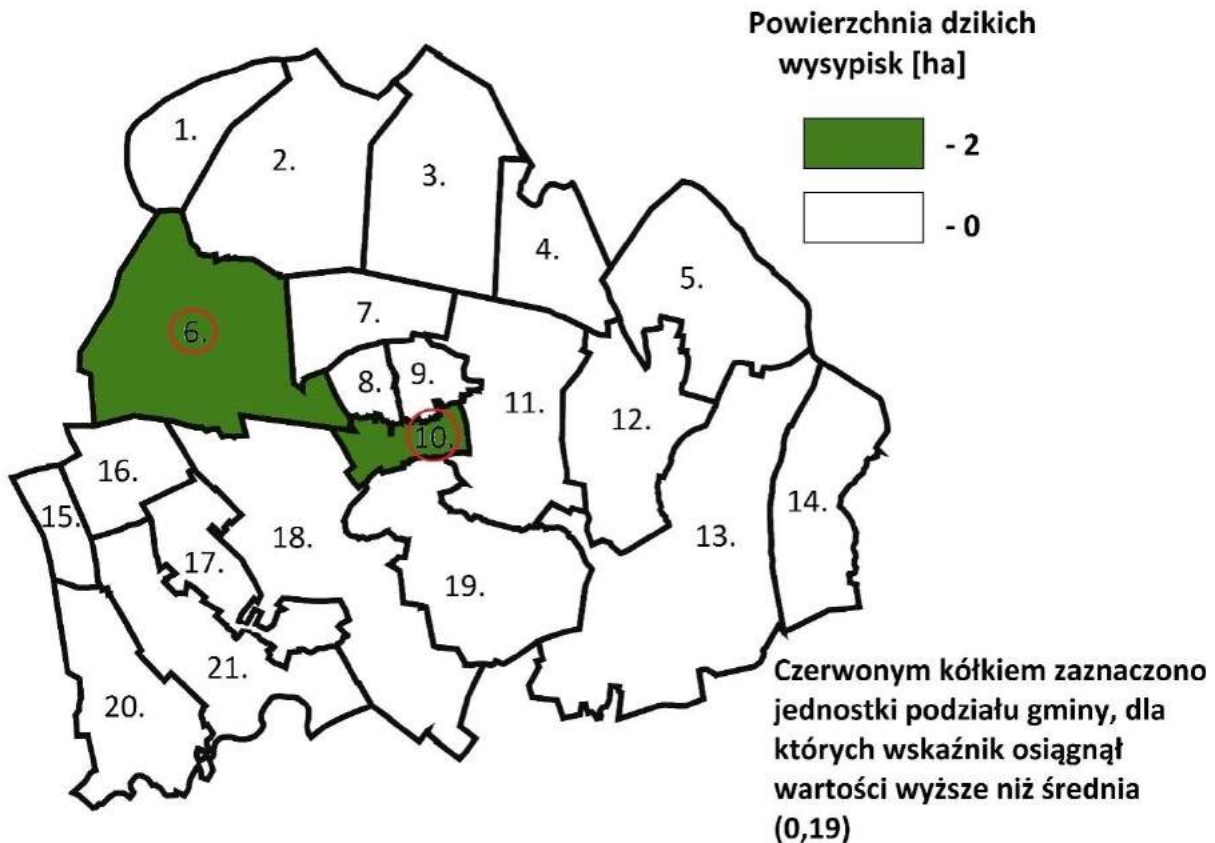
Przyczyną występowania tego typu wysypisk jest niska świadomość ekologiczna lub też utrudniony dostęp do legalnych składowisk.

Dzике wysypiska znajdują się na terenie:

- Sołectwa Sławie – 2ha;
- Osiedla Starówka – 2ha.

⁹ Nadleśnictwo Konstantynowo, *Dzике wysypiska śmieci*, dostępne na: <http://www.konstantynowo.poznan.lasy.gov.pl/dzике-wysypiska-smieci> [dostęp: 28.08.2017].

Kartogram 9 Powierzchnia dzikich wysypisk [ha]

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Niedostateczny dostęp do sieci kanalizacyjnej

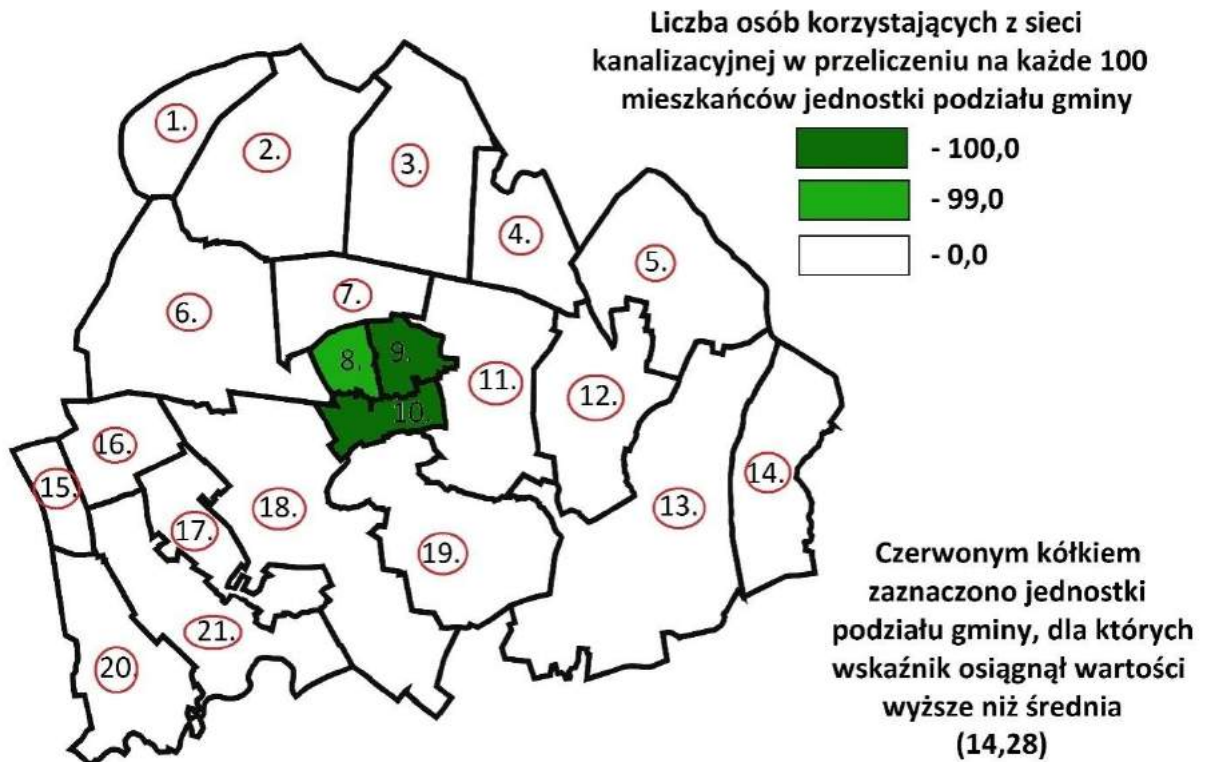
O stanie środowiska świadczyć może również brak lub niedostateczny dostęp mieszkańców do sieci kanalizacyjnej. Brak lub mała ilość budynków podłączonych do kanalizacji może wpływać negatywnie na stan otoczenia naturalnego, a co za tym idzie – zdrowie ludzi i zwierząt. Jeśli zbiorniki bezodpływowe nie są w odpowiednim stanie technicznym (są np. nieszczelne), odprowadzane z nich ścieki mogą trafiać do przydrożnych rowów lub kanalizacji deszczowej. **Skutkiem** takiej sytuacji może być stopniowe zanieczyszczanie gleby oraz wód.

Na terenie Gminy Golina, do sieci kanalizacyjnej podłączeni są tylko mieszkańcy miasta:

- Osiedle Zachód - 99,9 osób w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców osiedla;
- Osiedle Wschód - 100,0 osób w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców osiedla;
- Osiedle Starówka - 99,7 osób w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców osiedla.

Do sieci kanalizacyjnej nie jest podłączony ani jeden mieszkaniec obszaru wiejskiego.

Kartogram 10 Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślībórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

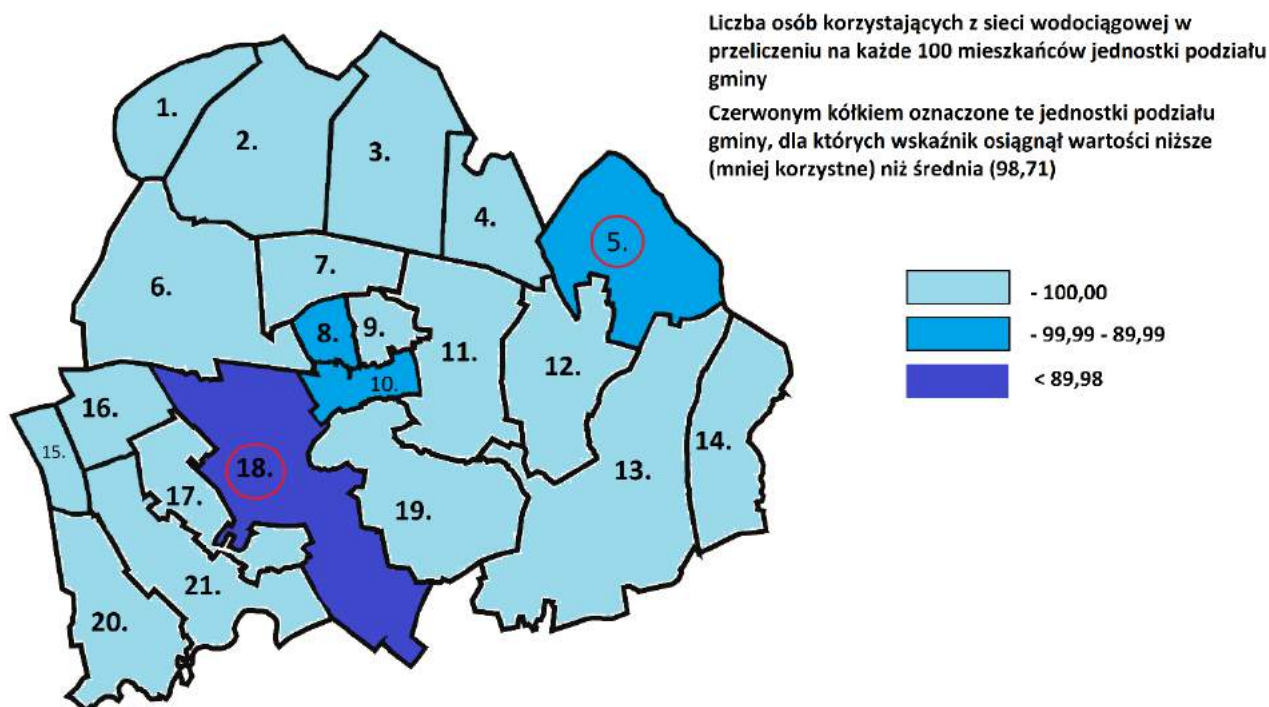
Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną

Wskaźnikiem charakteryzującym występowanie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną jest *liczba osób korzystających z sieci wodociągowej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy*. Dostęp do sieci wodociągowej posiadają prawie wszyscy mieszkańcy Gminy Golina (**średnia dla wszystkich jednostek podziału Gminy wynosi 98,71**), na terenie większości jednostek podziału każdy ma do niej dostęp. Sołectwa, dla których wskaźnik osiągnął wartość niższą niż 100,0 to:

- Sołectwo Myślibórz (82,0);
- Sołectwo Rosocha (91,3);
- Osiedle Zachód (99,9);
- Osiedle Starówka (99,7).

Kartogram 11 Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślibórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Niski poziom obsługi komunikacyjnej

Wskaźnikiem obrazującym poziom obsługi komunikacyjnej na terenie poszczególnych jednostek podziału Gminy Golina jest *długość dróg we własności gminnej wymagających remontów*. Zły stan infrastruktury drogowej **stanowi** barierę dla rozwoju Gminy Golina – wpływa na obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej, niezadowalający poziom mobilności mieszkańców, czy też obniżenie konkurencyjności względem innych gmin. Przede wszystkim zaś **wpływa negatywnie** na poziom bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg (zarówno pieszych, jak i kierowców czy rowerzystów). Według policyjnych statystyk co roku trzy czwarte wypadków ma miejsce właśnie na drogach lokalnych¹⁰.

Na zły stan dróg składają się między innymi:

- brak lub zły stan pobocza;
- brak elementów mających na celu odprowadzanie wody,
- zły stan nawierzchni (występowanie kolein, spękań, dziur etc.).

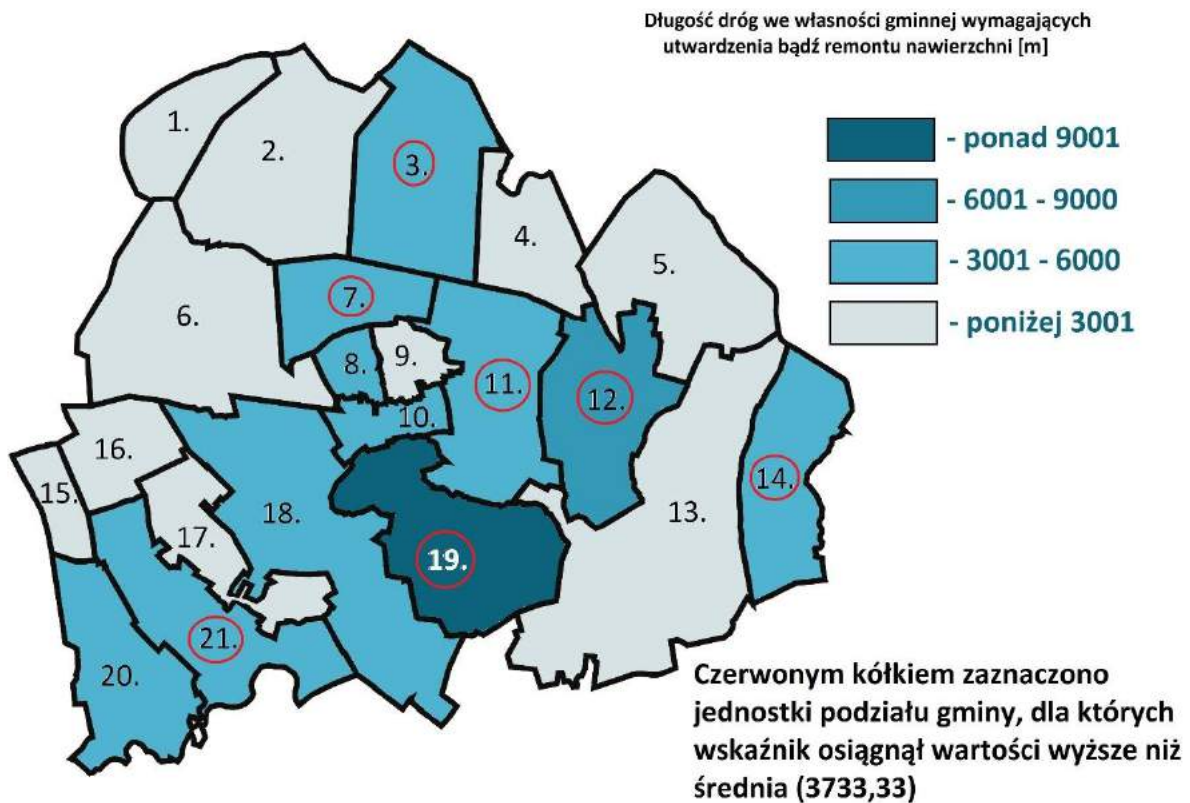
Od 2012 roku, długość dróg we własności gminnej wymagających remontów wzrosła o 2,1 km.

Wyższa od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy(3733,33 m) długość dróg we własności gminnej wymagających remontów (w większości przypadków drogi te wymagają przede wszystkim utwardzenia), znajduje się na terenie:

- Sołectwa Adamów (5480,0 m);
- Sołectwa Brzeźniak (5800,0 m);
- Sołectwa Golina-Kolonia (5930,0 m);
- Sołectwa Kawnice (6980,0 m);
- Sołectwa Kraśnica (4700,0 m);
- Sołectwa Kolno (16771,0 m);
- Sołectwa Radolina (5070,0 m).

¹⁰NIK o drogach lokalnych, Najwyższa Izba Kontroli, dostępne na: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-drogach-lokalnych.html> [dostęp: 30.06.2017].

Kartogram 12 Długość dróg we własności gminnej wymagających remontów [m]

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Sfera techniczna

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

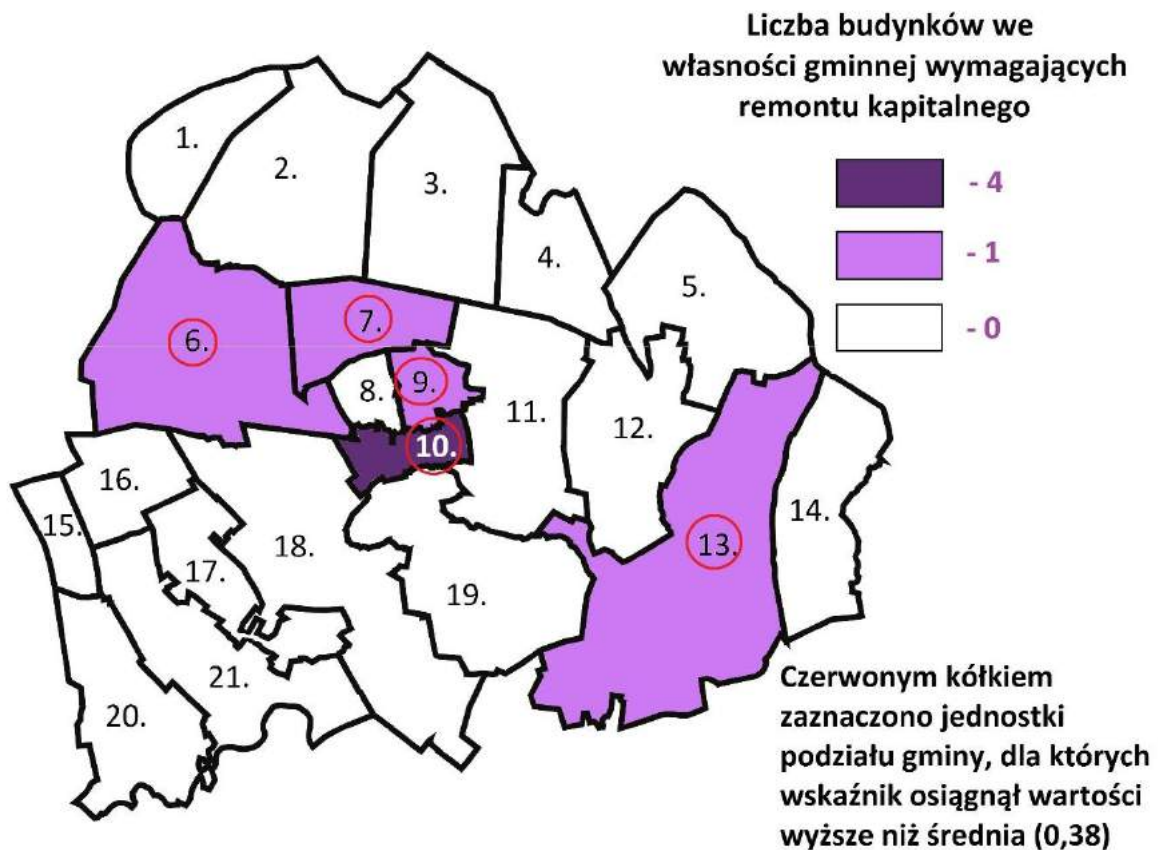
O degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych świadczy wskaźnik liczba wszystkich budynków we własności gminnej (komunalne i socjalne) wymagających remontu kapitalnego. Budynki takie znajdują się na terenie:

- Sołectwa Adamów (1 taki budynek);
- Sołectwa Spławie (1 taki budynek);
- Sołectwa Węglew (1 taki budynek);
- Osiedla Wschód (1 taki budynek);
- Osiedla Starówka (4 takie budynki).

Są to następujące budynki:

- Budynek komunalny – Plac Kazimierza Wielkiego 15;
- Budynek komunalny – ul. 1 Maja 1;
- Budynek komunalny – Plac Kazimierza Wielkiego 12;
- Budynek „Smakosz” – Plac Kazimierza Wielkiego 8;
- Budynek socjalny (stadion) – ul. Kusocińskiego 33;
- Budynek po Szkole Podstawowej w Węglewskich Holendrach (socjalny) – Węglewskie Holendry 3;
- Budynek po Szkole Podstawowej w Spławiu (socjalny) – Spławie 49;
- Budynek socjalny (stadion) – Adamów 41a.

Kartogram 13 Liczba budynków we własności gminnej wymagających remontu kapitalnego

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sptawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślilibórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Wśród **przyczyn** takiego stanu rzeczy można wymienić:

- zniszczoną elewację;
- zły stan klatek schodowych;
- niezadowolający stan elementów sieci sanitarno-technicznych;
- wysoki poziom energochłonności;
- zły stan (nieszczelność okien).

Degradacja stanu technicznego budynków **wpływa** niekorzystnie na estetykę i wizerunek Gminy. Ponadto zły stan obiektów oddziałuje negatywnie na poziom jakości życia ich użytkowników.

Występowanie obiektów budowlanych zagrażających środowisku

Niska emisja jest to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób oraz z transportu spalinowego. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń ¹¹ .

Wśród **przyczyn** niskiej emisji wymienić można:

- wykorzystywanie starych pieców;
- korzystanie ze złej jakości paliw;
- wysoki poziom ruchu kołowego;
- niewłaściwa izolacja budynków;
- niska świadomość społeczna;
- brak wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii.

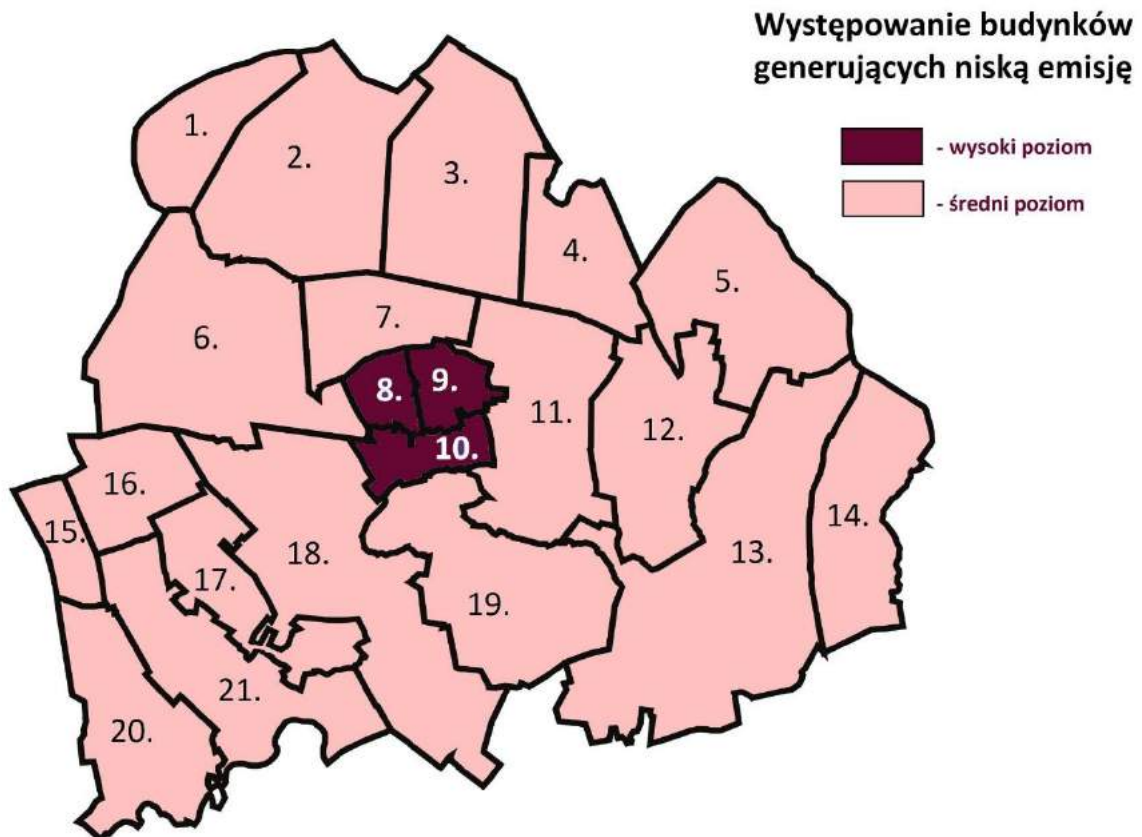
Niska emisja **wpływa** na występowanie alergii, chorób układu oddechowego, nowotworów płuc, astmy czy też niskiej masy urodzeniowej dzieci.

Na przełomie lutego i marca 2017 roku przeprowadzona przez pracowników Urzędu Miejskiego oraz Straży Miejskiej została kontrola, podczas której sprawdzano ilość i jakość popiołu, oraz to, czy mieszkańcy spalają śmieci. Największą ilość popiołu odnotowano w mieście Golina. Dowiedziono także, że to właśnie tam palona jest największa ilość śmieci. Budynki generujące niską emisję, a tym samym negatywnie wpływające na stan środowiska naturalnego oraz zdrowie mieszkańców, występują na terenie całej Gminy Golina, jednak poziom ten jest zdecydowanie wyższy na obszarach miejskich:

- Osiedla Zachód;
- Osiedle Wschód;
- Osiedla Starówka.

¹¹Co to jest niska emisja?, Program Weź oddech realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, dostępne na: <https://wezoddech.ceo.org.pl/co-jest-niska-emisja> [dostęp: 30.06.2017].

Kartogram 14 Występowanie budynków generujących niską emisję

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Sławie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślibórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany to *obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy (...) może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów*¹². Stan kryzysowy to natomiast stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z analizowanych sfer. Dzięki diagnozie i odpowiedniemu doborowi wskaźników wskazano, na terenie których jednostek podziału Gminy Golina zanotowano wyższe od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy nagromadzenie zjawisk kryzysowych.

Obszar zdegradowany wyznaczono w następujący sposób:

A. Dla każdej z analizowanych jednostek podziału zebrano wskaźniki obrazujące sytuację w pięciu analizowanych sferach. Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny – zostały przyrównane do 100 mieszkańców danej jednostki podziału Gminy Golina. Dzięki temu zabiegowi możliwe stało się przedstawienie wartości wskaźników uwzględniające różnice w liczbie ludności zamieszkującej każdą z jednostek podziału. Wyjątek stanowią wskaźniki Długość dróg we własności gminnej wymagających remontów [m]; Występowanie budynków generujących niską emisję [wysoki poziom/średni poziom]; Powierzchnia dzikich wysypisk [ha], które przedstawione zostały w wartościach bezwzględnych.

Za zjawisko negatywne uznano sytuację, w której dany wskaźnik przyjmuje wartość niekorzystną (wyższą lub niższą) względem średniej wartości dla wszystkich jednostek podziału Gminy.

¹² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Tabela 8Zbiorne zestawienie danych wskaźnikowych dla wszystkich jednostek podziału Gminy Golina

Sfera	SPOŁECZNA										GOSPODARCZA		ŚRODOWISKOWA		PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		TECHNICZNA	
	Nazwa	w1	w2	w3	w4	w5	w6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	w14	w15	w16	w17
ADAMÓW	1,56	1,56	7,1	31,25	21,88	0,7	1,34	0,45	0,00	0,22	2,2	0,4	0,0	0,0	100,0	5480,0	1,0	średnia
BARBARKA	1,33	1,33	5,3	37,50	25,00	0,7	0,00	0,00	0,00	0,67	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	500,0	0,0	średnia
BOBROWO	0,56	0,56	3,4	33,33	16,67	0,0	1,12	0,56	0,00	0,00	2,2	1,1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	średnia
BRZEŃNIAK	2,18	2,18	6,2	35,00	35,00	0,0	1,56	1,56	0,00	0,00	4,0	0,9	0,0	0,0	100,0	5800,0	0,0	średnia
CHRUSTY	0,00	0,00	3,4	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	5,2	0,0	0,0	0,0	100,0	400,0	0,0	średnia
GŁODOWO	2,91	2,91	8,0	50,00	40,91	0,0	0,00	0,36	0,73	0,00	2,9	0,4	0,0	0,0	100,0	1000,0	0,0	średnia
GOLINA-KOLONIA	2,43	2,43	7,3	42,86	28,57	0,3	0,00	0,69	1,04	0,00	7,6	0,3	0,0	0,0	100,0	5930,0	0,0	średnia
KAWNICE	1,08	1,08	5,5	34,78	23,91	0,4	0,36	0,60	0,12	0,24	6,6	1,3	0,0	0,0	100,0	6980,0	0,0	średnia
KRAŚNICA	1,13	0,94	4,1	22,73	13,64	0,4	0,94	0,56	0,00	0,00	8,8	1,5	0,0	0,0	100,0	4700,0	0,0	średnia
KOLNO	0,92	0,92	3,7	25,00	25,00	0,0	3,67	0,00	0,00	0,00	4,6	0,0	0,0	0,0	100,0	16771,0	0,0	średnia
LUBIECZ	0,00	0,00	1,8	25,00	25,00	0,5	0,00	0,00	0,00	0,00	6,3	0,5	0,0	0,0	100,0	150,0	0,0	średnia
MYŚLIBÓRZ	3,67	2,86	4,1	40,00	40,00	0,8	0,00	1,63	0,41	0,41	5,3	0,4	0,0	0,0	82,0	3550,0	0,0	średnia
PRZYJMA	0,67	0,67	4,7	53,57	28,57	0,3	0,67	0,33	0,00	0,17	4,2	0,2	0,0	0,0	100,0	2650,0	0,0	średnia
RADOLINA	1,71	1,37	9,2	48,15	33,33	0,7	0,00	1,37	0,00	0,00	4,8	0,0	0,0	0,0	100,0	5070,0	0,0	średnia
ROSOCHA	2,47	2,30	9,5	43,10	29,31	0,3	1,15	0,66	0,00	0,33	3,0	0,2	0,0	0,0	91,3	3000,0	0,0	średnia
SPŁAWIE	1,63	1,33	6,7	46,67	44,44	0,3	0,59	0,59	0,15	0,44	4,4	1,2	2,0	0,0	100,0	2000,0	1,0	średnia
SŁUGCINEK	1,73	0,00	2,2	40,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,9	0,0	0,0	100,0	3100,0	0,0	średnia
WĘGLEW	1,34	1,27	5,5	32,88	32,88	0,2	1,34	0,75	0,00	0,30	9,0	2,2	0,0	0,0	100,0	3000,0	1,0	średnia
OSIEDLE ZACHÓD	1,21	1,10	4,3	33,33	22,67	0,0	1,67	0,58	0,00	0,17	6,5	0,6	0,0	99,9	99,9	3017,0	0,0	wysoka
OSIEDLE WSCHÓD	0,93	0,93	4,5	23,08	17,95	0,1	0,93	0,35	0,12	0,00	5,2	0,5	0,0	100,0	100,0	1948,0	1,0	wysoka
OSIEDLE STARÓWKA	2,50	1,86	7,1	33,08	27,82	0,1	0,69	1,06	0,11	0,21	0,5	1,0	2,0	100,0	99,7	3354,0	4,0	wysoka
ŚREDNIA DLA WSZYSTKICH JEDNOSTEK PODZIAŁU GMINY	1,52	1,31	5,41	34,82	25,36	0,28	0,76	0,58	0,13	0,15	4,45	0,64	0,19	14,28	98,71	3733,33	0,38	

Źródło: opracowanie własne.

B. Dla każdej z jednostek podziału Gminy zliczono sumy negatywnych zjawisk w sferach:

- społecznej;
- gospodarczej;
- przestrzenno-funkcjonalnej;
- technicznej;
- środowiskowej.

Za sytuację kryzysową w danej sferze uznano stan, w którym jednostka charakteryzuje się wyższą od średniej dla wszystkich jednostek podziału Gminy liczbą negatywnych zjawisk. Obszar zdegradowany tworzą jednostki podziału, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych analizowanych sfer.

Tabela 9 Delimitacja obszaru zdegradowanego

Nazwa	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE TECHNICZNEJ	SYTUACJA KRYZYSOWA W SFERZE SPOŁECZNEJ I CO NAJMNIEJ JEDNEJ INNEJ SFERZE
ADAMÓW	4	2	1	1	1	NIE
BARBARKA	4	2	1	0	0	NIE
BOBROWO	1	1	1	0	0	NIE
BRZEŹNIAK	7	1	1	1	0	TAK
CHRUSTY	2	1	1	0	0	NIE
GŁODOWO	8	2	1	0	0	TAK
GOLINA-KOLONIA	8	1	1	1	0	TAK
KAWNICE	4	0	1	1	0	NIE
KRAŚNICA	0	0	1	1	0	NIE
KOLNO	1	2	1	1	0	NIE
LUBIECZ	1	1	1	0	0	NIE
MYŚLIBÓRZ	8	1	1	1	0	TAK
PRZYJMA	4	2	1	0	0	NIE
RADOLINA	7	1	1	1	0	TAK
ROSOCHA	7	2	1	1	0	TAK
SPŁAWIE	9	1	2	0	1	TAK
SŁUGOCINEK	4	1	1	0	0	NIE
WĘGLEW	5	0	1	0	1	TAK
OSIEDLE ZACHÓD	3	1	0	0	1	NIE
OSIEDLE WSCHÓD	1	1	0	0	2	NIE
OSIEDLE STARÓWKA	8	1	1	0	2	TAK
ŚREDNIA	4,57	1,10	0,95	0,43	0,33	

Źródło: opracowanie własne.

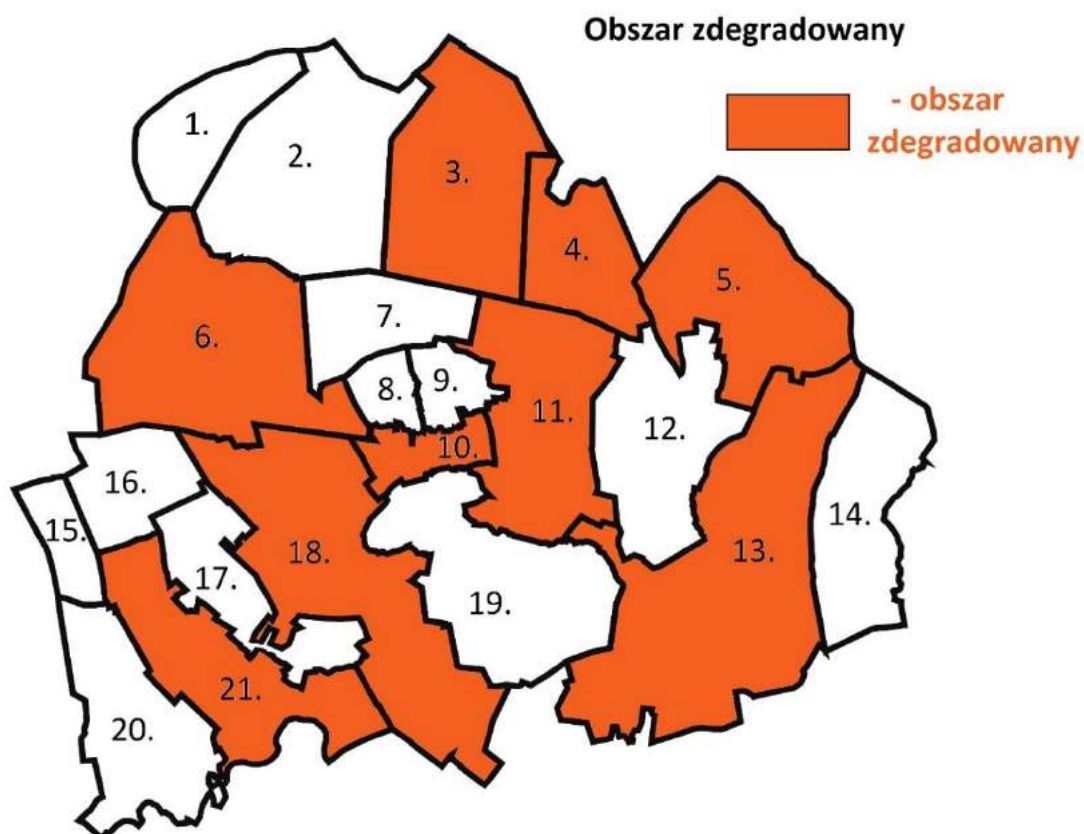
Obszar zdegradowany tworzą następujące jednostki podziału Gminy Golina:

Tabela 10 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar zdegradowany

Nazwa	Liczba mieszkańców (os.)	Powierzchnia (ha)
BRZEŹNIAK	321	628
GŁODOWO	275	311
GOLINA-KOLONIA	288	573
MYŚLIBÓRZ	245	671
RADOLINA	293	495
ROSOCHA	608	635
SPŁAWIE	675	820
WĘGLEW	1339	1178
OSIEDLE STARÓWKA	1881	132

Źródło: opracowanie własne.

Kartogram 15 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar zdegradowany

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Spławie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji wyznaczono natomiast podejmując następujące kroki:

A. Analizie jeszcze raz poddano wskaźniki, tym razem tylko dla jednostek podziału tworzących obszar zdegradowany. Za zjawisko negatywne uznano sytuację, w której dany wskaźnik przyjmuje wartość niekorzystną względem średniej wartości dla obszaru zdegradowanego.

Tabela 11 Delimitacja obszaru rewitalizacji - etap 1

Sfera	SPOŁECZNA										GOSPODARCZA		ŚRODOWISKOWA		PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		TECHNICZNA	
	w1	w2	w3	w4	w5	w6	w7	w8	w9	w10	w11	w12	w13	w14	w15	w16	w17	w18
BRZEŹNIAK	2,18	2,18	6,2	35,00	35,00	0,0	1,56	1,56	0,00	0,00	4,0	0,9	0,0	0,0	100,0	5800,0	0,0	średnia
GŁODOWO	2,91	2,91	8,0	50,00	40,91	0,0	0,00	0,36	0,73	0,00	2,9	0,4	0,0	0,0	100,0	1000,0	0,0	średnia
GOLINA-KOLONIA	2,43	2,43	7,3	42,86	28,57	0,3	0,00	0,69	1,04	0,00	7,6	0,3	0,0	0,0	100,0	5930,0	0,0	średnia
MYŚLIBÓRZ	3,67	2,86	4,1	40,00	40,00	0,8	0,00	1,63	0,41	0,41	5,3	0,4	0,0	0,0	82,0	3550,0	0,0	średnia
RADOLINA	1,71	1,37	9,2	48,15	33,33	0,7	0,00	1,37	0,00	0,00	4,8	0,0	0,0	0,0	100,0	5070,0	0,0	średnia
ROSOCHA	2,47	2,30	9,5	43,10	29,31	0,3	1,15	0,66	0,00	0,33	3,0	0,2	0,0	0,0	91,3	3000,0	0,0	średnia
SPLAWIE	1,63	1,33	6,7	46,67	44,44	0,3	0,59	0,59	0,15	0,44	4,4	1,2	2,0	0,0	100,0	2000,0	1,0	średnia
WĘGLEW	1,34	1,27	5,5	32,88	32,88	0,2	1,34	0,75	0,00	0,30	9,0	2,2	0,0	0,0	100,0	3000,0	1,0	średnia
OSIEDLE STARÓWKA	2,50	1,86	7,1	33,08	27,82	0,1	0,69	1,06	0,11	0,21	0,5	1,0	2,0	100,0	99,7	3354,0	4,0	wysoka
ŚREDNIA DLA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	2,32	2,06	7,06	41,30	34,70	0,31	0,59	0,96	0,27	0,19	4,62	0,73	0,44	11,11	97,01	3633,78	0,67	

Źródło: opracowanie własne.

B. Dla każdej z jednostek tworzących obszar zdegradowany zliczono sumy negatywnych zjawisk w sferach:

- społecznej;
- gospodarczej;
- przestrzenno-funkcjonalnej;

- technicznej;
- środowiskowej.

Za sytuację kryzysową w danej sferze uznano stan, w którym jednostka charakteryzuje się równą lub wyższą od średniej dla obszaru zdegradowanego liczbą negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji tworzą jednostki podziału, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w sferze społecznej i w największej liczbie pozostałych sfer.

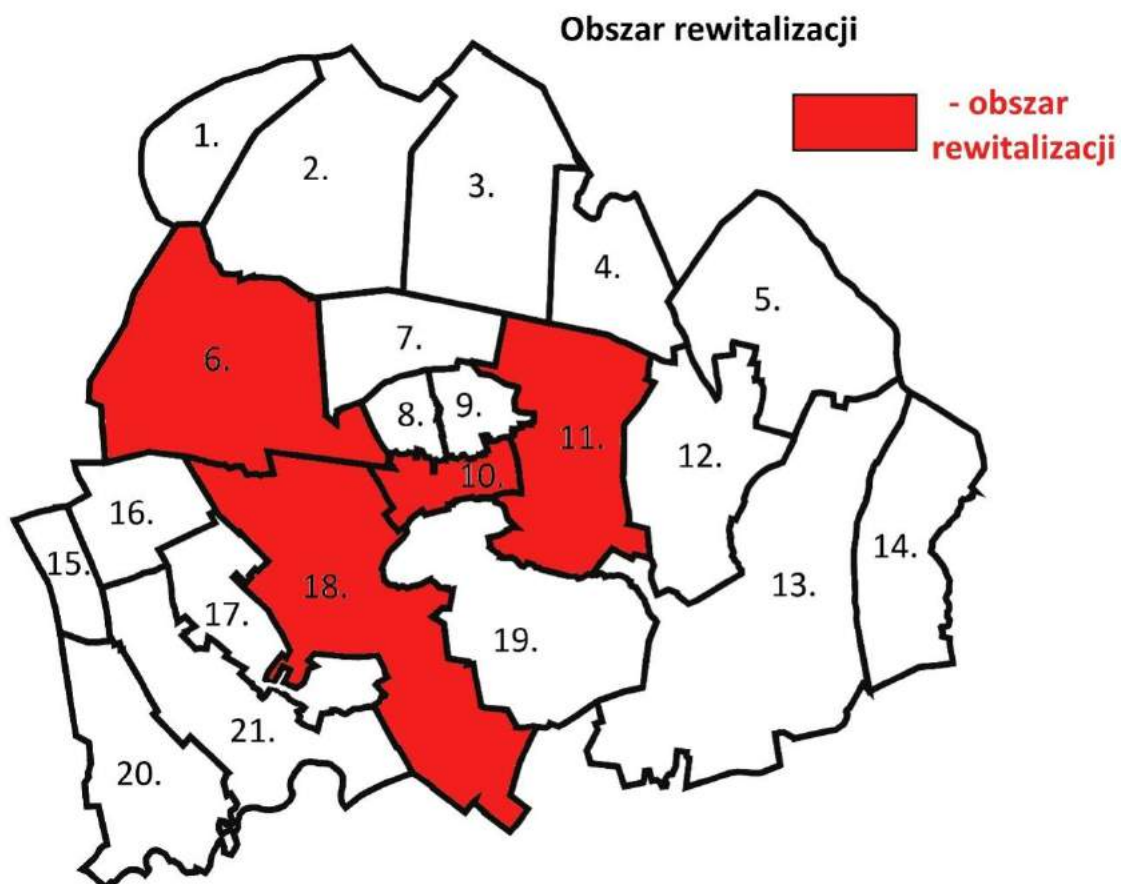
Tabela 12 Delimitacja obszaru rewitalizacji – etap 2

Nazwa	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNEJ	SUMA ZJAWISK NEGATYWNYCH W SFERZE TECHNICZNEJ	<u>Liczba sfer, w których zdiagnozowano sytuację kryzysową (tylko dla jednostek, w których zdiagnozowano sytuację kryzysową w sferze społecznej)</u>
BRZEŹNIAK	4	1	1	1	0	
GŁODOWO	8	2	1	0	0	3
GOLINA-KOLONIA	6	1	1	1	0	4
MYŚLIBÓRZ	7	1	1	1	0	4
RADOLINA	4	1	1	1	0	
ROSOCHA	5	2	1	1	0	4
SPŁAWIE	5	1	2	0	1	4
WĘGLEW	2	0	1	0	1	
OSIEDLE STARÓWKA	5	1	1	0	2	4
ŚREDNIA	5	1	1	1	1	

Źródło: opracowanie własne.

C. Tak wyznaczony obszar rewitalizacji przekraczał 30% mieszkańców całej Gminy i 20% jej powierzchni. Po analizie lokalnego potencjału każdej z jednostek zdecydowano się na nie włączanie do obszaru rewitalizacji sołectwa Rosocha.

Kartogram 16 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar rewitalizacji

1. Lubiecz, 2. Przyjma, 3. Brzeźniak, 4. Głodowo, 5. Rosocha, 6. Splawie, 7. Adamów, 8. Golina – Osiedle Zachód, 9. Golina – Osiedle Wschód, 10. Golina – Osiedle Starówka, 11. Golina-Kolonia, 12. Kawnice, 13. Węglew, 14. Kraśnica, 15. Chrusty, 16. Barbarka, 17. Bobrowo, 18. Myślubórz, 19. Kolno, 20. Sługocinek 21. Radolina

Źródło: opracowanie własne.

6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji tworzą następujące jednostki podziału Gminy Golina:

Tabela 13 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar rewitalizacji

Nazwa	Liczba mieszkańców (os.)	Powierzchnia (ha)
Golina-Kolonia	288	573
Myślubórz	245	671
Splawie	675	820
Osiedle Starówka	1881	132

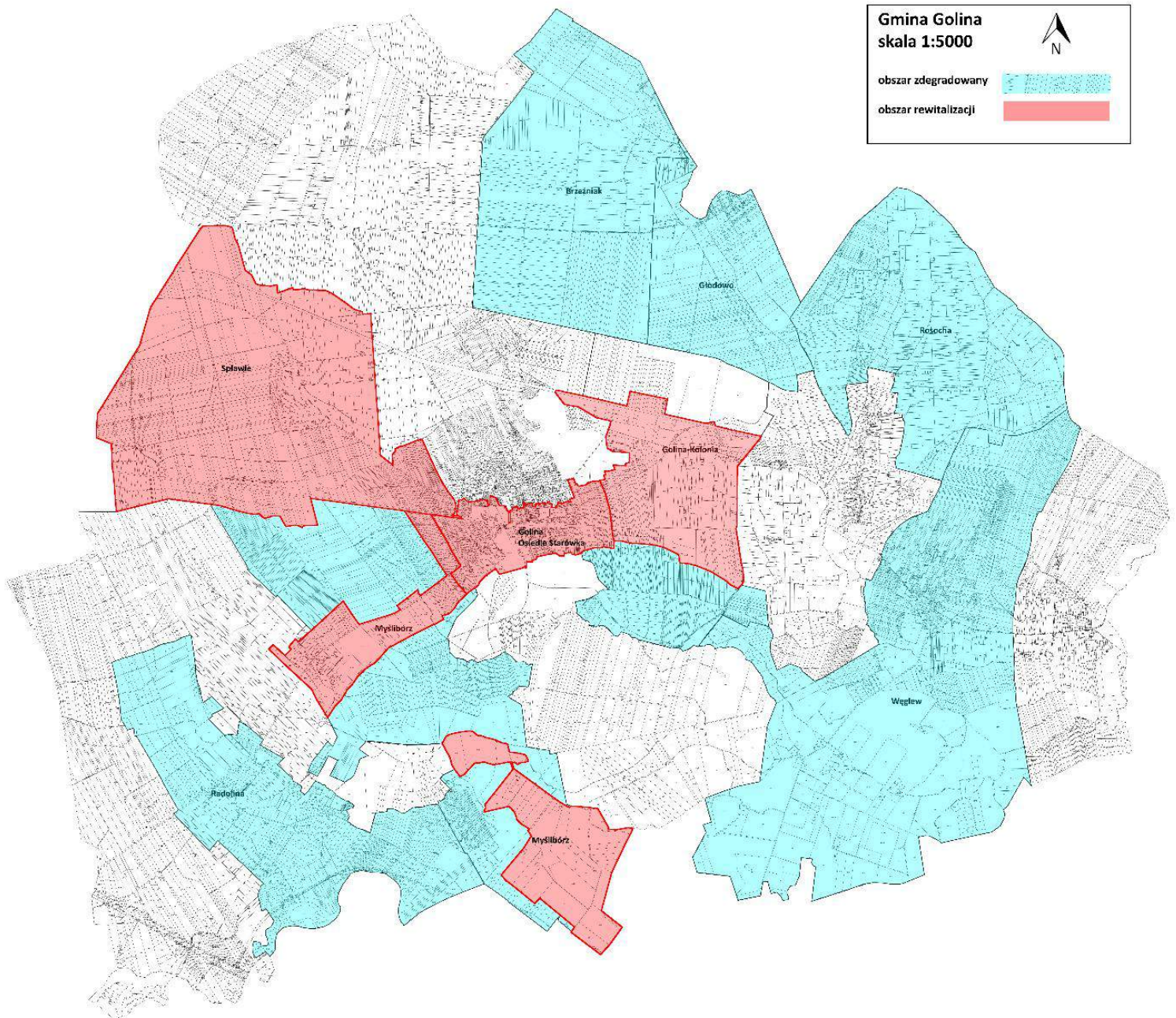
Źródło: opracowanie własne.

Ze względu na to, że najważniejszym aspektem procesu rewitalizacji jest aspekt społeczny, do obszaru rewitalizacji włączono tylko tereny zamieszkałe oraz funkcjonalnie z nimi powiązane tereny zabudowane, na których to możliwa jest realizacja działań, które przyczynią się do minimalizowania występowania negatywnych zjawisk społecznych.

Obszar rewitalizacji jest zamieszkiwany przez 26,0% mieszkańców gminy (3089 osób) i zajmuje 15,6% jej powierzchni tj. 15,5 ha.

Na poniższej mapie zaprezentowano obszar rewitalizacji (wraz z obszarem zdegradowanym):

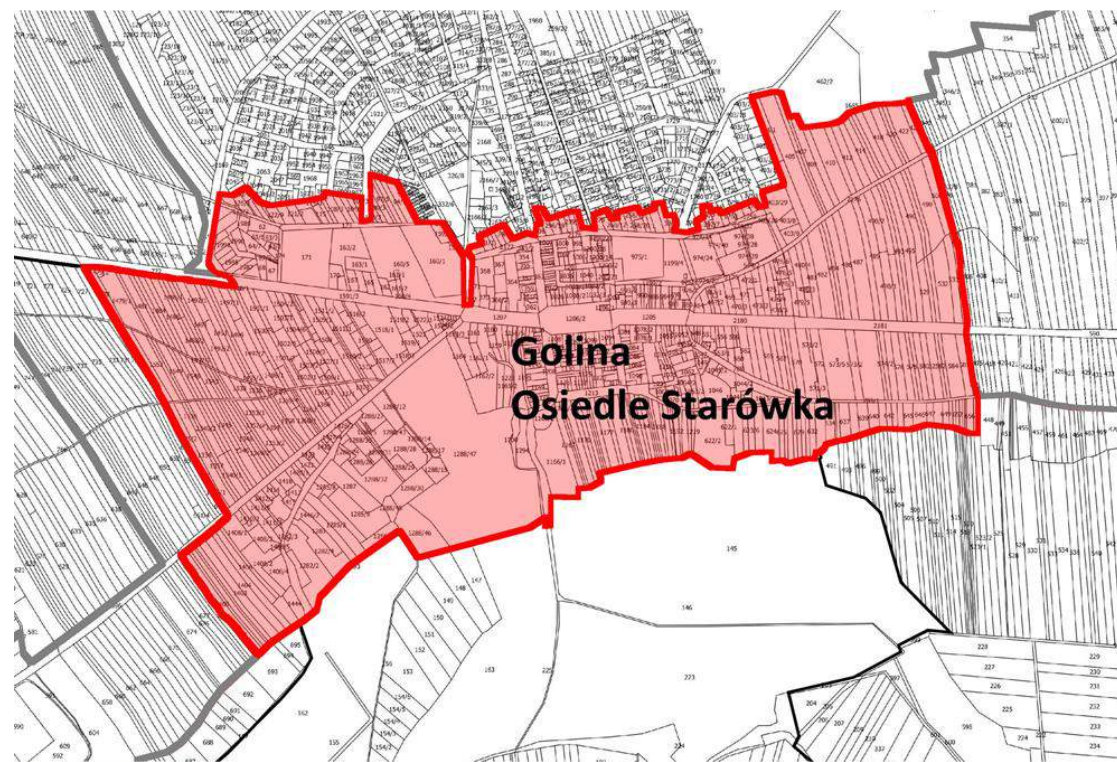
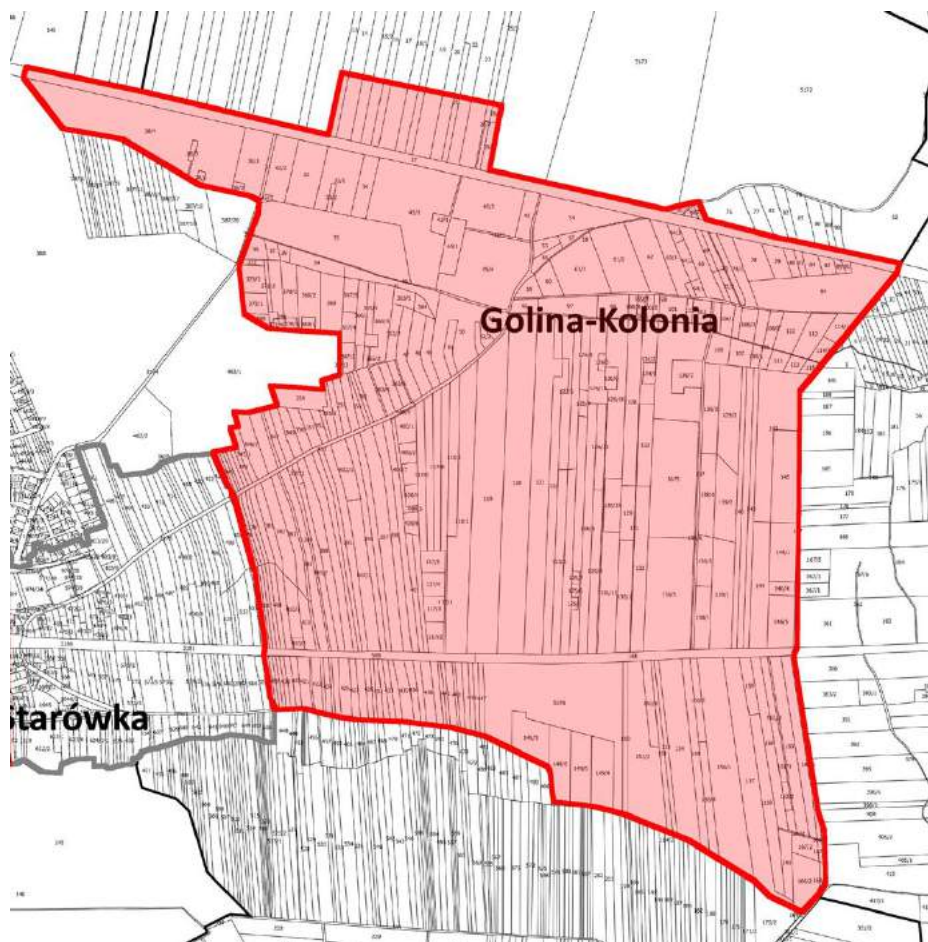
Mapa 1 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

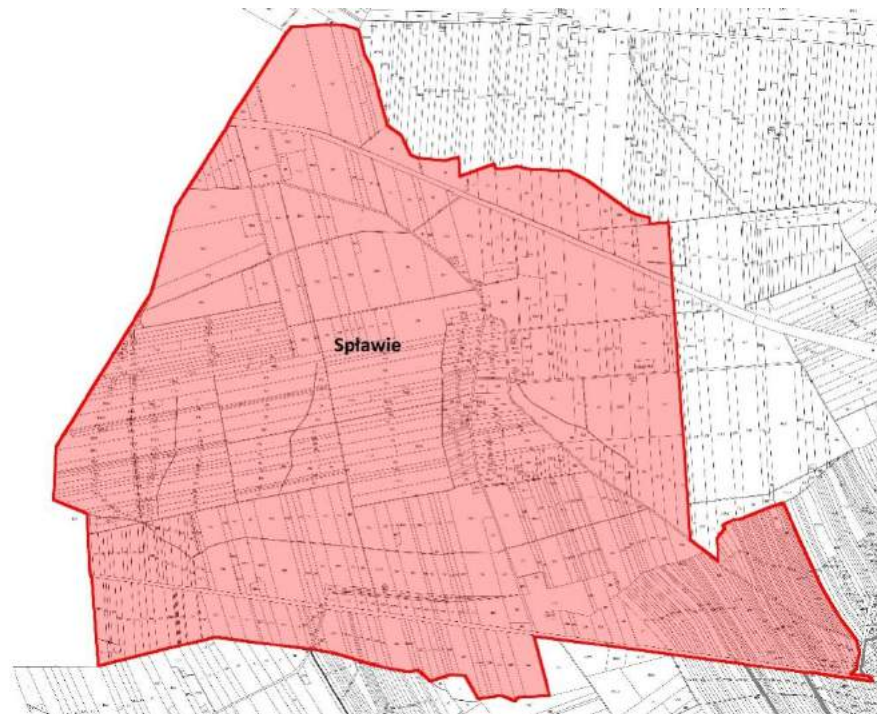
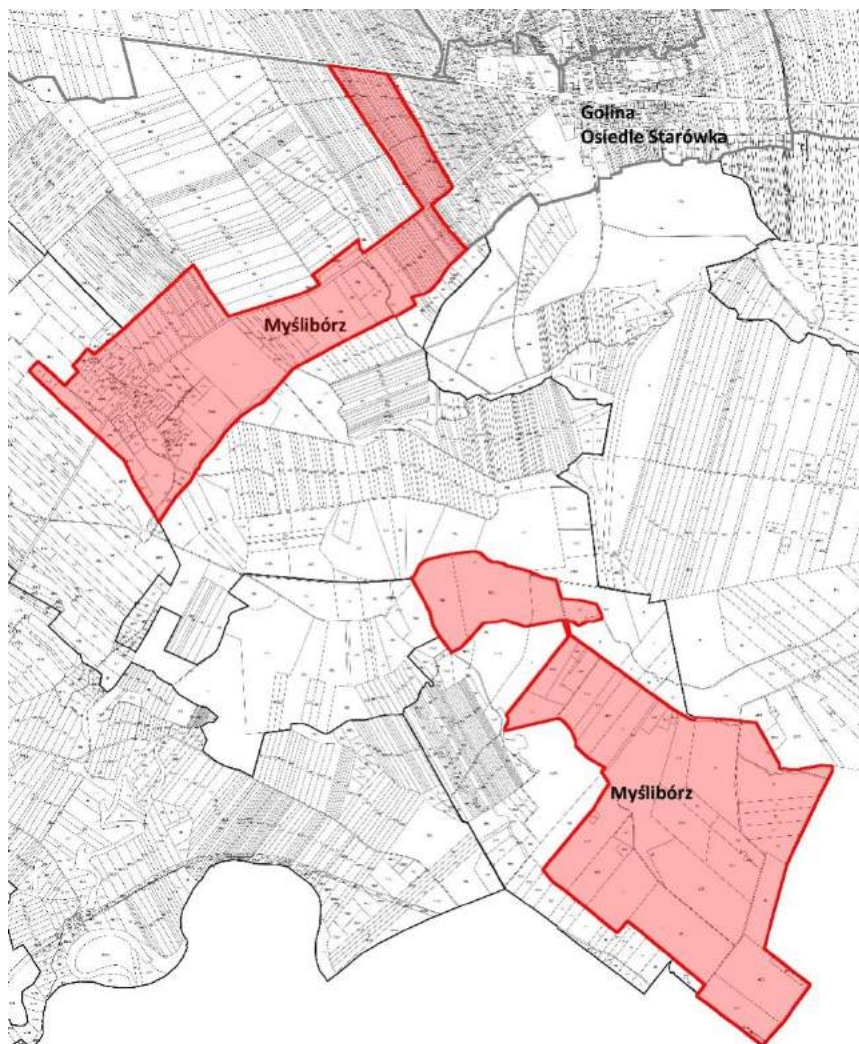
Poniżej zaprezentowano mapy przedstawiające poszczególne jednostki podziału Gminy Golina, które tworzą obszar rewitalizacji:

Mapa 2 Obszar rewitalizacji – Osiedle Starówka i Golina-Kolonia

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 3 Obszar rewitalizacji – Myślubórz i Sptawie

Źródło:

opracowanie

własne.

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji pozwoliła na scharakteryzowanie następujących zjawisk problemowych występujących na terenie poszczególnych jednostek tworzących obszar rewitalizacji:

W poniższej tabeli zaprezentowano **zestawienie wszystkich zjawisk problemowych zdiagnozowanych na terenie jednostek tworzących obszar rewitalizacji:**

Tabela 14 Zdiagnozowane zjawiska problemowe na terenie jednostek tworzących obszar rewitalizacji

Jednostka wchodząca w skład obszaru rewitalizacji	Zjawiska problemowe
Osiedle Starówka	<p>W sferze społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność i alkoholizm; ○ wysoka liczba osób bezrobotnych, w tym z wykształceniem gimnazjalnym i niższym; ○ niska liczba organizacji pozarządowych; ○ niska liczba urodzeń żywych; <p>Wsferze gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba podmiotów gospodarczych; <p>W sferze środowiskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ występowanie dzikich wysypisk; <p>W sferze technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba budynków wymagających remontu kapitalnego; ○ występowanie budynków generujących niską emisję.
Sptawie	<p>W sferze społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm; ○ wysoka liczba osób bezrobotnych, w tym z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz bez kwalifikacji zawodowych; ○ niska liczba urodzeń żywych; <p>Wsferze gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba podmiotów gospodarczych; <p>W sferze środowiskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ występowanie dzikich wysypisk; ○ brak osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.
Myślubórz	<p>W sferze społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm; ○ wysoka liczba osób bezrobotnych z wykształceniem

Jednostka wchodząca w skład obszaru rewitalizacji	Zjawiska problemowe
	<p>gimnazjalnym i niższym oraz bez kwalifikacji zawodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba urodzeń żywych; <p>Wsferze gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych; <p>W sferze środowiskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ brak osób korzystających z sieci kanalizacyjnej; <p>W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba osób korzystających z sieci wodociągowej <p>W sferze technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba budynków wymagających remontu kapitalnego.
Golina-Kolonia	<p>W sferze społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wysoka liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; ○ wysoka liczba osób bezrobotnych, w tym z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz bez kwalifikacji zawodowych; ○ niska liczba urodzeń żywych; <p>W sferze gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ niska liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych; <p>W sferze środowiskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ brak osób korzystających z sieci kanalizacyjnej; <p>W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wyższa od średniej długość dróg we własności gminnej wymagających remontów.

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto należy podkreślić, że:

- wśród wszystkich dzieci, które korzystają z dożywiania na terenie Gminy Golina (105), 29,5% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- wśród wszystkich rodzin korzystających z asystenta rodziny na terenie Gminy Golina (16), 43,8% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- wśród wszystkich rodzin z ograniczoną władzą rodzicielską przez nadzór kuratora na terenie Gminy Golina (11), 36,4% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- wśród wszystkich nieletnich, którzy posiadają nadzór kuratora na terenie Gminy Golina (14), 35,7% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- wśród wszystkich osób długotrwale bezrobotnych na terenie Gminy Golina (407), 33,9% zamieszkuje obszar rewitalizacji;

- wśród wszystkich osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na terenie Gminy Golina (114), 27,2% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- wśród wszystkich osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na terenie Gminy Golina (150), 30% zamieszkuje obszar rewitalizacji;
- na terenie jednostek Golina-Kolonia, Spławie i Myślubórz nie ma aktywnych czytelników bibliotek (za aktywność uznano minimum jedno wypożyczenie na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy);
- na terenie jednostek Golina-Kolonia, Spławie i Myślubórz znajduje się 403155,0 kg azbestu, co stanowi 18,6% sumy materiałów azbestowych na terenie Gminy Golina;
- na obszarze rewitalizacji znajduje się 62,5% wszystkich budynków komunalnych z terenu Gminy Golina (8);
- na obszarze rewitalizacji znajdują się 2 spośród 3 pustostanów we własności gminnej.

Wiedzy na temat obszaru rewitalizacji dostarczyły również przeprowadzone formy **konsultacji społecznych**. Mieszkańcy Gminy Golina wskazali na **slabe strony** jednostek tworzących obszar rewitalizacji:

- **Osiedla Starówka:** park miejski w złym stanie, brak gazociągu, występowanie niskiej emisji, brak ulic i chodników, oświetlenie uliczne w złym stanie, brak toalety, monitoringu i oświetlenia w Parku (brak możliwości korzystania z Parku w godzinach wieczornych), brak miejsc spotkań i infrastruktury zarówno dla młodzieży, jak i dla seniorów, zniszczony budynek Smakosz;
- **Golina-Kolonia:** wysoka liczba osób bezrobotnych i korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, brak miejsc i zajęć dla dzieci, brak kanalizacji;
- **Spławie:** brak kanalizacji, brak infrastruktury drogowej, brak gazociągu, brak świetlicy oraz osób, które mogłyby świetlicę poprowadzić, brak oferty spędzania czasu wolnego zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dla dorosłych i seniorów, brak oświetlenia ulicznego, dróg;
- **Myślubórz:** brak ścieżek rowerowych, brak pobocza przy drodze wojewódzkiej, brak miejsc i zajęć dla dzieci, zabytkowy kościół wymagający renowacji, brak kanalizacji.

Na przestrzeni lat na terenie jednostek podziału Gminy wchodzących w skład obszaru rewitalizacji zaobserwowano negatywne zmiany:

- **Golina-Kolonia:** Od kilku lat obserwuje się odpływ ludności, w szczególności ludzi młodych. Związane jest to z brakiem poprawy na rynku pracy oraz brakiem zachęcającej infrastruktury mieszkaniowej, kulturalnej i rekreacyjnej. Mimo zgłaszanej od kilku lat potrzeby, na terenie Goliny-Kolonia nadal nie powstała świetlica wiejska, co przyczynia się do niskiej integracji mieszkańców. Brak aktywizacji i integracji widoczny jest także w spadku poziomu zaangażowania obywatelskiego poprzez niższą frekwencję w wyborach (w ostatnich latach odbyły się wybory samorządowe, parlamentarne oraz prezydenckie). Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat nie uległa znacznym zmianom. Podobnie kształtuje się także liczba podmiotów gospodarczych, co wpływa na zastój gospodarczy. Obserwuje się poprawę stanu infrastruktury drogowej, wciąż jednak wiele dróg wymaga wyasfaltowania. Z uwagi na brak oświetlenia przy niektórych drogach, a także ze względu na brak oddzielonych ścieżek rowerowych, na przestrzeni lat odnotowano stosunkowo dużo niebezpiecznych zdarzeń drogowych. Jednym z najniebezpieczniejszych miejsc są skrzyżowania dróg gminnych z drogą krajową. Na terenie Goliny-Kolonia brak też kanalizacji, co niekorzystnie wpływa na stan środowiska.
- **Myślibórz:** Na terenie Myśliborza na przestrzeni ostatnich lat liczba osób korzystających z pomocy społecznej nie uległa zmianom. Mimo upływu lat i poprawy na rynku ogólnokrajowym, w Myśliborzu wciąż mało jest miejsc pracy. Związane jest to z brakiem większych inwestorów. W ciągu ostatnich kilku lat zaobserwowano także nieznaczny spadek poziomu zaangażowania obywatelskiego, czego dowodem jest niższa frekwencja w wyborach. Brak rozwoju jednostki podziału gminy powoduje także niewielki spadek liczby ludności. Uwagę zwraca niewykorzystanie walorów turystyczno-rekreacyjnych, co wpływa zarówno na brak aktywizacji i integracji mieszkańców, jak i na bardzo małą liczbę turystów, których obecność wpłynęłaby na rozwój gospodarczy. Ważnym problemem zgłaszanym od kilku lat jest brak ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze 467 z Myśliborza do Goliny, co wiąże się z zaistnieniem niebezpiecznych zdarzeń drogowych i wypadków z udziałem pieszych i rowerzystów. Konieczna jest także budowa drogi do cmentarza. Na terenie Myśliborza wciąż brakuje też kanalizacji, co niekorzystnie wpływa na stan środowiska naturalnego (nieczystości z nieszczelnych szamb przedostają się do gleby i wód podziemnych).

- **Spławie:**W ciągu ostatnich lat nieznacznie liczba aktów wandalizmu. Mimo usilnej pracy MGOPS, nie zmniejszyła się także liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Na przestrzeni lat spadł poziom aktywizacji i zaangażowania mieszkańców w życie gminy, co widoczne jest we frekwencji w wyborach samorządowych, prezydenckich i parlamentarnych. Na przestrzeni lat poprawie nie uległa infrastruktura sieciowa – miejscowość nie jest skanalizowana ani zgazyfikowana. Na terenie części Spławia wciąż nie ma utwardzonych dróg z nawierzchnią bitumiczną. Brak także inwestorów, co nie sprzyja rozwojowi gospodarczemu i powstawaniu nowych miejsc pracy. Mimo niekorzystnych zmian, na przestrzeni lat liczba ludności wzrosła.
- **Osiedle Starówka:**Mimo stosunkowo stałej liczby ludności, rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni lat odnotowano także zwiększającą się liczbę aktów wandalizmu, co spowodowane jest m.in. brakiem oświetlenia i monitoringu. Zmianie nie uległa liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, spadł zaś poziom zaangażowania obywatelskiego, co uwidacznia się poprzez niższą frekwencję w wyborach. Sytuacja na rynku pracy ciągu kilku ostatnich lat nie uległa poprawie. Pogorszeniu ulega stan dróg – na terenie Osiedla Starówka wciąż istnieją drogi bez nawierzchni bitumicznej, pozostałe znajdują się w złym stanie technicznym. Brak też chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia. Budynki i ulice oddalone od centrum posiadają niską estetykę i w części zły stan techniczny. Jedynie część budynków podłączona jest do gazociągu. Postępuje także degradacja miejsc zabytkowych, w tym m.in. Dworku, Parku oraz Kościoła św. Jakuba. W ciągu kilku ostatnich lat część budynków komunalnych oraz gminnych wyremontowano, jednak pozostałe nadal podlegają degradacji. Brak inwestycji i zaniedbanie obszaru powoduje, że walory turystyczno-rekreacyjne nie są w pełni wykorzystane.

LOKALNE POTENCJAŁY

Oprócz wskazania negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, ważna jest również diagnoza lokalnych potencjałów, których wykorzystanie umożliwi wyprowadzenie wyznaczonego terenu sytuacji kryzysowej.

W toku spotkań warsztatowych, mieszkańcy wskazali następujące lokalne potencjały występujące na terenie jednostek tworzących obszar rewitalizacji:

- **Osiedla Starówka:** droga wojewódzka w kierunku autostrady, ogólny potencjał komunikacyjny, budynki użyteczności publicznej, centrum handlowe;
- **Golina-Kolonia:** występowanie drogi krajowej, potencjał komunikacyjny;
- **Spławie:** potencjał komunikacyjny, kolej, występowanie terenów inwestycyjnych;
- **Myślibórz:** występowanie terenów inwestycyjnych.

Respondenci, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, zapytani zostali o największe, ich zdaniem, potencjały i atuty Gminy Golina. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, największy odsetek ankietowanych (33,3%) za atut obszaru uznał **walory estetyczne gminy**, podczas gdy druga największa liczba wskazań przypadła na **dostępność infrastruktury na tym terenie**. Dla 21,7% respondentów najważniejszy jest **potencjał gospodarczy**, zaś po 15,2% wskazań przypadło na **potencjał turystyczny oraz aktywność mieszkańców**.

Ponadto podkreślić należy, że o potencjale obszaru stanowi również:

- występowanie budynków, które przeznaczyć można na cele społeczne (np. budynek po byłej restauracji Smakosz);
- Park Miejski, który może spełniać różnorakie funkcje (miejsce integracji, rekreacji, miejsce organizacji wydarzeń kulturalnych etc.);
- organizacje pozarządowe działające na terenie obszaru rewitalizacji;
- potencjał kulturowy, społeczny i artystyczny mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- występowanie w pobliżu obszaru rewitalizacji terenów inwestycyjnych;
- uwarunkowania krajobrazowe i przyrodnicze oraz atrakcyjność turystyczna obszaru;
- występowanie infrastruktury społecznej (Biblioteka Publiczna, Dom Kultury, etc.).

7. Wizja obszaru rewitalizacji

Wizja obszaru rewitalizacji to jedna z głównych składowych wskazujących odpowiedni kierunek rewitalizacji. Przedstawia pożądany stan docelowy, w którym znajdzie się obszar rewitalizacji po wdrożeniu zaplanowanych działań. Podstawą do sformułowania wizji była przede wszystkim dogłębna analiza sytuacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej oraz konsultacji społecznych.

Wizja obszaru rewitalizacji po wdrażaniu działań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golinana lata 2017-2023 brzmi następująco:

Golina-Kolonia, Spłatwie, Myślubórz i Osiedle Starówka zamieszkiwane są przez aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców, którzy wspólnie podejmują działania na rzecz kontynuacji rozwoju najbliższego otoczenia oraz dalszej minimalizacji występowania zjawiska wykluczenia społecznego.

Przestrzeń obszaru rewitalizacji jest funkcjonalna i przyjazna jej użytkownikom. Infrastruktura oraz oferta spędzania czasu wolnego odpowiadają na potrzeby wszystkich grup społecznych.

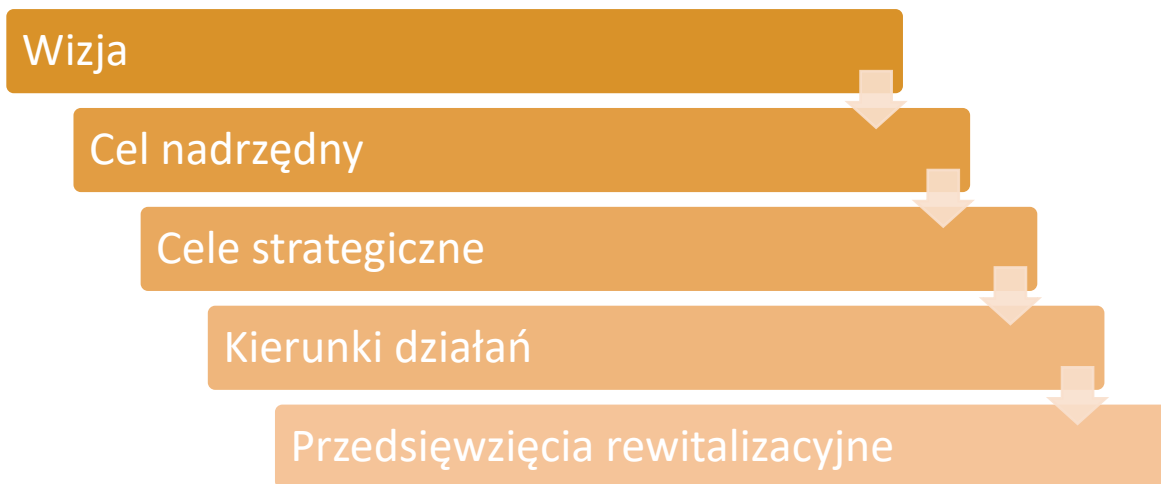
Teren jest atrakcyjny zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających oraz inwestorów.

8. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023 opiera się na kompleksowym procesie rewitalizacji dążącym do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego poprzez różnorodne działania dla społeczności lokalnej, infrastruktury, przestrzeni publicznych i gospodarki.

Kluczowe dla osiągnięcia opisanej wyżej wizji obszaru rewitalizacji jest określenie celów strategicznych oraz uszczegóławiających kierunków działań. Rewitalizacja zaplanowana została w oparciu o kierunki interwencji określone na podstawie analizy danych zastanych, konsultacji społecznych oraz diagnozy potrzeb i problemów rewitalizacyjnych na terenie Gminy Golina. Kierunki te odpowiadają na zidentyfikowane zjawiska kryzysowe, realizując cele strategiczne Programu Rewitalizacji. Realizacja celu nadrzędnego spowoduje **minimalizację natężenia zjawisk problemowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego.**

Rysunek 3 Powiązanie pomiędzy wizją, celami, kierunkami działań i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Źródło: opracowanie własne.

Cele strategiczne dla obszaru rewitalizacji

Wdrożenie działań zmierzających do osiągnięcia celów strategicznych umożliwi integrację oraz aktywizację (społeczną, zawodową czy kulturalną) mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także podniesienie ich komfortu i bezpieczeństwa bez względu na wiek czy inne czynniki socjodemograficzne. Realizacja ukierunkowana będzie także na wzrost przedsiębiorczości oraz promocję inwestycyjną obszaru. Ponadto podjęte działania będą miały na celu wzrost poziomu estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji.in. poprzez utworzenie lub modernizację infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i drogowej.

WIZJA

Golina-Kolonia, Sławie, Myślibórz i Osiedle Starówka zamieszkiwane są przez aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców, którzy wspólnie podejmują działania na rzecz kontynuacji rozwoju najbliższego otoczenia oraz dalszej minimalizacji występowania zjawiska wykluczenia społecznego. Przestrzeń obszaru rewitalizacji jest funkcjonalna i przyjazna jej użytkownikom. Infrastruktura oraz oferta spędzania czasu wolnego odpowiadają na potrzeby wszystkich grup społecznych. Teren jest atrakcyjny zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających oraz inwestorów.

CEL NADRZĘDNY

Minimalizacja natężenia zjawisk problemowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego.

Obszary oddziaływania	Sfera społeczna i gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna oraz środowiskowa
Cele strategiczne	Aktywizacja i integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wzrost poziomu estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji
Kierunki działań	Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej	Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
	Wzrost przedsiębiorczości oraz promocja inwestycyjna obszaru	Poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej Poprawa stanu infrastruktury i jej estetyki z jednoczesną poprawą bezpieczeństwa mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego
	Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych	Poprawa stanu obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego

Źródło: opracowanie własne.

9. Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lista projektów podstawowych

Zaprezentowaną wizję oraz wyznaczone cele uda się osiągnąć poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawiono listę głównych projektów rewitalizacyjnych –

ich realizacja jest kluczowa dla procesu wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej.

1. NADANIE NOWEJ FUNKCJI BUDYNKOWI PO RESTAURACJI <i>SMAKOSZ</i>	
Lokalizacja projektu	Golina, działka nr 1031/3 (obszar rewitalizacji)
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina
Partnerzy w realizacji projektu	Spółdzielnia Socjalna
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Pustostan, budynek wymaga kapitalnego remontu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • prac instalacyjnych (wodociągowe, kanalizacyjne, c.o., elektryczne); • remontu wewnątrz budynku; • remontu z zewnątrz budynku; • zakup wyposażenia.
Cel projektu	Zagospodarowanie obiektu na cele społeczne, w tym Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych, zaplecze dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz salki dla różnych grup społecznych. Ponadto: <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja społeczna osób starszych poprzez organizację zajęć edukacyjnych, spotkań, warsztatów, wykładów specjalistów; • pomoc zdrowotna dla osób starszych poprzez spotkania z dietetykiem, zajęcia w zakresie rehabilitacji ogólnozdrowotnej; • wyjazdy kulturalne i turystyczne; • przekonanie osób dojrzałych, że niezależnie od wieku mogą się rozwijać, doskonalić swoje umiejętności, poznawać

	<p>nowych ludzi i aktywnie spędzać czas wolny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych; • integracja międzypokoleniowa; • uczenie się przez całe życie (kursy); • zabezpieczenie dostępu do oferty kulturalnej i krajoznawczej. 	
Zakres realizowanych działań	<p>Remont obiektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prace instalacyjne (wodociągowe, kanalizacyjne, c.o., elektryczne); • remont wewnątrz budynku; • remont z zewnątrz budynku; • zakup wyposażenia. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<p><i>liczba wyremontowanych obiektów - 1;</i> <i>liczba osób objętych pomocą w ramach funkcjonowania obiektu - 400</i></p>	<p><i>protokół zdawczo-odbiorczy;</i> <i>listy obecności,</i> <i>dokumentacja DPS</i></p>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2018	
Planowane zakończenie projektu	2020	
Szacunkowy koszt	1 500 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	<i>Budżet Gminy, środki unijne (EFRR)</i>	
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców</i> • <i>Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych</i> 	
Powiązanie z innymi projektami	<p><i>Realizacja połączonych ze sobą projektów Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz, Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców oraz Lokalne Usługi Społeczne przyczyni się do rozwinięcia usług społecznych na terenie obszaru rewitalizacji i dostosowania ich do potrzeb mieszkańców. W konsekwencji doprowadzi</i></p>	

to do poprawy komfortu życia i poczucia bezpieczeństwa osób z różnych grup wiekowych.

Projekt zintegrowany z projektem *Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna.*

2. MODERNIZACJA STADIONU MIEJSKIEGO W GOLINIE

Lokalizacja projektu	Stadion Miejski w Golinie ul. Kusocińskiego, działka nr 462/2 (poza obszarem rewitalizacji)
Uzasadnienie dla realizacji projektu	Stadion Miejski znajduje się na terenie Osiedla Wschód (miasto Golina) graniczącego z wchodzącym w skład obszaru rewitalizacji Osiedlem Starówka (miasto Golina). Graniczy również z sołectwem Golina-Kolonia. Jest to jedyny tego typu obiekt na terenie całej Gminy, z którego <u>korzystają wszyscy jej mieszkańcy, w tym mieszkańcy całego obszaru rewitalizacji Golina</u> , jako jedyny ośrodek miejski w Gminie oraz siedziba Gminy ma duży wpływ na mieszkańców wszystkich sołectw, w tym sołectw rewitalizowanych. Poszerzenie oferty rekreacyjnej czy też społecznej na terenie miasta często jest powiązane ze wzrostem aktywności osób zamieszkujących tereny wiejskie. Na Stadionie realizowane będą wydarzenia dedykowane mieszkańcom obszaru rewitalizacji, ponadto kierowana do nich będzie specjalna oferta na preferencyjnych warunkach – do zakończenia procesu rewitalizacji (2023 rok) mieszkańcy rewitalizowanego obszaru będą mogli korzystać ze zniżki na wszystkie biletowane wydarzenia, które będą odbywać się na Stadionie. Dodatkowo na Stadionie organizowane będą zajęcia sportowe skierowane do dzieci zamieszkujących obszar rewitalizacji (projekt uzupełniający <i>W zdrowym ciele zdrowy duch</i>).
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina
Partnerzy w realizacji projektu	Klub Sportowy LZS Polonia Golina
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Rozgrywane są na nim najważniejsze mecze piłkarskie i zawody w Gminie. Jedyne takie miejsce o istotnym znaczeniu dla rozwoju sportu w gminie. Stadion w Golinie już od lat wymaga remontu, jest zaniedbany i zdegradowany.
Cel projektu	Możliwość organizacji imprez kulturalno-sportowych dla mieszkańców Gminy Golina, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wzrost aktywności kulturalnej i

	sportowej; poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego; powstanie nowych sekcji sportowych.	
Zakres realizowanych działań	Remont bieżni, remont budynku gospodarczego, budowa trybun, ogrodzenie terenu, odnowienie murawy.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<i>liczba nowych członków Klubu Sportowego - 100; liczba imprez kulturalnych i sportowych zorganizowanych na terenie obiektu - 12; liczba wyremontowanych obiektów - 1</i>	<i>listy obecności, statystyki Gminy, protokół zdawczo-odbiorczy</i>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2018	
Planowane zakończenie projektu	2019	
Szacunkowy koszt	1 800 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Gminy, środki unijne (EFRR), prywatni sponsorzy	
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców</i> • <i>Utworzenie infrastruktury społecznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców</i> 	
Powiązanie z innymi projektami	<p><i>Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenia oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców. Dodatkowo projekt jest zintegrowany z projektem uzupełniającym W zdrowym ciele zdrowy duch.</i></p>	

3. MODERNIZACJA PARKU MIEJSKIEGO W GOLINIE

Lokalizacja projektu	Park Miejski w Golinie ul. Słowackiego działka numer dz. nr 1288/47 (obszar rewitalizacji)
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina

Partnerzy w realizacji projektu	Przedszkole w Golinie "Baśniowy Dworek" z Oddziałami Integracyjnymi	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Park Miejski wraz z zespołem dworskim w Golinie został wpisany do rejestru zabytków. Park jest obecnie zaniedbany, teren wymaga uporządkowania, zabytkowy dwór szlachecki, w którym obecnie mieści się Przedszkole wymaga przebudowy i renowacji. Potrzeba jest skierowania na niego uwagi mieszkańców, aby swoją aktywność fizyczną i społeczną przenieśli z domów do parku. Park miałby stać się miejscem integracji społecznej, kreowania kultury fizycznej, a także wymiany międzypokoleniowych doświadczeń. Ponadto w Gminie Golina potrzebne jest miejsce, gdzie mieszkańcy, i ci starsi, i ci młodszy mogliby odpoczywać, spacerować, spotykać się i spędzać czas także z małymi dziećmi.	
Cel projektu	<ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie dawnej świetności XIX wiecznego parku; • poprawa jakości życia mieszkańców; • nowe warunki integracji i odbudowy więzi społecznych; • zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców gminy; • stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży: spacerowanie, integracja, odpoczynek. 	
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie otoczenia zabytkowego dworu; • wyznaczenie alejek; • zagospodarowanie zieleni; • montaż ławek, oświetlenia, monitoringu; • utworzenie muszli koncertowej; • przebudowa zabytkowego dworu; • wymiana ogrodzenia Parku; • odnowienie stawów. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<p><i>powierzchnia zmodernizowanej przestrzeni – 105 520 m²;</i> <i>liczba zorganizowanych na terenie parku imprez kulturalnych - 15;</i> <i>liczba obiektów zabytkowych poddanych rewitalizacji - 1;</i> <i>liczba elementów oświetlenia - 30</i></p>	<p><i>protokół zdawczo-odbiorczy;</i> <i>statystyki Urzędu Miejskiego;</i> <i>dokumentacja zdjęciowa</i></p>

Harmonogram i szacunkowy koszt	
Planowane rozpoczęcie projektu	2018
Planowane zakończenie projektu	2020
Szacunkowy koszt	2 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Gminy, środki unijne (EFRR)
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej • Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców • Poprawa stanu obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego
Powiązanie z innymi projektami	Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenia oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców.

4. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW OBSZARU REWITALIZACJI

Lokalizacja projektu	Cały obszar rewitalizacji
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina
Partnerzy w realizacji projektu	brak
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Niedostatecznie oświetlone niebezpieczne miejsca, niewystarczający monitoring.
Cel projektu	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez utworzenie monitoringu w miejscach niebezpiecznych oraz montaż słupów oświetleniowych w miejscach gdzie brakuje oświetlenia.
Zakres realizowanych działań	Poprawa bezpieczeństwa poprzez montaż kamer,

	<p>podłączenie do monitoringu i wykonanie oświetlenia w miejscach niebezpiecznych. Kamery i ewentualność poniesienia konsekwencji mogą również odstraszyć potencjalnych wandalii i zapobiec bezmyślnemu niszczeniu nowo zainstalowanej infrastruktury. Planowane działania swym zakresem obejmą także konstruowanie bezpiecznych przestrzeni, a tym samym poprawę bezpieczeństwa mieszkańców z terenów rewitalizowanych.</p>	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary</p>	<p>Prognozowane rezultaty</p>	<p>Sposób oceny i miary</p>
	<p><i>liczba zamontowanych kamer - 20;</i> <i>liczba zamontowanych słupów oświetleniowych - 30;</i> <i>zmniejszenie liczby wypadków - -10%;</i> <i>zmniejszenie liczby aktów wandalizmu – -10%</i></p>	<p><i>statystyki Urzędu Miejskiego;</i> <i>statystyki policyjne</i></p>
<p>Harmonogram i szacunkowy koszt</p>		
<p>Planowane rozpoczęcie projektu</p>	<p>2019</p>	
<p>Planowane zakończenie projektu</p>	<p>2020</p>	
<p>Szacunkowy koszt</p>	<p>80 000,00 zł</p>	
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p><i>Budżet Gminy, środki unijne (EFRR), środki krajowe</i></p>	
<p>Powiązanie z kierunkami działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych</i> • <i>Poprawa stanu infrastruktury i jej estetyki z jednoczesną poprawą bezpieczeństwa mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego</i> 	
<p>Powiązanie z innymi projektami</p>	<p><i>Projekty podstawowe oraz uzupełniające są ze sobą zintegrowane i wzajemnie się dopełniają. Realizacja połączonych ze sobą projektów Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz, Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców oraz Lokalne Usługi Społeczne przyczyni się do rozwinięcia usług społecznych na terenie obszaru rewitalizacji i dostosowania ich do potrzeb mieszkańców. W konsekwencji doprowadzi to do poprawy komfortu życia i poczucia bezpieczeństwa osób z różnych grup wiekowych.</i></p>	

5. Utworzenie miejsca integracji

Lokalizacja projektu	Golina-Kolonia 90 Plac sołecki działka nr 363/4 (obszar rewitalizacji)	
Podmioty realizujące projekt	Sołtys Sołectwa Golina-Kolonia Aleksandra Podlesińska	
Partnerzy w realizacji projektu	Społeczność Sołectwa Golina-Kolonia Gmina Golina	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Plac częściowo ogrodzony, na którym znajduje się namiot z podłogą, stołami i ławkami. Na placu znajduje się urządzenie siłowni zewnętrznej.	
Cel projektu	Sprawienie by miejsce wspólnych spotkań i zebrań było zadbane, estetyczne i dobrze urządzone – zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dla osób starszych. Mobilizacja mieszkańców wsi do podejmowania wspólnych przedsięwzięć, aktywizacja, integracja, zainteresowanie potrzebami osób starszych.	
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • ogrodzenie placu wiejskiego; • wyposażenie namiotu w parowar do wody; • utworzenie placu zabaw dla dzieci; • urządzenie siłowni zewnętrznej (4 szt.); • zakup ławek i stołów; • utworzenie boiska do siatkówki plażowej; • utworzenie chaty grillowej; • oświetlenie placu lampą solarną. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<i>powierzchnia zmodernizowanych terenów – 3605 m²; liczba zorganizowanych wydarzeń aktywizujących i integrujących -2; liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń - 150</i>	<i>protokół zdawczo-odbiorczy; statystyki sołectwa Golina-Kolonia; statystyki Urzędu Miejskiego.</i>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2018	
Planowane zakończenie projektu	2020	
Szacunkowy koszt	58 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Gminy, środki unijne (EFRR)	

Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej • Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
Powiązanie z innymi projektami	<p>Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenia oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców.</p>

6. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

Lokalizacja projektu	<p>Biblioteka Publiczna w Golinie ul. Plac Kazimierza Wielkiego 12 62-590 Golina działka numer 1029 (obszar rewitalizacji)</p>
Podmioty realizujące projekt	Biblioteka Publiczna w Golinie
Partnerzy w realizacji projektu	<p>Fundacje Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku Grupa Otwartych Innowatorów Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów</p>
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<p>Niedostatecznie wykorzystany potencjał kulturowy, społeczny i artystyczny. Niski poziom zaangażowania mieszkańców działaniami społecznymi i kulturalnymi. Duża potrzeba włączenia osób wykluczonych społecznie do zajęć grupowych.</p>
Cel projektu	<p>Projekt obejmuje budowę sieci współpracy pomiędzy lokalnymi instytucjami i społecznością. Celem prowadzonych działań jest włączanie przedstawicieli grup defaworyzowanych w proces identyfikacji potrzeb lokalnych i generowania rozwiązań. Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie i rozwinięcie sieci współpracy lokalnych podmiotów prywatnych i publicznych;

	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i rozwijanie kapitału społecznego; • włączenie społeczne i zachowanie dziedzictwa kulturowego; • atrakcyjna i przyjazna przestrzeń publiczna; 	
<p>Zakres realizowanych działań</p>	<p>1. Festiwal Kultury lokalnej- udział biorą wszystkie organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, koła gospodyń, przedsiębiorcy, instytucje kultury, OSP z terenu gminy GUTW. Każda z grup przygotowuje stanowisko promocyjne - to co najlepsze. Podczas festiwalu występy lokalnych grup muzycznych, orkiestry dętej, pokaz mażorettek etc.;</p> <p>2. Goliński festiwal literacki. W programie znajdują się spotkania autorskie z najbardziej lubianymi i cenionymi pisarzami, tematyczne panele dyskusyjne, warsztaty i spacer literackie. Wspólnie z zaproszonymi autorami i krytykami literackimi, czytelnicy będą mieli okazję porozmawiać o zjawiskach charakterystycznych dla współczesnej prozy czy problemach istotnych w debacie społecznej, ale też po prostu spotkać swoich ulubionych pisarzy;</p> <p>3. Zagospodarowanie placu przed biblioteką - stoły szachowe, budki z książkami;</p> <p>4. Ogólnopolski i powiatowy festiwal piosenki turystycznej lub ekologicznej dziecięcej w Parku;</p> <p>5. Cykl szkoleń podnoszących poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary</p>	<p>Prognozowane rezultaty</p> <p><i>liczba przeprowadzonych imprez - 3;</i> <i>liczba uczestników imprez - 400;</i> <i>liczba zagospodarowanych miejsc przestrzeni publicznej - 1</i></p>	<p>Sposób oceny i miary</p> <p><i>listy obecności, dane Biblioteki Publicznej w Golinie</i></p>
<p>Harmonogram i szacunkowy koszt</p>		
<p>Planowane rozpoczęcie projektu</p>	<p>2018</p>	
<p>Planowane zakończenie projektu</p>	<p>2023</p>	

Szacunkowy koszt	100 000,000 zł
Potencjalne źródła finansowania	- środki budżetu gminy - środki krajowe - środki unijne (EFS)
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej • Wzrost przedsiębiorczości oraz promocja inwestycyjna obszaru
Powiązanie z innymi projektami	Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenie oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców.

7. ANIMACJA SPOŁECZNO-KULTURALNA

Lokalizacja projektu	Dom Kultury w Golinie ul. Plac Kazimierza Wielkiego 2 62-590 Golina numer działki 1206/1 (obszar rewitalizacji)
Podmioty realizujące projekt	Dom Kultury w Golinie
Partnerzy w realizacji projektu	Organizacje pozarządowe Zespoły artystyczne Gmina Golina Sołtysi
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Niedostatecznie wykorzystany potencjał kulturowy, społeczny i artystyczny. Niski poziom zaangażowania mieszkańców działaniami społecznymi i kulturalnymi. Duża potrzeba włączenia osób wykluczonych społecznie do zajęć grupowych.
Cel projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizowanego; • rozwój poczucia odpowiedzialności za przestrzeń publiczną; • zwiększenie uczestnictwa grup

	defaworyzowanych w życiu publicznym.	
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie wszelkiego rodzaju zajęć: tanecznych (taniec i rytmika), plastycznych, muzycznych, teatralnych, literackich i fotograficznych, oraz przeglądów i konkursów; • organizowanie spektakli amatorskich, wspólnych wyjazdów do teatrów, muzeów i na koncerty; • rajdy rowerowe, rajdy nordic walking, biegi, spotkania z przedstawicielami służby zdrowia, prelekcje i wykłady; • organizowanie pokazów i wystaw twórczości amatorskiej oraz warsztatów z udziałem zawodowych twórców; • międzynarodowa wymiana kulturalna prowadzona w szczególności z zaprzyjaźnionymi gminami; • promocja twórców, których działalność wiąże się w szczególny sposób z lokalną tradycją; • organizacja imprez kulturalnych — festynów, koncertów, wystaw i przeglądów promujących kulturę i sztukę; • organizacja zajęć praktyczno-technicznych prowadzących do wymiany doświadczeń poszczególnych pokoleń, imprezy integracyjne itp.; • współpraca z organizacjami pozarządowymi. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<p><i>liczba przeprowadzonych imprez - 20;</i> <i>liczba uczestników imprez - 700;</i> <i>liczba zorganizowanych zajęć artystycznych - 7</i> <i>liczba podjętych działań współpracy - 15</i></p>	<p><i>dokumentacja zdjęciowa</i> <i>sprawozdanie z realizacji;</i> <i>Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Golina;</i> <i>listy uczestników</i></p>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2018	

Planowane zakończenie projektu	2023
Szacunkowy koszt	100 000,000 zł
Potencjalne źródła finansowania	- środki budżetu gminy - środki krajowe - środki unijne (EFS)
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej
Powiązanie z innymi projektami	Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenia oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców.

8. POPRAWA JAKOŚCI I STANDARDU DRÓG I CHODNIKÓW NA REWITALIZOWANYM OBSZARZE MIASTA I GMINY

Lokalizacja projektu	Osiedle Starówka w Golinie Sołectwo Golina Kolonia Sołectwo Sptawie Sołectwo Myślíbórz (obszar rewitalizacji)
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina
Partnerzy w realizacji projektu	Rada Osiedla Sołtysi
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Przede wszystkim na terenie Starówki odnotowuje się bardzo dużo ubytków w nawierzchni ulic i chodników, co wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo, jak również na estetykę samego centrum. Realizacja projektu wychodzi naprzeciw tym problemom, a modernizacja dróg w obszarze rewitalizacji wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprawę dostępności oraz przyczyni się do zwiększenia poziomu ochrony dziedzictwa kulturowego tego obszaru.
Cel projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa atrakcyjności miejsca zamieszkania;

	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie bezpieczeństwa; • modernizacja drogi i infrastruktury drogowej; zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników drogi; • podniesienie poziomu aktywności społeczno-gospodarczej; • poprawa dostępności komunikacyjnej. 				
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • Remont dróg; • budowa i wymiana chodników i nawierzchni; • budowa i wymiana oświetlenia; • montaż elementów małej architektury. 				
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Prognozowane rezultaty</th> <th>Sposób oceny i miary</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <i>długość zmodernizowanych dróg – 15,56 km; długość zmodernizowanych chodników – 4,08 km</i> </td> <td> <i>protokół zdawczo-odbiorczy</i> </td> </tr> </tbody> </table>	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary	<i>długość zmodernizowanych dróg – 15,56 km; długość zmodernizowanych chodników – 4,08 km</i>	<i>protokół zdawczo-odbiorczy</i>
	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary			
<i>długość zmodernizowanych dróg – 15,56 km; długość zmodernizowanych chodników – 4,08 km</i>	<i>protokół zdawczo-odbiorczy</i>				
Harmonogram i szacunkowy koszt					
Planowane rozpoczęcie projektu	2018				
Planowane zakończenie projektu	2023				
Szacunkowy koszt	4 300 000,00 zł				
Potencjalne źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki budżetu gminy - środki krajowe - środki unijne (EFRR) 				
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej</i> • <i>Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych</i> 				
Powiązanie z innymi projektami	<p><i>Połączone ze sobą są projekty Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy oraz Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych. Ich wspólna realizacja przyczyni się do poprawy stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej, a co za tym idzie, wpłynie na wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.</i></p>				

9. BUDOWA I TWORZENIE MIESZKAŃ KOMUNALNYCH, W TYM LOKALI SOCJALNYCH I CHRONIONYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI ORAZ USŁUGI SPOŁECZNE DLA MIESZKAŃCÓW

Lokalizacja projektu	Golina - dz. nr 2192/1 - 2192/11 - przy ul. Leśnej Spławie - dz. nr 281 - w byłej Szkole Podstawowej Golina - plac po byłym PKS dz. nr 974/40, 974/36, 974/33, 974/38, 974/39 (obszar rewitalizacji)	
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina	
Partnerzy w realizacji projektu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie Zakład Gospodarki Komunalnej w Golinie	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Uzasadnieniem dla tworzenia tego typu mieszkań jest niewielka liczba mieszkań socjalnych znajdujących się na terenie Gminy - 3 budynki (6 mieszkań). Są to i tak mieszkania, które w większości wymagają kapitalnego remontu. Na liście oczekujących za mieszkaniami socjalnymi są 52 osoby (stan na 20.06.2017 r.), w tym są to osoby będące w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze, z niepełnosprawnością i chorobą.	
Cel projektu	Celem projektu jest wsparcie organizacji usług społecznych na poziomie lokalnym na obszarach rewitalizowanych zgodnie z diagnozą. Usługi te będą adresowane do mieszkańców objętych wsparciem infrastrukturalnym.	
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych istniejących mieszkań socjalnych; • budowa nowych mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych dla osób wykluczonych społecznie. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	<i>liczba zmodernizowanych mieszkań - 3; liczba wybudowanych mieszkań - 12; liczba osób objętych pomocą - 52</i>	<i>protokół zdawczo-odbiorczy</i>

Harmonogram i szacunkowy koszt	
Planowane rozpoczęcie projektu	2018
Planowane zakończenie projektu	2020
Szacunkowy koszt	900 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Środki budżetu gminy Środki krajowe Środki unijne (EFRR)
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców</i> • <i>Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych</i>
Powiązanie z innymi projektami	<i>Projekty podstawowe oraz uzupełniające są ze sobą zintegrowane i wzajemnie się dopełniają. Realizacja połączonych ze sobą projektów Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz, Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców oraz Lokalne Usługi Społeczne przyczyni się do rozwinięcia usług społecznych na terenie obszaru rewitalizacji i dostosowania ich do potrzeb mieszkańców. W konsekwencji doprowadzi to do poprawy komfortu życia i poczucia bezpieczeństwa osób z różnych grup wiekowych.</i>

10. PODNIESIENIE POZIOMU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW ORAZ PROMOCJA INWESTYCYJNA	
Lokalizacja projektu	Golina, działka nr 1031/3 obszar rewitalizacji) <i>(działania skierowane będą do wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji; promocja inwestycyjna wychodzić będzie poza obszar rewitalizacji oraz poza obszar Gminy, tak aby dotrzeć do jak największej liczby potencjalnych inwestorów)</i>
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina
Partnerzy w realizacji projektu	Stowarzyszenie Samorządowe A2
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji;

	<ul style="list-style-type: none"> • wysoki wskaźnik bezrobocia; • niewystarczająca promocja gospodarczo-kulturalna Gminy Golina; • brak działań w zakresie promocji oferty gospodarczej; <p>brak promocji pośrednio wpływa na małą ilość potencjalnych inwestorów oraz ma bezpośredni wpływ na małą ilość turystów. Niedostateczne zainteresowanie obszarem wśród potencjalnych inwestorów.</p>
<p style="text-align: center;">Cel projektu</p>	<p>Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców podobszarów rewitalizacji, aktywizacja zawodowa, wzrost kompetencji miękkich oraz wsparcie w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Projekt uzupełniony zostanie przez działania promocyjne i rozwojowe Gminy, promocję terenów inwestycyjnych w celu przyciągnięcia inwestorów co przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy.</p> <p>Tereny inwestycyjne leżą na terenach niezabudowanych przyległych do wszystkich jednostek tworzących obszar rewitalizacji:</p> <p>GOLINA-KOLONIA Teren o powierzchni 5,7700m² w obrębie geodezyjnym Golina-Kolonia, zlokalizowany w sąsiedztwie linii kolejowej, nr działki: 10.</p> <p>MYŚLIBÓRZ Teren składający się z kilkudziesięciu działek o łącznej powierzchni ok. 60 ha, nr działki: 551 i inne.</p> <p>SPŁAWIE A Teren składający się z kilkudziesięciu działek o łącznej powierzchni ok. 30 ha, nr działki 653 i inne.</p> <p>SPŁAWIE B Teren składający się z kilkudziesięciu działek o łącznej powierzchni ok. 80 ha nr działki 561 i inne.</p>
<p style="text-align: center;">Zakres realizowanych działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie umiejętności i predyspozycji osób objętych wsparciem w ramach projektu; • organizacja warsztatów, których celem będzie rozwinięcie kompetencji miękkich uczestników projektu; • organizacja szkoleń z zakresu poszerzania

	<p>kompetencji zawodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń z zakresu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej; • Opracowanie i wydanie publikacji tematycznych; • „promocja oferty turystycznej i terenów inwestycyjnych Gminy w Internecie. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	<p>Prognozowane rezultaty</p> <p>liczba uczestników szkoleń - 75; liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu projektu otrzymali zatrudnienie lub rozpoczęli własną działalność gospodarczą (r) – 15; liczba wydanych wydawnictw promocyjnych (p) – 1500</p>	<p>Sposób oceny i miary</p> <p>obserwacje własne; dokumentacja zdjęciowa; listy obecności</p>
	Harmonogram i szacunkowy koszt	
Planowane rozpoczęcie projektu	2019	
Planowane zakończenie projektu	2021	
Szacunkowy koszt	300 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	<p>-środki budżetu gminy - środki krajowe -środki unijne (EFS)</p>	
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost przedsiębiorczości oraz promocja inwestycyjna obszaru 	
Powiązanie z innymi projektami	<p>Projekt realizowany będzie w budynku, który zmodernizowany zostanie w ramach projektu Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz (projekty zintegrowane). Uzupelniony zostanie poprzez realizację cyklu szkoleń podnoszących poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji w ramach przedsięwzięcia Aktywizacja Społeczna Mieszkańców. Realizacja wszystkich tych projektów umożliwi wzrost przedsiębiorczości oraz promocję inwestycyjną obszaru rewitalizacji.</p>	

11. BUDOWA ŚCIEŻEK PIESZO-ROWEROWYCH ORAZ TRAS REKREACYJNO-

TURYSTYCZNYCH

<p>Lokalizacja projektu</p>	<p>Drogi rowerowe i szlaki turystyczne: Odcinek Golina –Myślubórz- Bobrowo- Radolina Odcinek Sławie Kolonia –granica gminy kierunek- Wilczna Odcinek Golina-Kolonia – wzdłuż drogi: Golina ul. Targowa / Golina -Kolonia droga gminna nr 472026 oraz nr 472027 do drogi DK 92 Dolina Środkowej Warty - trasy turystyczne - piesze, rowerowe i konne (częściowo poza obszarem rewitalizacji)</p>
<p>Uzasadnienie dla realizacji projektu</p>	<p>Projekt ma na celu rozwój infrastruktury komunikacyjnej i rekreacyjnej, a także wzrost poziomu bezpieczeństwa, wzrost aktywności fizycznej czy też poszerzenie oferty rekreacyjnej. Utworzenie ścieżek rowerowych oraz szlaków turystycznych zaplanowano <u>na obszarze rewitalizacji</u> – jednak będą one łączyły obszar ten z innymi częściami Gminy, co związane jest z koniecznością realizacji działań również na terenach, które nie zostały włączone do obszaru rewitalizacji. Dzięki podjętym krokom mieszkańcy obszaru rewitalizacji staną się bardziej aktywni oraz bardziej mobilni – ścieżki rowerowe staną się nowym, atrakcyjnym łącznikiem między poszczególnymi jednostkami podziału Gminy Golina.</p>
<p>Podmioty realizujące projekt</p>	<p>Gmina Golina</p>
<p>Partnerzy w realizacji projektu</p>	<p>Zarządcy Dróg</p>
<p>Opis projektu</p>	
<p>Opis stanu istniejącego</p>	<p>Dostrzega się braki w infrastrukturze komunikacyjnej i rekreacyjnej - w tym rowerowej. Odcinki, które obejmują budowę ścieżek rowerowych są mocno uczęszczane a poruszanie po nich stwarza niebezpieczeństwo dla użytkowników. Gmina posiada także bogate walory przyrodnicze, stąd też planuje się także przygotowanie tras rekreacyjnych i turystycznych, by umożliwić bezpieczne spędzanie wolnego czasu i uprawianie sportu osobom z obszaru rewitalizacji. Stąd pomysł o stworzeniu ścieżki rowerowej i infrastruktury jej towarzyszącej.</p>

<p>Cel projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności komunikacyjnej; • ograniczenie ruchu samochodowego; • wzrost atrakcyjności turystycznej; • poprawa bezpieczeństwa ruchu. 	
<p>Zakres realizowanych działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem droga wojewódzka nr 467 odcinek Golina –Myślubórz- Bobrowo-Radolina 6,0 km. Koszt: 2 550 000,00 zł; • Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem Spławie Kolonia – granica gminy kierunek-Wilczna. 2,3 km. Koszt: 966 875,00 zł; • Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem i małą architekturą odcinek wzdłuż drogi: Golina ul. Targowa / Golina - Kolonia droga gminna nr 472026 oraz nr 472027 do drogi DK 92. 2,9 km Koszt: 970 000,00 zł; • Dolina Środkowej Warty - trasy turystyczne - piesze i konne. Koszt około 80 000 zł. Budowa oznakowania, przygotowanie terenu, wytyczenie tras. 	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary</p>	<p>Prognozowane rezultaty</p>	<p>Sposób oceny i miary</p>
	<p><i>długość wybudowanych ścieżek rowerowych – 14,0 km; długość utworzonych tras pieszych – 10,0 km; długość utworzonych tras konnych – 5,0 km; liczba osób poruszających się nowo powstałymi trasami - 1200</i></p>	<p><i>protokoły zdawczo-odbiorcze; badania terenowe</i></p>
<p>Harmonogram i szacunkowy koszt</p>		
<p>Planowane rozpoczęcie projektu</p>	<p>2018</p>	
<p>Planowane zakończenie projektu</p>	<p>2022</p>	
<p>Szacunkowy koszt</p>	<p>4 566 875,00 zł</p>	
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>- środki budżetu gminy - środki krajowe - środki unijne (EFRR)</p>	

<p>Powiązanie z kierunkami działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej</i> • <i>Utworzenie infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców</i> • <i>Poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej</i>
<p>Powiązanie z innymi projektami</p>	<p><i>Połączone ze sobą są projekty Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy oraz Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych. Ich wspólna realizacja przyczyni się do poprawy stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej, a co za tym idzie, wpłynie na wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.</i></p>

12. KOMPLEKSOWY REMONT KOŚCIOŁA PARAFII POD WEZWANIEM ŚW. MATEUSZA APOSTOŁA W MYŚLIBORZU

<p>Lokalizacja projektu</p>	<p style="text-align: center;">Myślibórz 5 działka nr 240 (obszar rewitalizacji)</p>	
<p>Podmioty realizujące projekt</p>	<p style="text-align: center;">Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu</p>	
<p>Partnerzy w realizacji projektu</p>	<p style="text-align: center;">Gmina Golina</p>	
<p>Opis projektu</p>		
<p>Opis stanu istniejącego</p>	<p>Kościół wymaga osuszenia z odwodnieniem, remontu elewacji, konserwacji drzwi, prac konserwatorskich wewnątrz (wystrój i wyposażenie), prac konserwatorskich na cmentarzu.</p>	
<p>Cel projektu</p>	<p>Celem projektu jest zachowanie dziedzictwa kulturowego. Kościół posiada dużą wartość historyczno-artystyczną w skali całego kraju.</p>	
<p>Zakres realizowanych działań</p>	<p>Przed przystąpieniem do prac konieczne będzie opracowanie dokumentacji projektowej. W pierwszej kolejności przeprowadzone zostanie osuszenie/odwodnienie kościoła, następnie remont elewacji, konserwacja drzwi i wnętrza. Odbiorcą projektu będzie lokalna społeczność parafialna.</p>	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary</p>	<p style="text-align: center;">Prognozowane rezultaty</p>	<p style="text-align: center;">Sposób oceny i miary</p>

	<p><i>liczba zmodernizowanych obiektów - 1; liczba użytkowników zmodernizowanych obiektów - 160.</i></p>	<p><i>protokół zdawczo-odbiorczy; statystyki parafialne</i></p>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2018	
Planowane zakończenie projektu	2022	
Szacunkowy koszt	1 000 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Gminy, środki unijne (EFRR), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej • Poprawa stanu obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego 	
Powiązanie z innymi projektami	<p><i>Poprawa stanu obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego stanie się możliwa dzięki realizacji powiązanych ze sobą tematycznie projektów Kompleksowy remont zabytkowego Kościoła św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem oraz Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu.</i></p>	

13. WARSZTATY ARTYSTYCZNE	
Lokalizacja projektu	<p>Węglew Kolonia działka numer 326, 327 pow. 45 ar (poza obszarem rewitalizacji)</p>
Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji	<p>Działanie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, jednak kierowane będzie do wszystkich mieszkańców Gminy Golina, w tym do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy będą mieli pierwszeństwo w procesie zapisu na zajęcia.</p>
Podmioty realizujące projekt	Stowarzyszenie Kulturalne Tradycja
Partnerzy w realizacji projektu	Dom Kultury w Golinie, OSP Węglew i Kawnice, Koła Gospodyń Wiejskich, Klub Biegaczy Wartko, Szkoły na terenie Gminy Golina
Opis projektu	

<p>Opis stanu istniejącego</p>	<p>W siedzibie Stowarzyszenia prowadzone są warsztaty artystyczne, lekcje muzealne, pokazy, organizowane wystawy i kiermasze. Jest to również jedyne miejsce w gminie gdzie wszyscy mieszkańcy mogą przyjść edukować się, odpoczywać pod wiatą, spotykać się, integrować przy ognisku i korzystać z dóbr kultury takich jak: pokazy, warsztaty, koncerty.</p>	
<p>Cel projektu</p>	<p>Upowszechnianie działań wszechstronnego rozwoju, edukacji, wychowania i promocji oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych z obszaru objętego rewitalizacją.</p>	
<p>Zakres realizowanych działań</p>	<p>Pozaszkolne formy edukacji artystycznej. Animowanie społecznej aktywności edukacji kulturalnej, edukacji ekologicznej, edukacji zdrowotnej, edukacji turystycznej i edukacji sportowej. Integrowanie środowiska, w tym osób niepełnosprawnych, służące pomocy rodzinie, przeciwdziałaniu i zapobieganiu wszelkim patologiom społecznym.</p>	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary</p>	<p>Prognozowane rezultaty</p>	<p>Sposób oceny i miary</p>
	<p><i>liczba zorganizowanych warsztatów 20; liczba uczestników warsztatów – 400.</i></p>	<p><i>lista obecności; statystyki stowarzyszenia</i></p>
<p>Harmonogram i szacunkowy koszt</p>		
<p>Planowane rozpoczęcie projektu</p>	<p>2018</p>	
<p>Planowane zakończenie projektu</p>	<p>2022</p>	
<p>Szacunkowy koszt</p>	<p>125 000,00 zł</p>	
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p><i>Budżet Gminy, środki unijne (EFS)</i></p>	
<p>Powiązanie z kierunkami działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej</i> 	
<p>Powiązanie z innymi projektami</p>	<p><i>Grupą powiązanych ze sobą przedsięwzięć są Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Utworzenie Miejsca Integracji, Aktywizacja społeczna mieszkańców, Animacja społeczno-kulturalna oraz Warsztaty artystyczne. Realizacja</i></p>	

wszystkich tych projektów w pełni przyczyni się do poszerzenie oferty oraz infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz artystycznej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców.

14. LOKALNE USŁUGI SPOŁECZNE		
Lokalizacja projektu	Dom Kultury w Golinie ul. Plac Kazimierza Wielkiego 2 62-590 Golina numer działki 1206/1 (obszar rewitalizacji)	
Podmioty realizujące projekt	Gmina Golina Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
Partnerzy w realizacji projektu	Organizacje Pozarządowe	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Niedostateczny dostęp do usług pomocy społecznej. Brak miejsc krótkookresowego pobytu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zwiększająca się liczba osób starszych, niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi wymagający pomocy przy codziennych czynnościach. Potrzeba organizacji szkoleń i zajęć praktycznych, niedostateczny dostęp do usług specjalistycznych, potrzeba opracowania i wdrożenia programów wczesnego wykrywania chorób, leczenia oraz rehabilitacji.	
Cel projektu	Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu i wzrost liczby usług społecznych i zdrowotnych w tym usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, usług asystenckich i opiekuńczych.	
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dla dzieci i młodzieży; • zajęcia dla rodziców; • zatrudnienie specjalistów; • szkolenia; • wdrożenie programów wykrywania chorób, leczenia oraz rehabilitacji. 	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary

	<i>liczba zatrudnionych specjalistów - 10; liczba osób uczestniczących w programie – 100.</i>	<i>listy obecności; dokumentacja zdjęciowa; umowy o pracę</i>
Harmonogram i szacunkowy koszt		
Planowane rozpoczęcie projektu	2020	
Planowane zakończenie projektu	2023	
Szacunkowy koszt	100 000,00 zł	
Potencjalne źródła finansowania	<i>Budżet Gminy, środki unijne (EFS), środki własne organizacji pozarządowych</i>	
Powiązanie z kierunkami działań	<ul style="list-style-type: none"> <i>Poprawa komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców z różnych grup wiekowych</i> 	
Powiązanie z innymi projektami	<i>Projekty podstawowe oraz uzupełniające są ze sobą zintegrowane i wzajemnie się dopełniają. Realizacja połączonych ze sobą projektów Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz, Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców oraz Lokalne Usługi Społeczne przyczyni się do rozwinięcia usług społecznych na terenie obszaru rewitalizacji i dostosowania ich do potrzeb mieszkańców. W konsekwencji doprowadzi to do poprawy komfortu życia i poczucia bezpieczeństwa osób z różnych grup wiekowych.</i>	

Charakterystyka projektów uzupełniających

Projekty podstawowe dopełnione zostaną poprzez realizację projektów uzupełniających, Projekty te wpisywać się będą w definicję zarówno projektów miękkich (szkoleń, warsztatów, działań badawczych i doradczych, akcji społecznych, etc.) jak i infrastrukturalnych.

Poniżej zaprezentowano charakterystykę projektów uzupełniających:

W zdrowym ciele zdrowy duch

Cel projektu i zakres realizowanych działań: Na terenie stadionu zmodernizowanego w ramach projektu *Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie* (projekty zintegrowane) zorganizowane zostaną zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji. Profesjonalni trenerzy poprowadzą zajęcia z zakresu gier zespołowych, gimnastyki czy lekkoatletyki. Projekt ma na celu aktywizację i integrację dzieci i młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji. Dodatkowo przeprowadzona zostanie seria spotkań z dietetykiem i lekarzem, podczas których w przystępny sposób poruszone zostaną tematy zdrowego trybu życia, korzyści wynikających z aktywności fizycznej oraz odpowiednich sposobów odżywiania się.

Harmonogram i szacunkowy koszt oraz potencjalne źródło finansowania: Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2020-2021. Koszt projektu to: 200 000,00 zł. Projekt finansowany będzie z budżetu Gminy oraz dzięki środkom prywatnych sponsorów.

Lokalizacja: Stadion Miejski w Golinie, działka numer 462/2 (poza obszarem rewitalizacji).

Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie

Cel projektu i zakres realizowanych działań: Miejsce w którym znajduje się ZGKIM jest zaniedbane, zarówno budynek biurowy z całym zapleczem jak i plac wymagają modernizacji. Zakład Gospodarki Komunalnej znajduje się w pobliżu zabytkowego Parku i dworku, przez co niekorzystnie także wpływa na wizerunek tej części miasta. Na placu ZGKIM składowane są także częściowo odpady komunalne, dlatego też planuje się uporządkowanie placu, m.in. z zalegającego gruzu, oraz budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Cele projektu to:

- poprawa estetyki i wizerunku obszaru rewitalizacji;
- zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji śmieci oraz świadomości ekologicznej;
- poprawa warunków bytowych w związku z modernizacją budynków biurowych i zaplecza ZGKIM.

Wśród planowanych działań znajdują się:

- budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz prowadzenie akcji edukacyjnej w zakresie prawidłowej segregacji śmieci dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji;
- modernizacja budynku biurowego Zakładu Gospodarki Komunalnej (remont wewnątrz i na zewnątrz budynku);
- uporządkowanie placu przy Zakładzie Gospodarki Komunalnej, a także jego modernizacja (m.in. poprawa nawierzchni).

Harmonogram i szacunkowy koszt oraz potencjalne źródło finansowania: Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2019-2023. Koszt projektu to: 1 000 000,00 zł. Projekt finansowany będzie z budżetu Gminy, środków unijnych (EFRR) oraz środków własnych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcowej w Golinie.

Lokalizacja: Golina, działka o numerze 1288/281 (obszar rewitalizacji).

Kompleksowy remont zabytkowego kościoła Św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem

Cel projektu i zakres realizowanych działań: Celem bezpośrednim jest poprawa dostępności zabytkowego kościoła w Golinie do celów turystyki kulturowej. Cele szczegółowe to podniesienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego zabytku architektury drewnianej, zabezpieczenie zabytkowej substancji w wyniku ograniczonych prac konserwatorskich, poprawa standardów użytkowych obiektu, podniesienie walorów estetycznych otoczenia zabytku, poprawa dostępności kulturowej, w tym dla seniorów, grup zorganizowanych, niepełnosprawnych, stworzenie właściwych warunków do parkowania w otoczeniu obiektu kulturowego, stworzenie warunków dla rozwoju wdrażanych i nowych produktów turystyki kulturowej, dostosowanie obiektu do potrzeb turystyki, utworzenie nowych miejsc pracy w sektorze turystyki. Produkty projektu po jego zrealizowaniu będą ogólnie dostępne nieodpłatnie dla zwiedzających. Wśród planowanych działań znajdują się:

- poprawa stanu technicznego i wyglądu historycznego zabytku;
- prace konserwatorskie wewnątrz kościoła;
- prace konserwatorskie na zewnątrz kościoła;
- budowa chodnika;

- odnowienie dzwonnicy.

Harmonogram i szacunkowy koszt oraz potencjalne źródło finansowania: Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2018-2022. Koszt projektu to: 1 500 000,00 zł. Projekt finansowany będzie ze środków krajowych, środków unijnych (EFRR) oraz budżetu Gminy.

Lokalizacja: Golina - Osiedle Starówka, działka numer 1166/2 (obszar rewitalizacji).

Projekty uzupełniające będą prowadziły do osiągnięcia celów strategicznych *Aktywizacja i integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz Wzrost poziomu estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji.*

Poniżej zaprezentowano zestawienie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych oraz odpowiadających na nie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Tabela 15 Zestawienie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych oraz odpowiadających na nie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zdiagnozowany problem	Projekt odpowiadający na zdiagnozowany problem
Ubóstwo oraz korzystanie ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej	Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców
	Lokalne Usługi Społeczne
	Utworzenie Miejsca Integracji
	Aktywizacja społeczna mieszkańców
	Animacja społeczno-kulturalna
Bezrobocie	W zdrowym ciele zdrowy duchy
	Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna
Niski poziom aktywności społecznej	Aktywizacja społeczna mieszkańców
	Warsztaty artystyczne
	Lokalne Usługi Społeczne
	Utworzenie Miejsca Integracji
Niski stopień przedsiębiorczości	Aktywizacja społeczna mieszkańców
	Animacja społeczno-kulturalna
	Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna
Obecność odpadów stwarzających zagrożenie	Aktywizacja społeczna mieszkańców
	Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz degradacja stanu technicznego obiektów	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji
	Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców
	Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza

Zdiagnozowany problem	Projekt odpowiadający na zdiagnozowany problem
budowlanych	Apostoła w Myśliborzu
	Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie
	Kompleksowy remont zabytkowego Kościoła św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem
	Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz
	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie
	Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie
Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy
	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych

Źródło: opracowanie własne.

10. Mechanizmy zapewniania komplementarności rewitalizacji

Koniecznym elementem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności. Niniejszy dokument opracowany został zgodnie z pięcioma kryteriami komplementarności projektów rewitalizacyjnych:

Kompleksowy Program Rewitalizacji oraz jego komplementarne i zintegrowane interwencje służące powodzeniu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych i skupione wokół eliminacji i ograniczania skali występowania zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych skonstruowane zostały zgodnie z powyższymi kryteriami komplementarności. Każde z powyższych kryteriów zostało szczegółowo opisane poniżej oraz powiązane z projektami rewitalizacyjnymi i działaniami Gminy Golina.

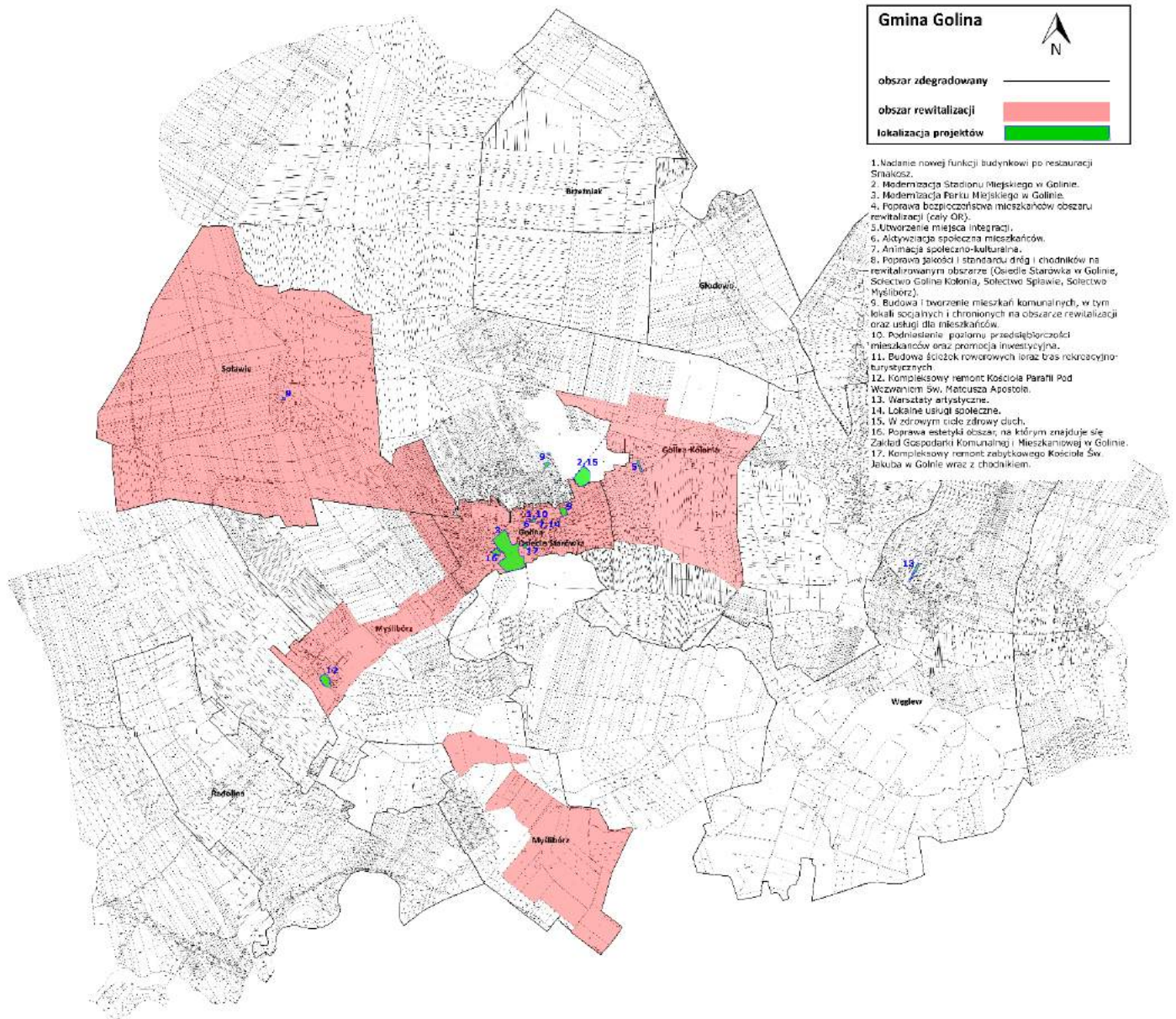
Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna zapobiega również rozszerzaniu się problemów społecznych zdiagnozowanych na terenie rewitalizacji na inne obszary, bądź pojawianiu się nowych obszarów problemowych w kontekście sfery społecznej, takich jak wykluczenie społeczne bądź bezradność.

Mechanizm odpowiedzialny za komplementarność przestrzenną rewitalizacji opiera się na monitorowaniu zmian zagospodarowania przestrzennego Gminy Golina w skali całego obszaru gminy, nie tylko obszaru rewitalizacji.

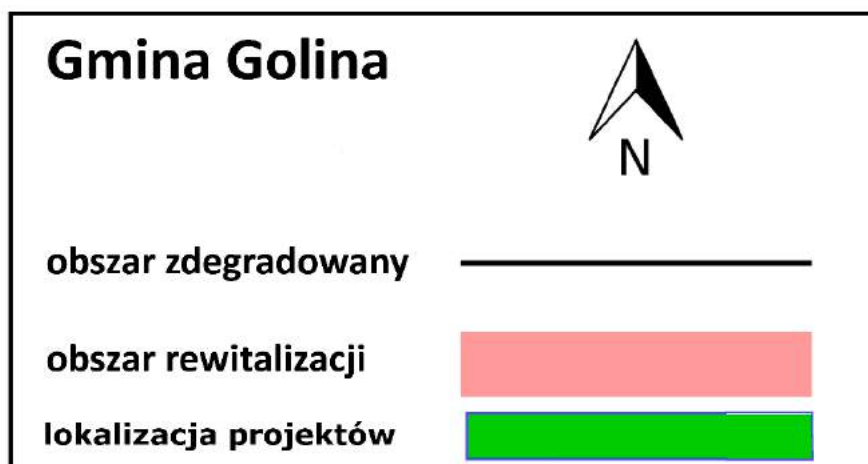
Lokalizację projektów rewitalizacyjnych zaprezentowano na poniższych mapach:

Mapa 3 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – cała Gmina Golina

Źródło: opracowanie własne.

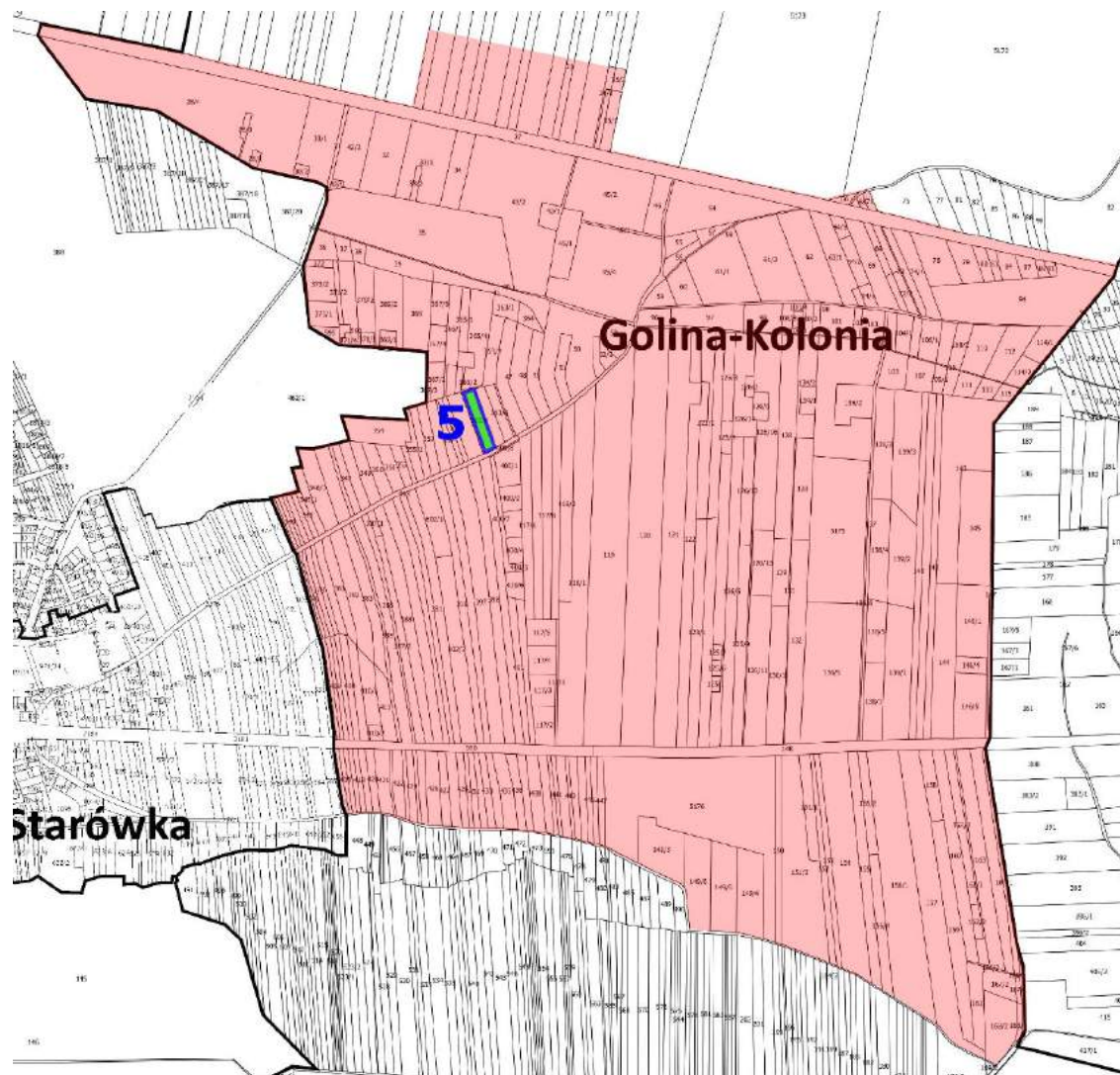
Rysunek 4 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych - legenda

1. Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz.
2. Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie.
3. Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie.
4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji (cały OR).
5. Utworzenie miejsca integracji.
6. Aktywizacja społeczna mieszkańców.
7. Animacja społeczno-kulturalna.
8. Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze (Osiedle Starówka w Golinie, Sołectwo Golina Kolonia, Sołectwo Sławie, Sołectwo Myślibórz).
9. Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi dla mieszkańców.
10. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna.
11. Budowa ścieżek rowerowych i tras rekreacyjno-turystycznych.
12. Kompleksowy remont Kościoła Parafii Pod Wezwaniem Św. Mateusza Apostoła.
13. Warsztaty artystyczne.
14. Lokalne usługi społeczne.
15. W zdrowym ciele zdrowy duch.
16. Poprawa estetyki obszar, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie.
17. Kompleksowy remont zabytkowego Kościoła Św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem.

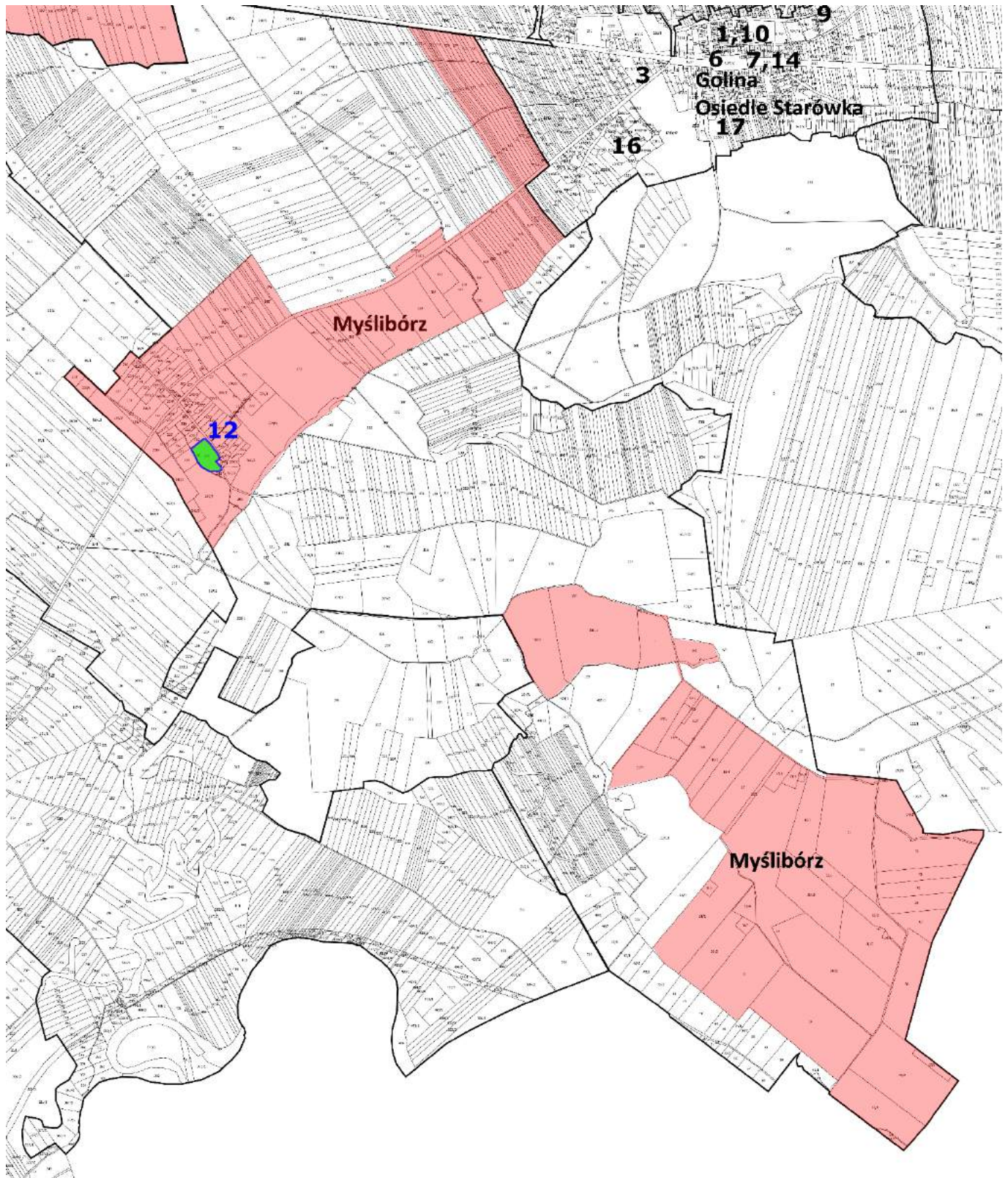
Źródło: opracowanie własne.

Mapa 4 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Golina-Kolonia

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 5 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Myślubórz

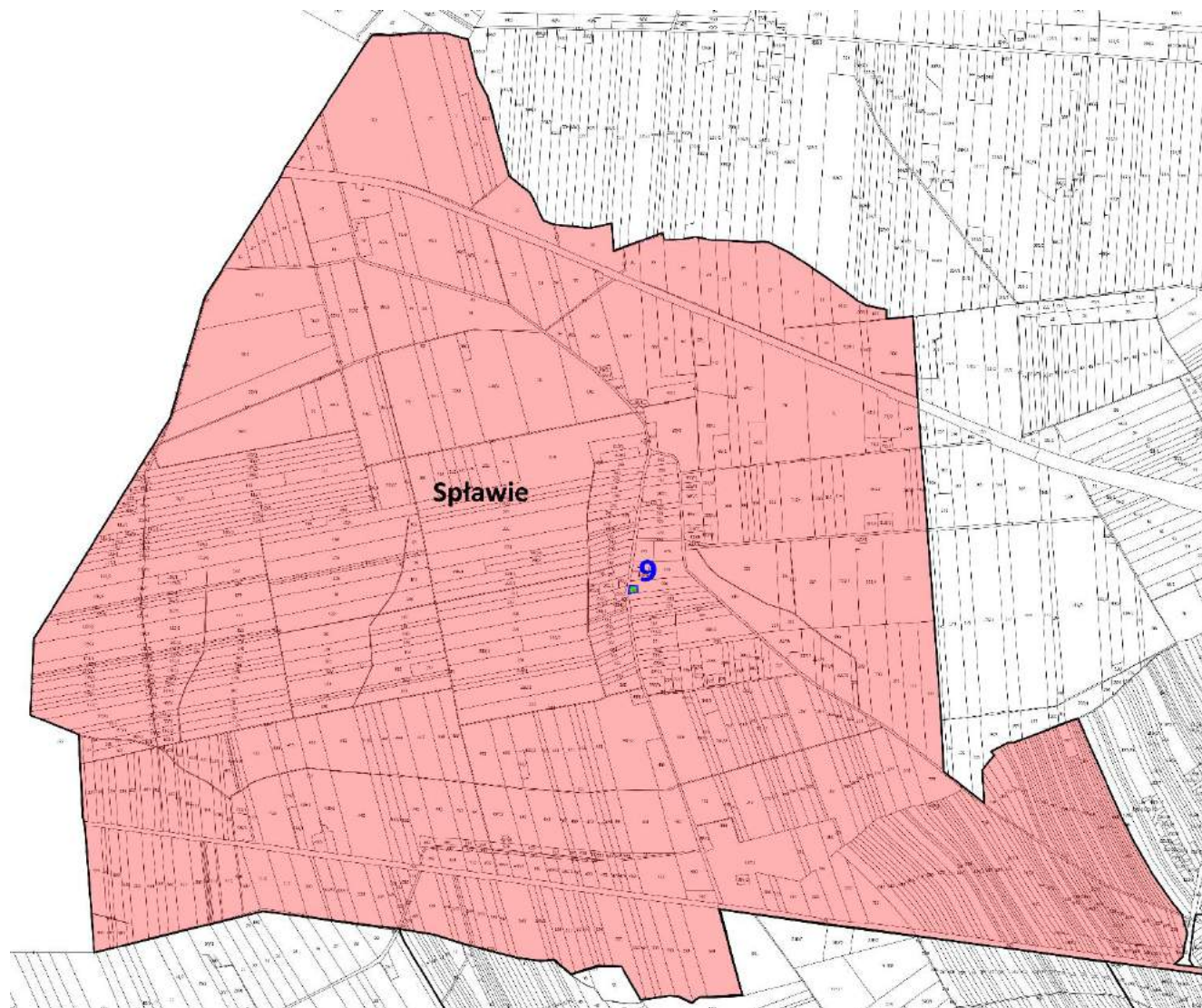

Źródło:

opracowanie

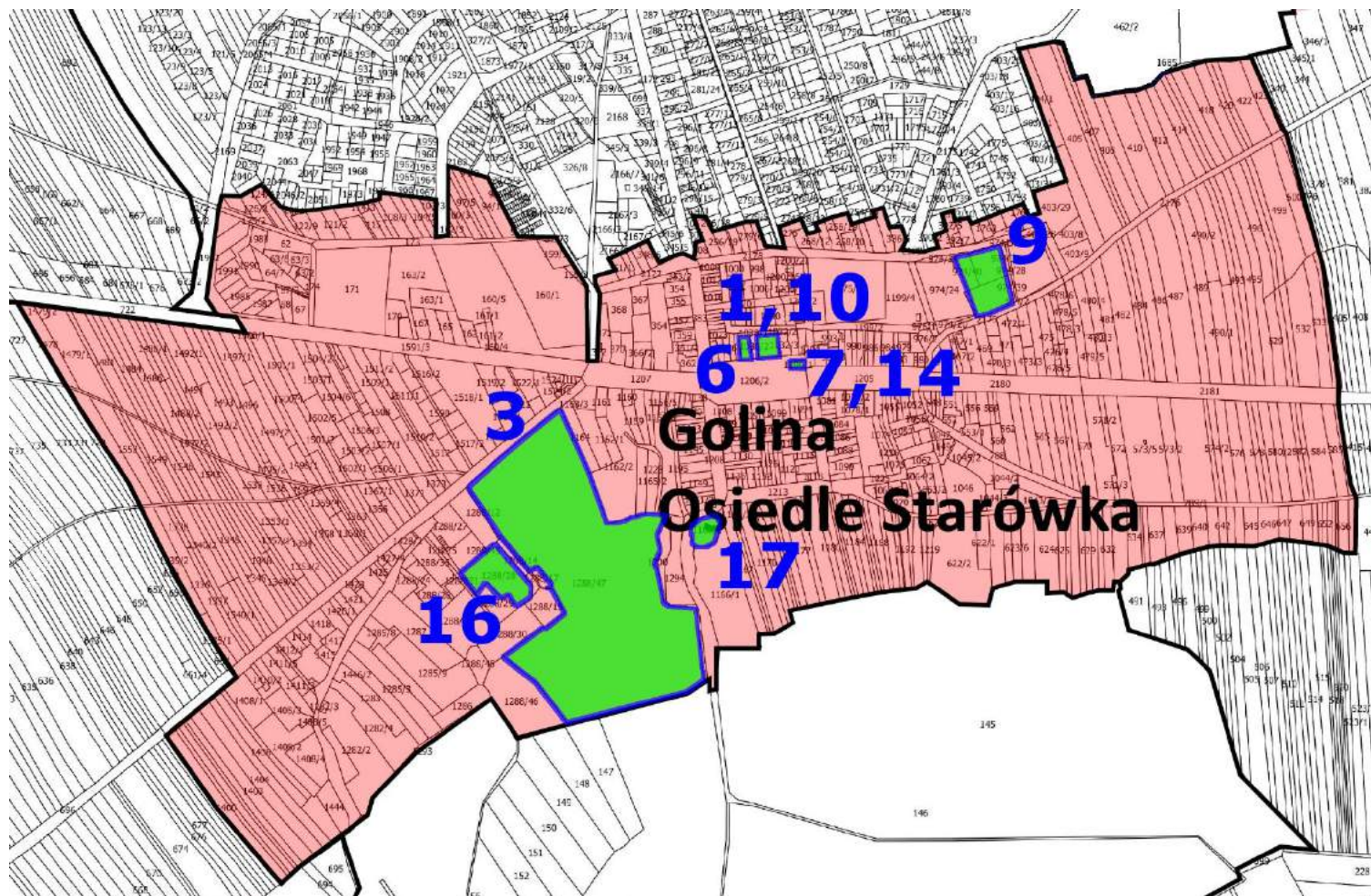
własne.

Mapa 6 - Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Sptawie

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 7 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Osiedle Starówka (Miasta Golina)

Źródło: opracowanie własne.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa cechuje się uwzględnieniem w projektach rewitalizacyjnych wszystkich pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Komplementarność problemowa zapewnia zwiększoną efektywność procesu oraz zyskanie dodatkowej wartości niż suma rozwiązanych problemów. Dla zapewnienia komplementarności niezbędne jest skorelowanie działań rewitalizacyjnych z założonymi kierunkami działań oraz ze zdiagnozowanymi problemami, jak również wyznaczenie wskaźników, które określać będą efekty końcowe projektów rewitalizacyjnych.

W poniższych tabelach przedstawiono wpływ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na sytuację w sferze społecznej oraz na pozostałe aspekty życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Gminy Golina:

Tabela 16 Wpływ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na sytuację w sferze społecznej

Nazwa projektu	Oddziaływanie na sferę społeczną
PROJEKTY PODSTAWOWE	
1. NADANIE NOWEJ FUNKCJI BUDYNKOWI PO RESTAURACJI SMAKOSZ	Przystosowanie budynku na cele społeczne, tj. zagospodarowanie go na Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych oraz w zaplecze dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyczyni się poprawy sytuacji osób w ciężkiej sytuacji życiowej. Poprzez organizację warsztatów, wspólnych zajęć oraz spotkań ze specjalistami osoby starsze będą miały możliwość wzajemnej integracji. Zorganizowane warsztaty z dietetykiem poskutkują poprawą ich wiedzy nt. zdrowego żywienia, zajęcia rehabilitacyjne pozwolą natomiast na poprawę ogólnego stanu zdrowia osób starszych. Ogół działań podejmowanych w ramach przedsięwzięcia przyczyni się do minimalizowania zjawiska izolacji osób starszych i bezradnych życiowo. Dodatkowo w wyniku przystosowania obiektu na cele społeczne zostanie poszerzona oferta kulturalna.
2. MODERNIZACJA STADIONU MIEJSKIEGO W GOLINIE	Stadion Miejski w Golinie stanowi jedno z niewielu miejsc integracji w gminie. Remont obiektu przyczyni się do poszerzenia możliwości stosowania różnych narzędzi integracji społeczności lokalnej, w tym: organizowania warsztatów, zajęć dla dzieci, czy też wspólnych zajęć rekreacyjnych. Planowanym rezultatem przeprowadzenia projektu jest poprawa zdrowia mieszkańców terenów rewitalizowanych poprzez promocję zdrowego trybu życia i poszerzenie możliwości spędzania aktywnie czasu wolnego.
3. MODERNIZACJA PARKU MIEJSKIEGO W GOLINIE	Nadanie funkcji rekreacyjnej Parkowi Miejskiemu w Golinie będzie oddziaływać pozytywnie na jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Powstanie miejsce integrujące wszystkie pokolenia, gdzie mieszkańcy będą posiadali możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego. Ograniczone zostanie zjawisko izolacji społecznej. Dodatkowo realizacja projektu przyczyni się do poprawy ogólnego stanu zdrowia mieszkańców (na skutek aktywności fizycznej).

Nazwa projektu	Oddziaływanie na sferę społeczną
<p>4. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW OBSZARU REWITALIZACJI</p>	<p>Powstanie systemu kamer w wybranych miejscach w gminie skutkuje poprawą bezpieczeństwa mieszkańców. Sprawny system monitoringu będzie pełnił funkcję odstraszającą względem potencjalnych sprawców wykroczeń. System monitoringu będzie niwelował również zjawiska wandalizmu i niszczenia infrastruktury. Wzrośnie ogólny poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
<p>5. UTWORZENIE MIEJSCA INTEGRACJI</p>	<p>Powstanie miejsca do integracji mieszkańców przyczyni się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego. Rezultatem działań będzie również aktywizacja społeczna mieszkańców. Miejsce spotkań będzie integrowało różne pokolenia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Powstanie małej infrastruktury, w tym urządzeń siłowni zewnętrznej przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców. Rodzice z dziećmi uzyskają możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego na placu zabaw.</p>
<p>6. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW</p>	<p>Projekt ma na celu włączenie grup wykluczonych społecznie w proces kreowania rozwiązań pozwalających na rozwój kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji. Ponadto zostanie poszerzona oferta kulturalna, społeczna i artystyczna, której odbiorcami jest szersza grupa mieszkańców. Poprawa efektywności współpracy lokalnych podmiotów publicznych i prywatnych pozwoli na budowę społeczeństwa obywatelskiego. Możliwość wspólnego konsultowania planowanych rozwiązań pozwoli na wybór najbardziej efektywnych działań w stosunku do realnych potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
<p>7. ANIMACJA SPOŁECZNO-KULTURALNA</p>	<p>Organizacja planowanych w ramach projektu przedsięwzięć kulturowych i społecznych przyczyni się do wzrostu uczestnictwa wykluczonych mieszkańców w życiu publicznym. Ograniczone zostanie zjawisko wykluczenia społecznego. Wspólne zajęcia pozwolą na integrację mieszkańców, która może skutkować powstaniem nieformalnych grup. Budowa wspólnych wartości przyczyni się do wzrostu poczucia odpowiedzialności za przestrzeń publiczną i przeciwdziałanie wandalizmowi.</p>
<p>8. POPRAWA JAKOŚCI I STANDARDU DRÓG I CHODNIKÓW NA REWITALIZOWANYM OBSZARZE MIASTA I GMINY</p>	<p>Przeprowadzenie projektu skutkuje poprawą bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji. Nierówne, pełne dziur chodniki utrudniają komunikację osobom starszym i niepełnosprawnym. Realizacja projektu wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej dla osób starszych i niepełnosprawnych z obszaru rewitalizacji, a co za tym idzie – umożliwi włączenie społeczne tych grup.</p>
<p>9. BUDOWA I TWORZENIE MIESZKAŃ KOMUNALNYCH, W TYM LOKALI SOCJALNYCH I CHRONIONYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI ORAZ USŁUGI SPOŁECZNE DLA MIESZKAŃCÓW</p>	<p>Stworzenie bazy lokalowej dla osób wykluczonych społecznie poprawi ich warunki bytowe. Powstanie mieszkań komunalnych i lokali socjalnych pozwoli wielu osobom z obszaru rewitalizacji na prowadzenie godnego życia. Są to głównie osoby w trudnej sytuacji życiowej, niepełnosprawne i starsze. Realizacja przedsięwzięcia poprawi poziom bezpieczeństwa tych osób, zapewni im godne warunki do życia. Osoby niepełnosprawne nie będą dłużej wykluczane społecznie w wyniku niedostosowania istniejących lokali do ich potrzeb.</p>

Nazwa projektu	Oddziaływanie na sferę społeczną
<p>10. PODNIESIENIE POZIOMU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW ORAZ PROMOCJA INWESTYCYJNA</p>	<p>Realizacja projektu pozwoli na podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców podobszarów rewitalizacji, aktywizacja zawodowa oraz wzrost kompetencji miękkich. Promocja Gminy stanowi bardzo ważne działanie dotyczące sfery społecznej. Kampanie informacyjno-promocyjne mają na celu przyciągnięcie zarówno inwestorów, jak i funduszy na dalszy rozwój regionu. Przeprowadzenie inwestycji na obszarze gminy poskutkuje powstaniem nowych miejsc pracy, wzrosną zarobki mieszkańców poprzez co ich sytuacja bytowa ulegnie poprawie. Część osób dotychczasowo korzystających z zasiłków i pomocy</p>
<p>11. BUDOWA ŚCIEŻEK PIESZO-ROWEROWYCH ORAZ TRAS REKREACYJNO-TURYSTYCZNYCH</p>	<p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na rozszerzenie oferty rekreacyjnej gminy. Powstanie ścieżki rowerowej przyczyni się do ogólnej poprawy zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dodatkowo zwiększona zostanie dostępność komunikacyjna mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
<p>12. KOMPLEKSOWY REMONT KOŚCIOŁA PARAFII POD WEZWANIEM ŚW. MATEUSZA APOSTOŁA W MYŚLIBORZU</p>	<p>Kościół pw. św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu stanowi miejsce skupiające wokół siebie lokalną społeczność. Obiekt stanowi pośrednio miejsce integrujące mieszkańców pobliskiego obszaru. Renowacja kościoła pozwoli podtrzymać funkcję pełnioną przez obiekt dla lokalnej społeczności.</p>
<p>13. WARSZTATY ARTYSTYCZNE</p>	<p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na aktywizację osób młodych. Szeroki zakres prowadzonych zajęć przyczyni się do rozwoju dzieci i młodzieży. Jednostki dotychczasowo wykluczone społecznie uzyskają szansę integracji z rówieśnikami. Dodatkowe zajęcia pozwolą lepiej poznać osoby młode oraz doradzać im w trudnych sytuacjach życiowych. Wielozakresowa edukacja przyczyni się do ograniczania i przeciwdziałania występowania patologii społecznych.</p>
<p>14. LOKALNE USŁUGI SPOŁECZNE</p>	<p>Rozszerzenie oferty usług społecznych w Domie Kultury w Golinie pozwoli na ograniczenie zjawiska izolacji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Poprawa dostępności do usług społecznych zwiększy poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz pozwoli ograniczać zjawiska patologiczne. Wykrywanie chorób i prowadzenie rehabilitacji przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE	
<p>W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH</p>	<p>W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną zorganizowane warsztaty promujące aktywność fizyczną wśród osób młodych. Aktywizacja dzieci i młodzieży pozwoli na przeciwdziałanie patologiom społecznym. W ramach spotkań z lekarzami i dietetykami zostanie promowany zdrowy tryb życia (aktywność fizyczna, odpowiednie odżywianie się i odpoczynek). Dodatkowo, wspólne zajęcia pozwolą na wzajemną integrację dzieci i młodzieży oraz ich odpowiedni rozwój społeczny.</p>
<p>POPRAWA ESTETYKI OBSZARU, NA KTÓRYM ZNAJDUJE SIĘ ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ W GOLINIE</p>	<p>Wzrost świadomości ekologicznej społeczności pozwoli w dłuższej perspektywie czasowej poprawić ich ogólny stan zdrowia. Powstanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych będzie przeciwdziałać dalszej degradacji środowiska. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej oraz przeciwdziałanie zanieczyszczaniu środowiska w długiej perspektywie czasowej</p>

Nazwa projektu	Oddziaływanie na sferę społeczną
	przyczyni się do wzrostu zadowolenia mieszkańców z życia (z powodu przyjaznych warunków mieszkaniowych w gminie).
KOMPLEKSOWY REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA ŚW. JAKUBA W GOLINIE WRAZ Z CHODNIKIEM	Kościół stanowi miejsce integracji społeczności parafialnej. Przeprowadzenie remontu jest niezbędne, aby obiekt zachował swoje funkcje społeczne. Budowa chodnika w pobliżu kościoła poprawi dostępność do niego dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dodatkowo remont obiektu może przyczynić się do poprawy jego atrakcyjności turystycznej.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 17 Wpływ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na aspekty życia mieszkańców obszarurewitalizacji w Gminie Golina

Lp.	Nazwa projektu	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno-funkcjonalny i techniczny	Aspekt środowiskowy
PROJEKTY PODSTAWOWE					
1)	Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz	✓		✓	
2)	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie	✓		✓	
3)	Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie	✓		✓	
4)	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	✓		✓	
5)	Utworzenie Miejsca Integracji	✓		✓	
6)	Aktywizacja społeczna mieszkańców	✓	✓		
7)	Animacja społeczno-kulturalna	✓			
8)	Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy	✓		✓	✓
9)	Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców	✓		✓	
10)	Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna	✓	✓		
11)	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych	✓		✓	✓
12)	Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu	✓		✓	
13)	Warsztaty artystyczne	✓			
14)	Lokalne Usługi Społeczne	✓			

Lp.	Nazwa projektu	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno-funkcyjny i techniczny	Aspekt środowiskowy
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE					
15)	Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie	✓		✓	✓
16)	Kompleksowy remont zabytkowego Kościoła św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem	✓		✓	
17)	W zdrowym ciele zdrowy duchy	✓			

Źródło: opracowanie własne.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przyjęty system zarządzania powinien określać system podejmowania decyzji oraz proces włączania członków społeczności lokalnej do realizacji działań rewitalizacyjnych. Niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji w ogólnym systemie zarządzania przyjętym w Gminie Golina. Komórką koordynującą wdrażanie Programu tworzyć będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Golinie, w tym osoby Stanowisko ds. Zamówień Publicznych i Przygotowania Inwestycji oraz Stanowisko ds. Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa. Współpracować będą ze wszystkimi grupami powiązаныmi z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023.

Szczegółowe informacje na ten temat zawarte zostały w rozdziale *System wdrażania, realizacji i aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji*.

Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa zapewniona jest poprzez założone przedsięwzięcia, które wzajemnie się uzupełniają prowadząc do osiągnięcia przewidzianego celu, finansowane w ramach różnych okresów finansowych. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne stanowią dopełnienie i kontynuację projektów (finansowanych przy pomocy funduszy zewnętrznych) zrealizowanych w ramach minionych polityk spójności.

W latach minionych na terenie Gminy Golina zrealizowano szereg projektów mających na celu utworzenie zaplecza społeczno-kulturalnego oraz infrastruktury wspomagającej aktywność kulturalną i artystyczną, a także rekreację i integrację mieszkańców. Wśród projektów tych wymienić należy:

Utworzenie zaplecza kulturalno-artystycznego w miejscowości Radolina

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej;

program: Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich;

działanie: 2.3. Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego;

dziedzina: rewitalizacja;

wartość projektu: 602 063,85 zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 450 000,00 zł.

Przebudowa budynku strażnicy OSP w Przyjmie z przeznaczeniem na cele społeczno-kulturalno-sportowe

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;

wartość projektu: 992 453,00 zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 406 742,00 zł.

Rozbudowa świetlicy w Barbarce oraz remont świetlic w Kolnie, Węglewie, Myśluborzu celem utworzenia wiejskich ośrodków upowszechniania kultury, sztuki, rekreacji i integracji społecznej

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;

wartość projektu: 481 484,00 zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 295 994,00 zł.

Przebudowa i rozbudowa Biblioteki Publicznej w Golinie

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;

wartość projektu: 460 494,00zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 106 238,00zł.

Wyposażenie Domu Kultury w Golinie pełniącego rolę świetlicy wiejskiej, w sprzęt nagłośnieniowy podnoszący poziom prowadzonej działalności edukacyjnej i animacji kulturalnej, w społeczności wiejsko – miejskiej

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;

wartość projektu: 22 974,00zł;

cel projektu: poszerzenie oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży, grup nieformalnych oraz środowisk twórczych, poprawa jakości pracy Domu Kultury, zwiększenie oferty kulturalnej.

Kontynuacją tych projektów będą działania infrastrukturalne realizowane w ramach przedsięwzięć: *Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakoszo* oraz *Utworzenie Miejsca Integracji*. Skutkiem realizacji działań będzie poszerzenie dostępu do infrastruktury społecznej większej części mieszkańców Gminy Golina.

Uzupełnienie natomiast stanowić będą projekty *miękkie Aktywizacja społeczna mieszkańców Animacja społeczno-kulturalna oraz Lokalne Usługi Społeczne*, które realizowane będą w Bibliotece Publicznej oraz Domu Kultury w Golinie – budynkach, które objęte były działaniami w poprzedniej polityce spójności.

Zrealizowane zostały również działania mające na celu estetyzację i poprawę wizerunku Osiedla Starówka w mieście Golina:

Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Golinie

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

program: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego;

działanie: 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna;

wartość projektu: 2 754 118,59 zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 2 065 588,94 zł.

Rewaloryzacja Placu Kazimierza Wielkiego celem poprawy wizerunku Gminy

nazwa beneficjenta: Gmina Golina;

fundusz: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;

wartość projektu: 549 367,00 zł;

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 115 000,00 zł.

Kontynuacją tych przedsięwzięć będą działania realizowane w ramach projektów: *Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz, Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie, Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców oraz Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie.*

Wśród innych realizowanych w latach poprzednich projektów wymienić można:

- Wioska internetowa w Radolinie;
- Równe szanse na starcie;
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Golina Kolonia, gmina Golina o długości 0,600 km;
- Budowa boiska wielofunkcyjnego, bieżni oraz skoczni przy Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Golinie.

Wszystkie wyżej wymienione projekty, tak samo jak przedsięwzięcia zaplanowane w niniejszym dokumencie wpisują się w założenia celów strategicznych *Aktywizacja i integracja*

mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz Wzrost poziomu estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji.

11. Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowych harmonogram działań

Zaplanowane projekty uwzględniają konieczność umiejętnego łączenia i uzupełniania pozyskanych środków finansowych. Zasada ta ma również na celu zachowanie **komplementarności źródeł finansowania**, która dotyczy spójnego łączenia oraz uzupełniania się środków finansowych, które są wykorzystywane do przeprowadzania działań rewitalizacyjnych. Dzięki temu ograniczone do minimum zostaje ryzyko wystąpienia podwójnego, niedozwolonego dofinansowania ze środków publicznych. Projekty rewitalizacyjne mogą zostać sfinansowane zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych. Mechanizm zapewnienia komplementarności źródeł finansowania opierać będzie się na silnej koordynacji i synergii projektów rewitalizacyjnych ze środkami polityk i instrumentów zarówno programów operacyjnych, jak i krajowych.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowe koszty, potencjalne źródła finansowania oraz zakładany czas realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Tabela 18 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowy harmonogram działań

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowany czas realizacji
PROJEKTY PODSTAWOWE				
1)	Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz	1 500 000,00 zł	budżet gminy – 15% - 225 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 85% - 1 275 000,00 zł	2018-2020
2)	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie	1 800 000,00 zł	budżet gminy – 5% -90 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 85% -1 530 000,00 zł prywatni sponsorzy – 10% - 180 000,00 zł	2018-2019
3)	Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie	2 000 000,00 zł	budżet gminy – 15% - 300 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 85% - 1 700 000,00 zł	2018-2020
4)	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	80 000,00 zł	budżet gminy – 15% - 12 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 85% - 68 000,00 zł	2019-2020
5)	Utworzenie Miejsca Integracji	58 000,00 zł	budżet gminy – 15% - 8 700,00 zł środki unijne (EFRR) – 85% - 49 300 zł	2018-2020
6)	Aktywizacja społeczna mieszkańców	100 000,00 zł	budżet gminy – 5% - 5 000,00 zł środki unijne (EFS) – 85% - 85 000,00 zł środki krajowe – 10% - 10 000,00 zł	2018-2023
7)	Animacja społeczno-kulturalna	100 000,00 zł	budżet gminy – 5% - 5 000,00 zł środki unijne (EFS) – 85% -85 000,00 zł	2018-2023

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowany czas realizacji
PROJEKTY PODSTAWOWE				
			środki krajowe – 10% - 10 000,00 zł	
8)	Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy	4 300 000,00 zł	budżet gminy – 10% -430 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 70% -3 010 000,00 zł środki krajowe – 20% -860 000,00 zł	2018-2023
9)	Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców	900 000,00 zł	budżet gminy – 10% -90 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 70% -630 000,00 zł środki krajowe – 20% -180 000,00 zł	2018-2020
10)	Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja inwestycyjna	300 000,00 zł	budżet gminy – 5% -15 000,00 zł środki unijne (EFS) – 85% -255 000,00 zł środki krajowe – 10% -30 000,00 zł	2019-2021
11)	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych	4 566 875,00 zł	budżet gminy – 10% -456 687,50 zł środki unijne (EFRR) – 70% -3 196 812,50 zł środki krajowe – 20% -913 375,00 zł	2018-2020
12)	Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu	1 000 000,00 zł	budżet gminy – 10% - 100 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 70% - 700 000,00 zł Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 20% - 200 000,00 zł	2018-2022
13)	Warsztaty artystyczne	125 000,00 zł	budżet gminy – 15% - 18 750,00 zł środki unijne (EFS) – 85% - 106 250,00 zł	2018-2022
14)	Lokalne Usługi Społeczne	100 000,00 zł	budżet gminy – 20% - 20 000,00 zł środki własne organizacji pozarządowych 20 % - 20 000,00 zł środki unijne (EFS) – 60% - 60 000,00 zł	2020-2023
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE				
15)	Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie	1 000 000,00 zł	budżet gminy – 20% - 200 000,00 zł środki własne ZGKiM - 30 % - 300 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 50% - 500 000,00 zł	2019-2023
16)	Kompleksowy remont zabytkowego Kościoła św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem	1 500 000,00 zł	budżet gminy – 10% - 150 000,00 zł środki unijne (EFRR) – 70% - 1 050 000,00 zł środki krajowe – 20% - 300 000,00 zł	2018-2022
17)	W zdrowym ciele zdrowy duchy	200 000,00 zł	budżet gminy – 50% - 100 000,00 zł prywatni sponsorzy – 50% - 100 000,00 zł	2020-2021

Źródło: opracowanie własne.

Szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych to 14429 875,00 zł w tym:

- Środki budżetu Gminy Golina – **1 756 137,50 zł**;
- Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – **9 919 112,50 zł**;
- Środki Europejskiego Funduszu Społecznego – **591 250,00 zł**;
- Środki krajowe (w tym środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego) – **1 663 375,00 zł**;
- Środki prywatne – **180 000,00 zł**;

- Środki własne organizacji pozarządowych – **20 000,00 zł.**
- Środki własne Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie – **300 000,00 zł.**

W przypadku braku pozyskania środków zewnętrznych planuje się kontynuację zaplanowanych działań (prawdopodobnie w zmniejszonym zakresie) w celu zminimalizowania zdiagnozowanych zjawisk problemowych. Program będzie wdrażany wówczas z Budżetu Gminy Golina - w miarę posiadanych środków. Ustalenie to dotyczy projektów, dla których głównym podmiotem realizującym jest Gmina Golina (więc z wyłączeniem projektów: *Utworzenie miejsca integracji; Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza apostoła w Myśliborzu; Warsztaty artystyczne; Poprawa estetyki obszaru, na którym znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Golinie; Kompleksowy remont zabytkowego kościoła Św. Jakuba w Golinie wraz z chodnikiem*).

12. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Przygotowywanie oraz wdrażanie Programu Rewitalizacji opiera się na zasadach partnerstwa oraz partycypacji społecznej. Partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji na każdym jego etapie, tj. diagnozy, programowania, wdrażania, oceny oraz monitorowania. Włączenie członków społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych założeń rewitalizacji. Najlepsze rezultaty osiągnąć można jedynie przy udziale interesariuszy obszaru, ich akceptacji dla proponowanych zmian oraz chęci partycypacji i podtrzymania wypracowanych efektów.

Partycypacja społeczna procesu rewitalizacji oparta jest na trzech poziomach zaangażowania obywateli:

Rysunek 5 Etapy angażowania członków społeczności lokalnej w proces rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Informowanie polega na upowszechnieniu informacji na temat rewitalizacji i planowanych działań, oraz upublicznianie dokumentów i aktów prawnych. Do narzędzi informowania należą m.in. Biuletyn Informacji Publicznej bądź strona internetowa Urzędu Miejskiego.

Konsultowanie oznacza identyfikację oraz poznanie potrzeb lokalnej społeczności i wykorzystanie wyników badań do diagnozy obszarów problemowych, system informacji zwrotnych, jak również konsultowanie proponowanych rozwiązań i działań. Do narzędzi konsultacji należą m.in.: badanie opinii publicznej, spotkania otwarte, czy analiza komentarzy przesłanych przez członków społeczności lokalnej.

Aktywne uczestnictwo opiera się na pełnej partycypacji interesariuszy, zaangażowania osób istotnych i reprezentujących lokalne społeczności, współpracy. Do narzędzi aktywnego uczestnictwa należą m.in.: warsztaty, referenda lokalne, wysłuchania i przesłuchania

publiczne, otwarte drzwi urzędów i innych instytucji, spotkania z grupami mieszkańców, spacerzy badawcze.

Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach to:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w powyższym punkcie;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- podmioty, inne niż wymienione w powyższym punkcie, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W ramach konsultacji społecznych i włączania mieszkańców w prace nad projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023, przeprowadzono szereg działań:

- **zorganizowano spotkania informacyjno-warsztatowe;**
- **przeprowadzono badanie ankietowe;**
- **w dniach 4.08-22.08.2017 roku na stronie internetowej golina.pl do konsultacji udostępniona została wersja robocza Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023;**
- **mieszkańców włączono w proces zbierania pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.**

Poniżej zaprezentowano analizy wyników wykorzystanych form konsultacji społecznych.

Analiza wyników badania ankietowego

W celu poznania opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat ich miejsca zamieszkania, zadano im szereg pytań odnoszących się do zróżnicowanych aspektów wpływających na jakość życia.

Ankietowanych poproszono o ocenę natężenia poszczególnych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Za najczęściej występujące uznano:

- Bezrobocie (żaden z respondentów nie udzielił odpowiedzi „nie występuje”)
- Starzenie się społeczeństwa (1,45% wskazań „nie występuje”)
- Alkoholizm (1,45% wskazań „nie występuje”)
- Ubóstwo (1,45% wskazań „nie występuje”)
- Przemoc (1,45% wskazań „nie występuje”)
- Brak zainteresowania mieszkańców życiem społecznym i kulturalnym (2,17% wskazań „nie występuje”).

Jak wynika z udzielonych przez respondentów odpowiedzi, na terenie Gminy Golina najwyższym natężeniem charakteryzują się problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa (28,26% odpowiedzi wskazujących na wysokie natężenie), bezrobociem (20,29%) oraz problemy alkoholowe (19,56%). Znaczny odsetek odpowiedzi świadczył o obserwowanym na tym obszarze niskim natężeniu problemów przestępczości (62,32% odpowiedzi „niskie”), ubóstwa (43,48%) oraz przemocy w rodzinie i wandalizmu (po 41,30% odpowiedzi). Zdaniem ankietowanych mieszkańców Gminy Golina, problemami, które występują najrzadziej (o czym świadczy wysoki odsetek wskazań przypadających na odpowiedź „nie występuje”) są zaś bezdomność (55,07%) oraz narkomania (23,19%). Respondenci uwagę zwrócili także na inne problemy- ich zdaniem były to brak mieszkań socjalnych, brak promocji walorów przyrodniczych i inwestycji w turystykę pieszo-rollerową, oraz korupcja.

Szczegółowy rozkład odpowiedzi zaprezentowano w poniższej tabeli:

Tabela 19 Jak oceniają Państwo natężenie następujących problemów społecznych na terenie Gminy Golina?

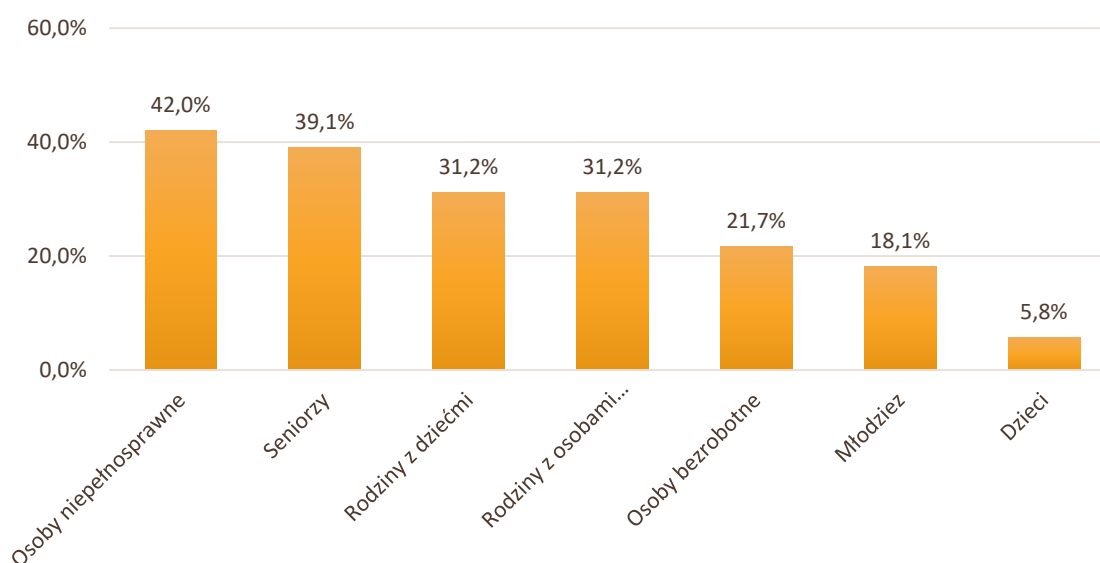
Problem	Nie występuje	Niskie	Średnie	Wysokie
Bezrobocie	0%	23,91%	55,07%	20,29%
Ubóstwo	3,62%	43,48%	39,85%	10,14%
Przemoc	3,62%	62,32%	28,26%	2,90%

Problem	Nie występuje	Niskie	Średnie	Wysokie
Brak zainteresowania mieszkańców życiem społecznym i kulturalnym	2,17%	28,26%	53,62%	10,87%
Bezdomność	55,07%	34,78%	5,07%	2,90%
Alkoholizm	1,45%	17,39%	59,42%	19,56%
Narkomania	23,19%	26,81%	34,06%	6,52%
Przemoc w rodzinie	13,77%	41,30%	28,98%	2,17%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	5,07%	39,85%	42,03%	4,35%
Brak integracji z os. niepełnosprawnymi	21,74%	36,96%	29,71%	5,80%
Wandalizm	7,97%	41,30%	36,23%	10,87%
Brak dostępu do nowoczesnej technologii (Internet)	18,84%	26,09%	37,68%	13,04%
Starzenie się społeczeństwa	1,45%	5,07%	62,32%	28,26%

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdaniem największej liczby respondentów głównymi beneficjentami działań związanych z procesem rewitalizacji na terenie Gminy Golina powinny zostać osoby niepełnosprawne (42% wskazań). Porównywalna liczba wskazań (39,1%) przypadła również na seniorów. 31,2% ankietowanych uważa, że wsparcie powinny otrzymać przede wszystkim rodziny z dziećmi oraz rodziny z osobami niepełnosprawnymi. Osoby bezrobotne powinny otrzymać wsparcie zdaniem 21,7% uczestników badania, na młodzież i dzieci przypadło zaś najmniej wskazań- odpowiednio 18,1% oraz 5,8%.

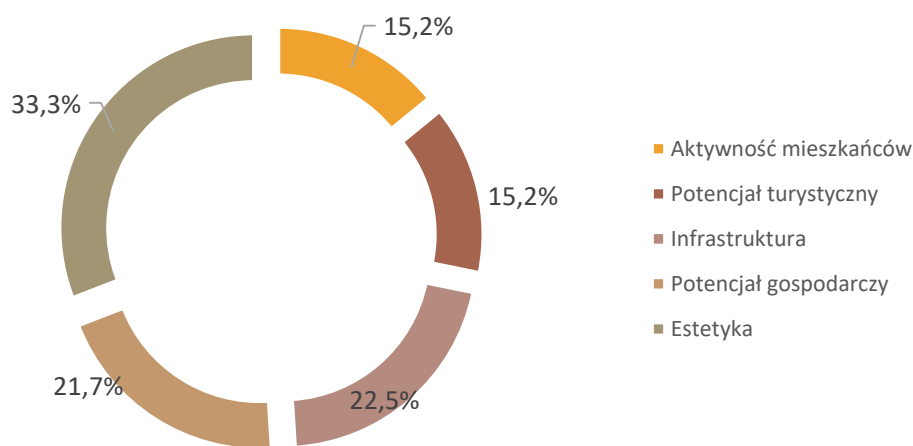
Wykres 2 Jakie grupy społeczne powinny być głównie wspierane w procesie rewitalizacji? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zapytani zostali o największe, ich zdaniem, potencjały i atuty Gminy Golina. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, największy odsetek ankietowanych (33,3%) za atut obszaru uznał walory estetyczne gminy, podczas gdy druga największa liczba wskazań przypadła na dostępność infrastruktury na tym terenie. Dla 21,7% respondentów najważniejszy jest potencjał gospodarczy, zaś po 15,2% wskazań przypadło na potencjał turystyczny oraz aktywność mieszkańców.

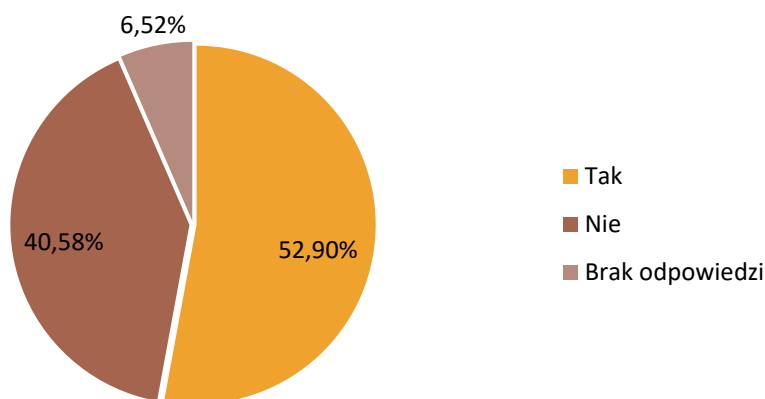
Wykres 3 Jakie są największe atuty i potencjały Gminy Golina? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Nieznacznie więcej niż połowa respondentów (52,90%) zadeklarowała chęć włączenia się w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania, przy czym w działaniach tego rodzaju nie wzięłoby udziału 40,58% ankietowanych mieszkańców gminy. 6,52% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 4 Czy włączyliby się Państwo w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci poproszeni zostali o dokonanie oceny jakie rodzaje przedsięwzięć powinny zostać podjęte na terenie Gminy Golina w celu ograniczania obserwowanych na tym obszarze negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych. Zdaniem największego odsetka osób biorących udział w badaniu, najskuteczniejszym działaniem byłaby promocja przedsiębiorczości i wsparcie dla osób zakładających działalność gospodarczą, wskazane przez niemal połowę respondentów (45,65%). Drugim najczęściej wskazywanym przez ankietowanych działaniem była rozbudowa systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych generujących miejsca pracy i inwestycje, uznane za działanie istotne w kontekście przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym przez 40,58% ankietowanych. Następnymi przedsięwzięciami wybieranymi przez respondentów badania były poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych (39,13% wskazań), stworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców (28,26%), realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp. (23,19%), organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym dla mieszkańców (17,39%), działania ukierunkowane na wsparcie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej (14,49%) oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa m.in. poprzez rozbudowę monitoringu i większą liczbę funkcjonariuszy policji (13,77%). Najmniejszą liczbą wskazań cechuje się przedsięwzięcie związane z realizacją działań szkoleniowo-doradczych, które wybrane zostało przez 10,87% respondentów badania.

Respondenci wskazali również inne działania, które ograniczyć mogłyby negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze, były to: budowa ścieżek pieszo-rowerowych i szlaków krajobrazowych z infrastrukturą, oświetlenie ulic, pomoc istniejącym firmom, poszerzenie bazy mieszkań socjalnych, wsparcie młodych w poszukiwaniu pracy.

Wykres 5 Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym obszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

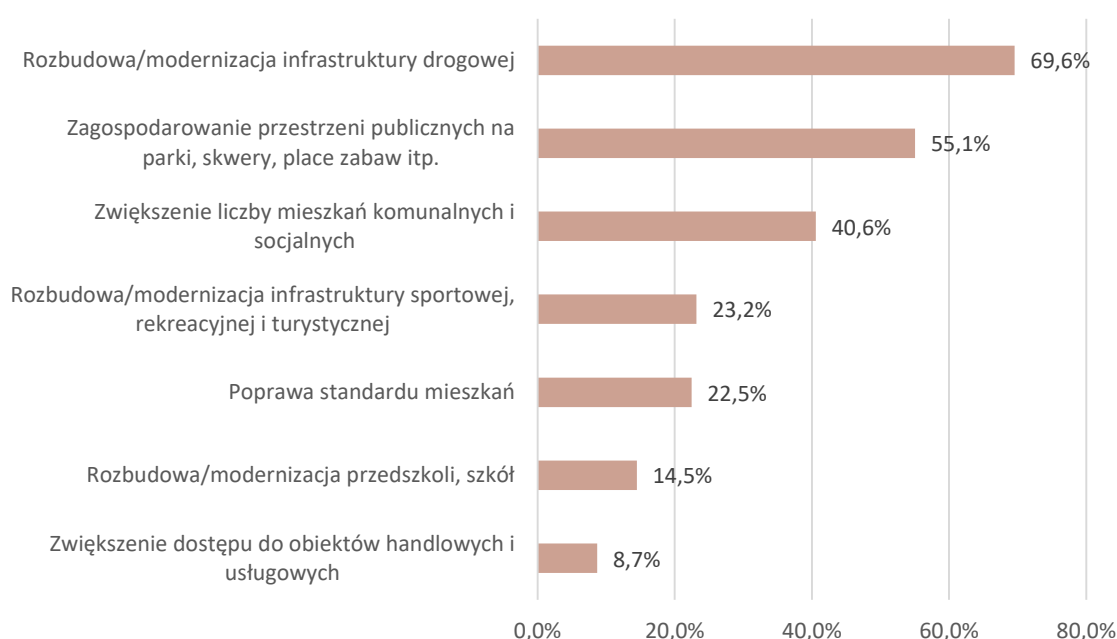
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańcy gminy biorący udział w badaniu ankietowym wskazali również najważniejsze ich zdaniem działania, które podjęte powinny być w celu zapobieżenia negatywnym zjawiskom środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym na obszarze Gminy Golina. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdaniem większości respondentów przedsięwzięciem tego rodzaju jest rozbudowa/modernizacja infrastruktury drogowej, wskazana przez 69,56% osób. Ponad połowa ankietowanych (55,07%) wskazała również na zagospodarowanie przestrzeni publicznych na parki, skwery, place zabaw i inne. Działaniami, które cechują się

mniejszym odsetkiem odpowiedzi są zwiększenie liczby mieszkań komunalnych i socjalnych (40,58%), rozbudowa/modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej (23,19%), poprawa standardu mieszkań (22,46%), rozbudowa/modernizacja przedszkoli, szkół (14,49%), oraz zwiększenie dostępu do obiektów handlowych i usługowych (8,69%).

Innymi działaniami, wskazanymi przez respondentów, były: budowa nowego ośrodka zdrowia, odrestaurowanie parku oraz zwiększenie dostępności komunikacji publicznej (MZK).

Wykres 6 Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zapytani zostali również na jakich obszarach Gminy Golina działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne. Zdaniem największego odsetka ankietowanych (równemu 36,66% osób odpowiadających na to pytanie) obszar ten stanowi centralną część miasta Golina, w tym starówkę, rynek i plac Kazimierza Wielkiego. Cały obszar miejski gminy wskazany został przez 6,5% odpowiadających na to pytanie, obszar wiejski zaś przez 1,66%. Innymi obszarami wskazanymi przez respondentów były Kawnice, obrzeża miasta, Adamów, Rzeźnicza, 1 Maja, Bohaterów II Wojny Światowej, Brzeźniak, Kilińskiego, Majdany, Mickiewicza, Myślubórz, Osiedle Zachód, Park, Przyjma, Radolina, Sławie, Stara Rozlewnia, Węglewskie Holendry oraz Zarzyn, jak również cała Gmina Golina.

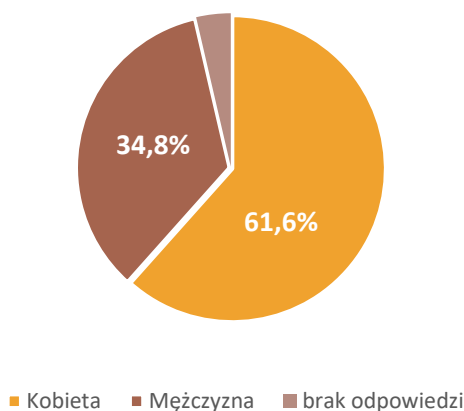
Działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) zdaniem respondentów biorących udział w ankiecie są najbardziej potrzebne na obrzeżach (26,57% odpowiadających na to pytanie), innymi obszarami były natomiast: teren całej gminy, centrum, działki, Osiedle Wschód, obszar miejski, obszar wiejski, Osiedle Zachód, tereny przy autostradzie A2, Starówka, Poniatowskiego, Słowackiego i Majdany. Mniejszy odsetek respondentów skazał również na: Aleja 1 Maja, Golina-Kolonia, na Dołkach, Radolina, Sługocinek, Spłatwie, Strażacka, Targowa, Węglew- Kolonia, teren za sklepem Biedronka, za piekarnią oraz teren za Targowicą.

W kontekście zapotrzebowania na działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, ulice, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych) najczęściej wskazywane było Osiedle Zachód oraz obszar całej gminy. Uwagę zwracano również na Kilińskiego, Nowe Osiedla, Łąkową, Kościuszki, Centrum (w tym Starówka), Piaskową, Szarych Szeregów, Pułaskiego, Kościelną, tereny przy cmentarzu, Osiedle Wschód, Kusocińskiego, Kolejową, Armii Poznań, Targową, ścieżki rowerowe, Sportową, Sikorskiego, Rzeźniczą, Poniatowskiego, Partyzantów, park miejski, Krokusową, Chabrową, tereny przy dworcu, Słowackiego, Poprzeczną, cały obszar miejski, Nową, Monte Cassino, Liliową, Kawnice-Kolonię, obszar działek, oraz Chrobrego. Innymi wskazywanymi przez ankietowanych obszarami były: 1 Maja, Bohaterów II WŚ, Zielona, Leśna, Myślibórz, Polna, Powstańców Warszawy, północno-zachodnia część miejscowości Golina, teren przy obiektach handlowych, Generała Józefa Bema, tereny wiejskie, Strażacka, Tulipanowa, Wojska Polskiego oraz Jagodowa.

METRYCZKA

Zdecydowaną większość respondentów badania (61,59%) stanowiły kobiety, przy czym mężczyzn było 34,78%. 3,63% respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

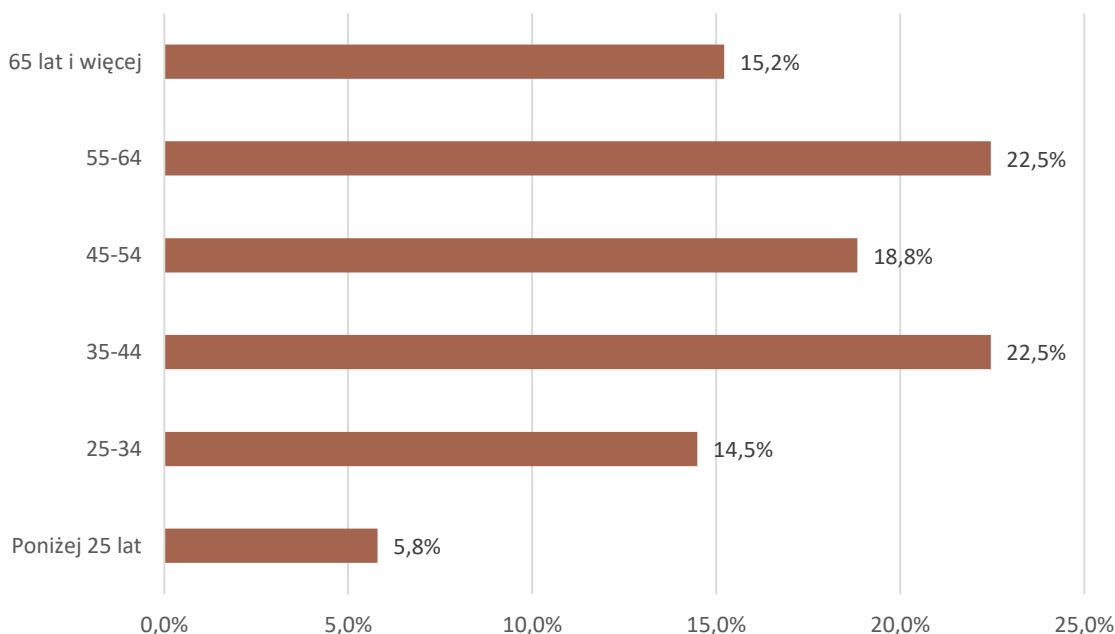
Wykres 7 Płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Jak wynika z udzielonych przez ankietowanych odpowiedzi, najliczniejszą grupę respondentów stanowią osoby w wieku 35-44 lata oraz 55-64 lata (na grupy te przypadło po 22,5% wszystkich odpowiedzi). Kolejną grupę pod względem liczności stanowili respondenci w wieku 45-54 lata (18,8%) oraz starsi niż 65 lat (15,2%). Najmniej liczną grupą były osoby młode do 34 lat (14,5%) oraz młodsze niż 25 lat (5,8% badanych).

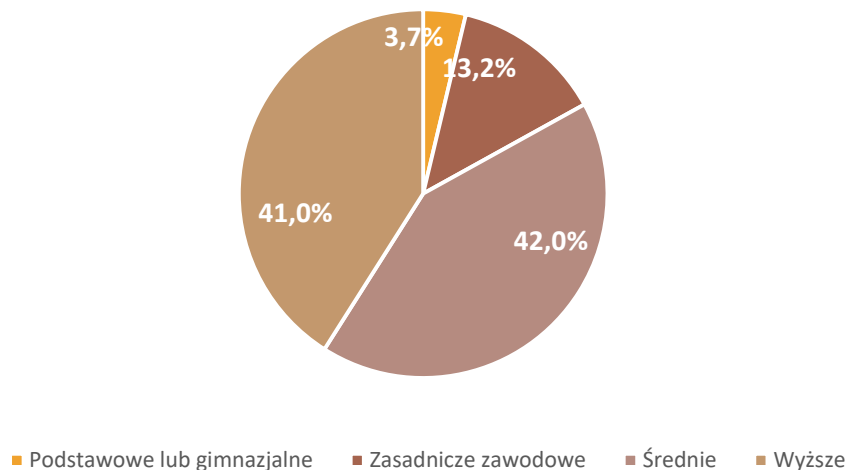
Wykres 8 Wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Największy odsetek respondentów stanowiły osoby z wykształceniem średnim (42%) oraz wyższym (41%). Mniejsza liczba ankietowanych wskazała na wykształcenie zasadnicze zawodowe (13,2%) oraz podstawowe bądź gimnazjalne (3,7%).

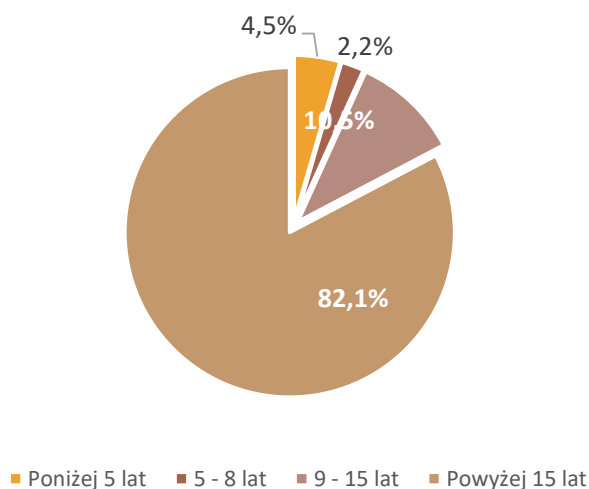
Wykres 9 Wykształcenie

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym cechują się znajomością obszarów problemowych oraz potencjałów występujących na terenie Gminy Golina, co wykazane zostało przez zdecydowanie dominujący odsetek respondentów, którzy zamieszkują ten teren dłużej niż 15 lat (82,1%). Następną grupą, stanowiącą 10,45% respondentów, były osoby zamieszkujące gminę od 9 do 15 lat, następnie poniżej pięciu lat (4,5%) oraz od 5 do 8 lat (2,2%).

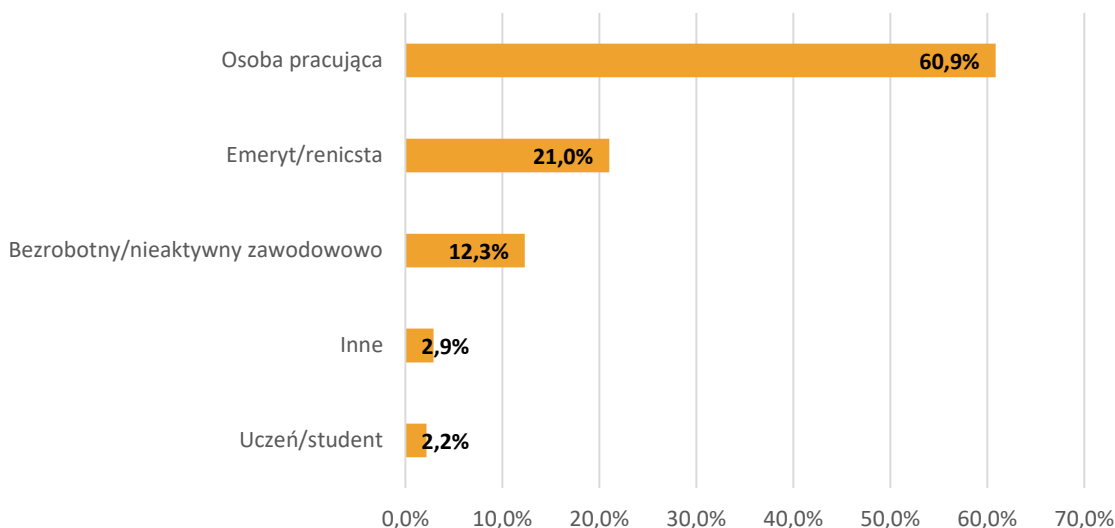
Wykres 10 Liczba lat zamieszkiwania na terenie Gminy Golina

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowanie największa część respondentów znajduje się w grupie osób aktywnych zawodowo (60,9%). 21% ankieterów było emerytami/rencistami, 12,3% - bezrobotnymi i osobami nieaktywnymi zawodowo, uczniowie i studenci zaś to 2,2% osób biorących udział w badaniu. 2,9% respondentów wskazała odpowiedź inną, w tym opiekę nad dzieckiem, opiekę nad członkiem rodziny, oraz urlop wychowawczy.

Wykres 11 Sytuacja zawodowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Analiza spotkań warsztatowo-informacyjnych

Tabela 20 Analiza spotkań warsztatowo-informacyjnych

Spotkanie	Czas i miejsce spotkania	Wnioski po spotkaniu
Spotkanie z uczniami gimnazjum	12.06, godz. 8:00, Aula Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Golinie	<p>Gimnazjaliści podzielili się swoimi refleksjami na temat mocnych i słabych stron Gminy Golina oraz pomysłami na przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p><u>MOCNE STRONY GMINY</u></p> <p>Szkoły, szlaki turystyczne, orlik, stadion, Urząd Miejski, komisariat policji, starówka, wiatraki, przedszkola, rozwinięta sieć usług (restauracje, sklepy, salony kosmetyczne etc.), dom kultury, park, zabytki architektoniczne, dobre połączenia komunikacyjne z innymi miastami, ścieżka rowerowa, biblioteka, kościoły, rynek, place zabaw, remiza strażacka.</p> <p><u>SŁABE STRONY GMINY</u></p> <p>Dużo piaszczystych dróg, zaniedbany park, niewystarczająca liczba miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego, niedostateczne oświetlenie ulic, zły stan chodników lub ich brak, brak skateparku i basenu, brak ścieżki rowerowej na</p>

		<p>trasie Węglew – Golina oraz Golina - Radolina, brak publicznych toalet, brak kin, elewacja budynków w złym stanie, występowanie niewykorzystanych budynków, eternit na dachach, brak ładu i porządku na terenie wspólnych przestrzeni, bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo, mała liczba przedsiębiorstw, zanieczyszczenie środowiska, brak dofinansowań z zewnętrznych źródeł, mała liczba obiektów atrakcyjnych turystycznie, brak wiosek internetowych, brak siłowni, zły stan trybun na stadionie w Golinie, nieprzyjemny zapach z oczyszczalni ścieków, brak śmietników na ulicach, brak lokalnego produktu kojarzonego z Goliną, brak lokalnego rzemiosła i przemysłu, brak pomysłu na wykorzystanie dobrej lokalizacji Gminy na mapie województwa, starzenie się społeczeństwa, brak aktywności społecznej mieszkańców, niski poziom integracji między mieszkańcami, mała liczba inicjatyw integrujących mieszkańców, palenie w piecach nieodpowiednimi materiałami.</p> <p><u>JAKIE PRZEDSIĘWZIĘCIA MOŻNA ZREALIZOWAĆ</u></p> <p>Renowacja Orlika, odnowienie parku miejskiego, utworzenie asfaltowych dróg na osiedlach, utworzenie centrum rozrywki dla młodzieży w Smakoszu, posadzenie drzew, utworzenie galerii handlowej.</p>
<p>Pierwsze spotkanie informacyjne dla mieszkańców połączone z warsztatami</p>	<p>7.07, godz. 14:00, Sala Narad Urzędu Miejskiego w Golinie</p>	<p>Mieszkańcy mieli okazję podzielić się swoimi opiniami na temat mocnych i słabych stron jednostek tworzących obszar rewitalizacji:</p> <p><u>SŁABE STRONY</u></p> <p><u>Osiedla Starówka</u></p> <p>Park Miejski w złym stanie, brak gazociągu, występowanie niskiej emisji, brak ulic i chodników, oświetlenie uliczne w złym stanie, brak toalety, monitoringu i oświetlenia w Parku (brak możliwości korzystania z Parku w godzinach wieczornych), brak miejsc spotkań i infrastruktury zarówno dla młodzieży, jak i dla seniorów, zniszczony budynek Smakosz.</p> <p><u>Golina-Kolonia</u></p> <p>Wysoka liczba osób bezrobotnych i korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, brak miejsc i zajęć dla dzieci, brak kanalizacji.</p> <p><u>Spławie</u></p> <p>Brak kanalizacji, brak infrastruktury drogowej, brak gazociągu, brak świetlicy oraz osób, które mogłyby świetlicę poprowadzić, brak oferty spędzania czasu wolnego zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dla dorosłych i seniorów, brak oświetlenia ulicznego, dróg.</p> <p><u>Myślibórz</u></p> <p>Brak ścieżek rowerowych, brak pobocza przy drodze</p>

		<p>wojewódzkiej, brak miejsc i zajęć dla dzieci, zabytkowy kościół wymagający renowacji, brak kanalizacji.</p> <p><u>MOCNE STRONY</u> <u>Osiedla Starówka</u> Droga wojewódzka w kierunku autostrady, ogólny potencjał komunikacyjny, budynki użyteczności publicznej, centrum handlowe <u>Golina-Kolonia</u> Występowanie drogi krajowej, potencjał komunikacyjny. <u>Spławie</u> Potencjał komunikacyjny, kolej, występowanie terenów inwestycyjnych <u>Myślibórz</u> Występowanie terenów inwestycyjnych.</p>
<p>Drugie spotkanie informacyjne dla mieszkańców połączone z warsztatami</p>	<p>17.07, godz. 14:00, Sala Narad Urzędu Miejskiego w Golinie</p>	<p><u>Podczas spotkania mieszkańcy mogli podzielić się swoimi refleksjami na temat problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak miejsca integracji w sołectwie Golina-Kolonia; • Konieczność modernizacji Stadionu Miejskiego w Golinie; • Umożliwienie jak największej liczbie mieszkańców korzystania ze Stadionu Miejskiego – przystosowanie go do uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych, poszerzenie liczby sekcji np. o sekcje sportowe dla dziewczynek; • Należy wyremontować Kościół i prowadzącą do niego drogę w Myśliborzu – dla wielu mieszkańców jest to jedyne miejsce, do którego uczęszczają; • Istnieje potrzeba zagospodarowania budynku po restauracji Smakosz na cele społeczne, np. na Dom Pomocy Społecznej, spółdzielnię socjalną czy dom kultury; • Brak miejsca, w którym można byłoby przeprowadzić dodatkowe działania aktywizujące seniorów; • W pełni nie jest wykorzystywany potencjał lokalnych liderów.

Źródło: opracowanie własne.

Partycypacja na kolejnych etapach rewitalizacji

Interesariusze będą również włączani w proces wdrażania działań rewitalizacyjnych oraz monitorowania zachodzących dzięki nim zmian. Na etapie wdrażania członkowie

społeczności lokalnej będą informowani o wszystkich krokach podejmowanych w zakresie realizacji przedsięwzięć (komunikaty będą umieszczane na stronie internetowej Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej czy też w lokalnych mediach). Ponadto organizowane będą spotkania warsztatowe i konsultacyjne, na których wszyscy interesariusze będą mogli zdobyć konieczne informacje, podzielić się swoimi uwagami czy też nawiązać współpracę w celu możliwie najbardziej skutecznej realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Rysunek 6 Formy komunikacji na etapie wdrażania LPR

Komunikacja jednokierunkowa

- Informowanie społeczności lokalnej o wszystkich działaniach związanych z rewitalizacją;
- Wykorzystanie: strony internetowej Urzędu Gminy, Biuletynu informacji Publicznej, artykułów w lokalnych mediach, ulotek i plakatów.

Komunikacja dwukierunkowa

- Zapraszanie interesariuszy rewitalizacji do uczestniczenia w spotkaniach konsultacyjnych i warsztatowych;
- Na spotkania zapraszani będą wszyscy interesariusze, a w szczególności podmioty bezpośrednio zaangażowane w działania rewitalizacyjne oraz podmioty, na które zaplanowane działania będą oddziaływały.

Źródło: opracowanie własne.

Na etapie monitorowania natomiast, przedstawiane będą cykliczne raporty i analizy przedstawiające stan społeczno-gospodarczy obszaru rewitalizacji oraz zachodzące na nim zmiany. Ponadto organizowane będą spotkania, fora lokalne i debaty, na których to interesariusze będą mogli brać czynny udział. Formy komunikacji na etapie monitoringu zostały również wyszczególnione na poniższym rysunku.

Rysunek 7 Formy komunikacji na etapie monitoringu LPR

Źródło: opracowanie własne.

Na każdym etapie istotne jest również realizowanie działań mających wspierać komunikację pomiędzy członkami społeczności lokalnej a władzami lokalnymi i jednostkami zaangażowanymi w proces wdrażania działań rewitalizacyjnych. Ważnym elementem włączenia interesariuszy w proces wdrażania i monitoringu LPR jest wykreowanie i zaangażowanie lokalnych liderów do prac dotyczących rewitalizacji. Możliwe jest włączenie tychże jednostek do ciał monitorujących i oceniających postępy prac i ich skutki na obszarze rewitalizacji.

Podsumowując, na kolejnych etapach realizacji Lokalnego Programu Gminy Golina na lata 2017-2023 interesariusze zostaną włączeni w proces zarządzania Programem poprzez:

Rysunek 8 Formy partycypacji społecznej na kolejnych etapach realizacji LPR

Informowanie interesariuszy o realizacji poszczególnych zadań na stronie internetowej Gminy, materiałach promocyjnych oraz w lokalnych mediach

Realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wykreowanie i włączenie liderów społecznych w proces rewitalizacji

Zaangażowanie organizacji pozarządowych w realizację LPR

Promowanie działań społecznych, festynów oraz spacerów studyjnych

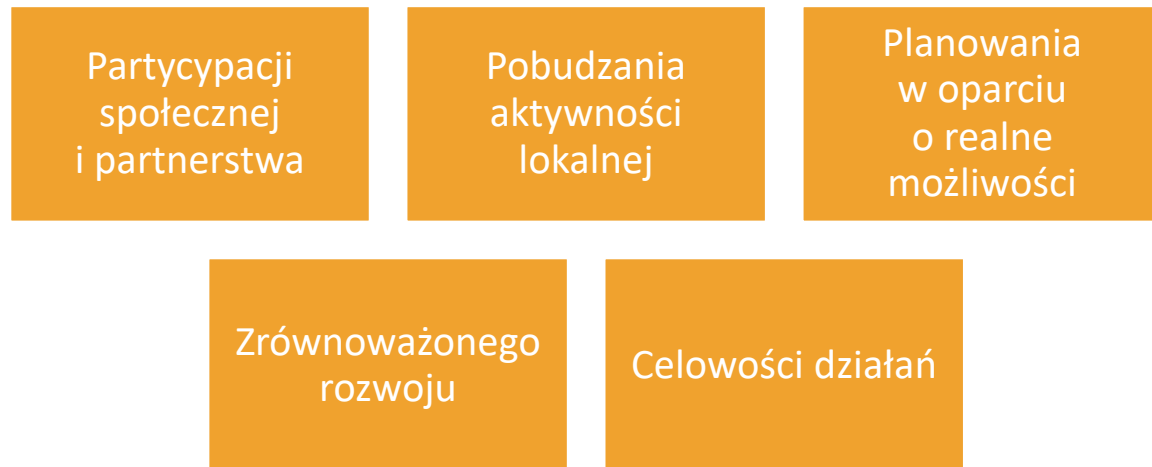
Spotkania z członkami komórki koordynującej proces wdrażania rewitalizacji

Organizację debat z mieszkańcami, przedsiębiorcami oraz reprezentantami organizacji pozytyku publicznego

Źródło: opracowanie własne.

13. System wdrażania, realizacji i aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Wśród zasad wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji wyróżnić należy postulatory:

Partycypacja społeczna i partnerstwo– wdrażanie LPR powinno odbywać się przy współpracy i zaangażowaniu wszystkich interesariuszy i mieszkańców miasta;

Pobudzenie aktywności lokalnej– której to efekty uzupełnią działania zaplanowane w procesie rewitalizacji;

Planowanie w oparciu o realne możliwości– zakładane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być możliwe do zrealizowania w aspekcie finansowym, społecznym czy przestrzennym;

Zrównoważony rozwój– prowadzenie działań rewitalizacyjnych we wszystkich sferach (społeczeństwo, gospodarka, przestrzeń i infrastruktura techniczna) z poszanowaniem środowiska;

Celowość działań– wszystkie działania podjęte przez jednostki związane z procesem rewitalizacji powinny być ukierunkowane na realizację założonych w dokumencie celów.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji opierać będzie się na pracy komórki koordynującej wdrażanie Programu, którą tworzyć będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Golinie, w tym osoby piastujące:

- Stanowisko ds. Rolnictwa, Statystyki Rolnej, Komunalizacji Mienia Gminnego i Dróg Gminnych;
- Stanowisko ds. Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa;
- Stanowisko ds. Zamówień Publicznych i Przygotowania Inwestycji;
- Stanowisko ds. sportu, zdrowia i promocji.

Współpracować będą oni ze wszystkimi grupami powiązаныmi z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023.

Zdefiniowany system zarządzania Programem Rewitalizacji ma na celu sprawowanie kontroli nad przeprowadzanymi przedsięwzięciami tak, aby zminimalizować i wyeliminować zjawiska kryzysowe z obszarów zdegradowanych. System wdrażania Programu polega na koordynacji działań jednostek realizujących projekty rewitalizacyjne zgodnie z wyznaczonymi ramami finansowym i czasowymi, a także pozostałymi regulacjami dotyczącymi procesu rewitalizacji. Jednostkami związanymi z wdrażaniem Programu Rewitalizacji będą:

Wśród zadań komórki koordynującej wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji, wymienić można:

- stworzenie forum współpracy;
- promocja Programu Rewitalizacji;
- zbieranie danych, niezbędnych do monitorowania efektów prac;
- koordynowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- monitoring rezultatów działań;
- informowanie o efektach rewitalizacji.

Prace koordynujące prowadzone będą w ścisłej współpracy z wydziałami i referatami Urzędu Miejskiego w Golinie. Kooperacja pomiędzy komórką koordynującą, a pozostałymi stanowiskami i referatami Urzędu Miejskiego umożliwić będzie bardziej sprawne przeprowadzanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Współpraca pomiędzy podmiotami przyczyni się do usprawnienia procesów już od etapu planowania i prac koncepcyjnych, aż do momentu ewaluacji wyników.

Harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji stanowi kluczowe narzędzie usprawniające działania monitorujące komórki koordynującej. Zgodnie z poniższym schematem odbywać będzie się realizacja oraz monitoring postępów projektów rewitalizacyjnych, a także ewaluacja ich rezultatów.

Tabela 21. Harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lp.	Nazwa działania	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Opracowanie i uchwalenie Programu Rewitalizacji, w tym nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	x						
2	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w Programie Rewitalizacji	x	x	x	x	x	x	x
3	Monitoring wdrażania Programu Rewitalizacji		x		x		x	x
4	Aktualizacja Programu Rewitalizacji		x	x	x	x	x	x
5	Promocja Programu Rewitalizacji	x	x	x	x	x	x	x
6	Ewaluacja śródk okresowa			x	x	x		
7	Ewaluacja końcowa Programu Rewitalizacji						x	x

Źródło: opracowanie własne.

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji

Możliwe jest dostosowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji do zachodzących zmian oraz szybkiej reakcji na stale zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą gminy. W tym celu przewidziana została możliwość aktualizacji dokumentu, która pozwoli na wprowadzenie zmian będących odpowiedzią na zapotrzebowanie przedstawicieli lokalnej społeczności czy zmian w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub też środowiskowej, do których dojść może na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji lub na innych terenach Gminy Golina. Aktualizacja Programu jest możliwa między innymi w momencie, w którym zaobserwowany zostanie wzrost osób bezrobotnych oraz osób korzystających z pomocy społecznej, planowane przedsięwzięcia nie uzyskają koniecznego do realizacji dofinansowania czy też zgłoszone zostaną pomysły na nowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których realizacja umożliwi ograniczenie występowania negatywnych zjawisk.

Wszystkie zaplanowane działania, które w formie aktualizacji dodane zostaną do Programu określone będą poprzez analizę potrzeb i identyfikację deficytów na obszarze rewitalizacji. Wpisywać będą się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o Samorządzie Gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016 roku (Dz.U. 2016 poz.446). Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, reprezentującą jednocześnie społeczność lokalną będzie Rada Miejska. Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych oraz aktów wykonawczych. Lokalny Program Rewitalizacji oraz każda jego aktualizacja wymagają przyjęcia stosownej uchwały Rady Miejskiej w Golinie, podanej do wiadomości publicznej.

W celu wprowadzenia zmian do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017- 2023 stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

Rysunek 9 Aktualizacja LPR – ścieżka postępowania

Źródło: opracowanie własne.

14. System monitoringu i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji

Monitoring i ewaluacja

Jednym z kluczowych etapów procesu zarządzania Programem Rewitalizacji jest system monitorowania. Monitoring w trakcie jego realizacji będzie odbywać się na trzech poziomach:

Analiza zmian, które zachodzą na podobszarach rewitalizacji, monitorowanie wskaźników zastosowanych w analizie wielokryterialnej

Analiza wskaźników produktu i rezultatu - kontrola realizacji podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Analiza wskaźników oddziaływania i realizacji zakładanych celów strategicznych

Podstawą systemu monitoringu i oceny są pozyskiwane dane dotyczące rewitalizowanego obszaru z zakresu sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Na podstawie zebranych informacji oceniany jest merytoryczny oraz finansowy stopień wykonania założonych działań rewitalizacyjnych, zainteresowanie projektem, a także identyfikacja ewentualnych trudności. Dane te powinny być gromadzone w sposób umożliwiający podsumowanie i zaklasyfikowanie ich do jednostek podziału Gminy. Niezwykle istotna jest możliwość uzyskania **minimum raz na dwa lata**:

Danych ilościowych oraz danych jakościowych, tj. informacji o poprawie jakości życia, zadowoleniu ze stanu infrastruktury technicznej czy oceny dotyczące estetyki i funkcjonalności rewitalizowanych przestrzeni (dane takie gromadzone będą przy użyciu jakościowych narzędzi badawczych, takich jak indywidualny wywiad pogłębiony czy zogniskowany wywiad grupowy), które umożliwią weryfikację stopnia realizacji Programu

Danych, umożliwiających identyfikację formalnych, gospodarczych, ekonomicznych lub społecznych barier, które uniemożliwiają lub utrudniają realizację założonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Danych, dzięki którym możliwe będzie wykazanie stopnia zbieżności realizowanych projektów z założonymi na poziomie strategicznym i operacyjnym celami

W gromadzenie danych zaangażowane będą komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Golinie oraz projektodawcy, których przedsięwzięcia zostały wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Aby proces rewitalizacji prowadzony był w sposób skuteczny i efektywny konieczny jest monitoring oraz systematyczne pozyskiwanie i aktualizacja wskaźników użytych przy przygotowaniu diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Baza wskaźników administrowana będzie przez pracowników komórki koordynującej proces rewitalizacji.

Proces monitorowania przebiegać będzie stale, od chwili rozpoczęcia wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Sprawozdanie z monitoringu będzie raz na dwa lata przekazywane Burmistrzowi Gminy Golina, Radzie Miejskiej oraz udostępnione dla mieszkańców Gminy Golina.

Monitoring procesu rewitalizacji skupia się na trzech obszarach:

- monitoring rzeczowy – dostarcza danych, które obrazują postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwiają ocenę jego wykonania w stosunku do celów ustalonych w programie. Opiera się o skwantyfikowane dane: wskaźniki produktu, rezultatu oraz oddziaływania.

Tabela 22 Wskaźniki produktu i rezultatu dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźniki i ich rodzaje (p - produktu/r - rezultatu) oraz wartość docelowa	Źródła pozyskania danych
1.	Nadanie nowej funkcji budynkowi po restauracji Smakosz	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba wyremontowanych obiektów (p) - 1; ○ liczba osób objętych pomocą w ramach funkcjonowania obiektu (r) - 400; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy; ○ listy obecności; ○ dokumentacja DPS;
2.	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Golinie	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba nowych członków Klubu Sportowego (r) - 100; ○ liczba imprez kulturalnych i sportowych zorganizowanych na terenie obiektu (r) - 12; ○ liczba wyremontowanych obiektów (p) - 1; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ listy obecności; ○ statystyki Gminy; ○ protokół zdawczo-odbiorczy;
3.	Modernizacja Parku Miejskiego w Golinie	<ul style="list-style-type: none"> ○ powierzchnia zmodernizowanej przestrzeni (p) - 105 520 m² ; ○ liczba zorganizowanych na terenie parku imprez kulturalnych (r) - 15; ○ liczba obiektów zabytkowych poddanych rewitalizacji (p) - 1; <ul style="list-style-type: none"> ○ liczba elementów oświetlenia (p) - 30; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy; ○ statystyki Urzędu Miejskiego; ○ dokumentacja zdjęciowa;
4.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba zamontowanych kamer (p) - 20; ○ liczba zamontowanych słupów oświetleniowych (p) - 30; ○ zmniejszenie liczby wypadków (r) - -10%; ○ zmniejszenie liczby aktów wandalizmu (r) - -10%; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ statystyki Urzędu Miejskiego; ○ statystyki policyjne;
5.	Utworzenie Miejsca Integracji	<ul style="list-style-type: none"> ○ powierzchnia zmodernizowanych terenów (p) -3605 m² ; ○ liczba zorganizowanych wydarzeń aktywizujących i integrujących (r) - 2; ○ liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń (r) - 150; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy; ○ statystyki sołectwa Golina-Kolonia; ○ statystyki Urzędu Miejskiego;
6.	Aktywizacja społeczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba przeprowadzonych imprez (p) - 3; ○ liczba uczestników imprez (r) - 400; ○ liczba zagospodarowanych miejsc przestrzeni publicznej (p) - 1; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ listy obecności; ○ dane Biblioteki Publicznej w Golinie;
7.	Animacja społeczno-kulturalna	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba przeprowadzonych imprez (p) - 20; ○ liczba uczestników imprez (r) - 700; ○ Liczba rodzajów zorganizowanych zajęć artystycznych (p) - 7; ○ liczba podjętych działań współpracy (r) - 15; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokumentacja zdjęciowa; ○ sprawozdanie z realizacji; ○ Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Golina; ○ listy uczestników;
8.	Poprawa jakości i standardu dróg i chodników na rewitalizowanym obszarze miasta i gminy	<ul style="list-style-type: none"> ○ długość zmodernizowanych dróg (p) - 15,56 km; ○ długość zmodernizowanych chodników (p) - 4,08 km ; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy;

9.	Budowa i tworzenie mieszkań komunalnych, w tym lokali socjalnych i chronionych na obszarze rewitalizacji oraz usługi społeczne dla mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba zmodernizowanych mieszkań (p) - 3; ○ liczba wybudowanych mieszkań (p) - 12; ○ liczba osób objętych pomocą (r) - 52; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy
10.	Wzrost przedsiębiorczości oraz promocja inwestycyjna	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba uczestników szkoleń - 75; ○ liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu projektu otrzymali zatrudnienie lub rozpoczęli własną działalność gospodarczą (r) – 15; ○ liczba wydanych wydawnictw promocyjnych (p) – 1500; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ obserwacje własne; ○ dokumentacja zdjęciowa;
11.	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz tras rekreacyjno-turystycznych	<ul style="list-style-type: none"> ○ długość wybudowanych ścieżek rowerowych (p) -14,00 km ; ○ długość utworzonych tras pieszych (p) - 10,00 km; ○ długość utworzonych tras konnych (p) - 5,00 km; ○ liczba osób poruszających się nowo powstałymi trasami (r) - 1200; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokoły zdawczo-odbiorcze; ○ badania terenowe;
12.	Kompleksowy remont kościoła parafii pod wezwaniem Św. Mateusza Apostoła w Myśliborzu	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba zmodernizowanych obiektów (p) - 1; ○ liczba użytkowników zmodernizowanych obiektów (r) - 160; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ protokół zdawczo-odbiorczy; ○ statystyki parafialne;
13.	Warsztaty artystyczne	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba zorganizowanych warsztatów (p) - 20; ○ liczba uczestników warsztatów (r) - 400; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lista obecności; ○ statystyki stowarzyszenia;
14.	Lokalne Usługi Społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ○ liczba zatrudnionych specjalistów (p) - 10; ○ liczba osób uczestniczących w programie (p) – 100 	<ul style="list-style-type: none"> ○ listy obecności; ○ dokumentacja zdjęciowa; ○ umowy o pracę.

Źródło: opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono natomiast oczekiwane rezultaty procesu rewitalizacji – wskaźniki mierzące postępy realizacji poszczególnych celów strategicznych, tj. wskaźniki oddziaływania na obszarze rewitalizacji po zakończeniu procesu w 2023 roku.

Tabela 23 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji

Cel strategiczny	Wskaźniki realizacji celu	Wartość bazowa (dane za rok 2016)	Wartość docelowa (2023)	Źródło pozyskania danych
Aktywizacja i integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej ogółem (szt.)	74	72 (- 4%)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba osób bezrobotnych (os)	209	194 (-7%)	Powiatowy Urząd Pracy
	Liczba nowo powstałych organizacji pozarządowych (szt.)	0	5 (+5)	Statystyki Urzędu Miejskiego
	Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych (szt.)	0	20 (+20)	Statystyki Urzędu Miejskiego, Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
	Liczba nowo zapisanych użytkowników Biblioteki oraz cyklicznej oferty Domu Kultury (os.)	0	120 (+120)	Listy obecności, statystki Biblioteki Publicznej i Domu Kultury
Wzrost poziomu estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji	Liczba utworzonych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej (szt.)	0	9 (+9)	Statystyki Urzędu Miejskiego
	Liczba użytkowników zrewitalizowanych użytkowników przestrzeni publicznej (os.)	0	1000 (+1000)	Listy obecności, statystki Urzędu Miejskiego, Biblioteki Publicznej i Domu Kultury, badania terenowe
	Długość zmodernizowanych lub utworzonych dróg, ścieżek rowerowych (km)	0	30 (+30)	Statystyki Urzędu Miejskiego

Źródło: opracowanie własne.

- monitoring finansowy – dostarcza danych będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków przeznaczonych na Lokalny Program Rewitalizacji. Monitoring finansowy polega na systematycznym porównywaniu poniesionych wydatków do przewidzianego budżetu;
- monitoring ryzyka – polega na obserwacji zmienności uwarunkowań zewnętrznych, identyfikacji potencjalnych trudności w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, a także racjonalnym reagowaniu na zaistniałe zmiany.

Podstawą ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023 będzie analiza wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania przestrzeni oraz dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji. Istotnym elementem będzie ocena dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji. Proces ewaluacji realizowany będzie przez komórkę koordynującą wdrażanie Programu we współpracy z instytucjami publicznymi oraz innymi beneficjentami Lokalnego Programu Rewitalizacji. Działania ewaluacyjne w trakcie trwania realizacji projektów rewitalizacyjnych pozwolą na ocenę stopnia realizacji założonych celów oraz ich wpływu na zdiagnozowane obszary problemowe. Ewaluacja będzie prowadzona na wszystkich etapach projektowania i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023:

Na etapie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji wykorzystywana jest ewaluacja **ex-ante**. Jej istotność polega na fakcie, że umożliwia ona dokonanie oceny zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również ich wpływu na społeczność lokalną oraz na obszary strategiczne.

Ewaluacja **on-going** stosowana jest na etapie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Służy ona stymulowaniu usprawnień oraz poprawie jakości zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji, skupiając się na doraźnych problemach i barierach. Inną funkcją tego rodzaju ewaluacji jest ocena sprawności przepływu informacji, dokumentów oraz obserwowanie warunków zewnętrznych.

Ewaluacja **ex-post** stosowana jest na ostatnim etapie, tj. na zakończenie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji, badając wpływ i trwałość zrealizowanych przedsięwzięć

na społeczność lokalną i poszczególne grupy Interesariuszy oraz stanowiąc ocenę przeprowadzonej interwencji w zakresie zaspokajania potrzeb, na które miała odpowiadać.

15. Powiązanie Programu z dokumentami strategicznymi

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golina to dokument, który przedstawia potrzeby i problemy członków społeczności lokalnej oraz sposoby ich zaspokajania i niwelowania w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Jednocześnie założenia niniejszego Programu wpisują się w zakładane cele uwzględnione w innych dokumentach strategicznych. W poniższej tabeli przedstawione zostały szczegółowe powiązania z dokumentami strategicznymi na poziomie Europy, Polski, województwa wielkopolskiego, powiatu konińskiego (Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Konińskiej) i Gminy Golina.

Tabela 24 Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina z dokumentami strategicznymi

Poziom europejski	
<p>Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu</p>	<p>Strategia Europa 2020 jest strategią, która założyła pomyślne wyjście z kryzysu- zgodnie z założeniami, gospodarka UE stać ma się zrównoważona, sprzyjać ma włączeniu społecznemu oraz zapewnić wysokie wskaźniki zatrudnienia i wydajności oraz większą spójność społeczną. Europa 2020 to wizja społecznej gospodarki rynkowej dla Europy XXI wieku.</p> <p>Wyodrębniono trzy priorytety, z czego priorytet trzeci, do którego dostosowano wizję i cele Programu Rewitalizacji brzmi następująco:</p> <p>Priorytet III</p> <p>„Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną”.</p>
	<p>Program Rewitalizacji odnosi się bezpośrednio do tych celów, które zostały przedstawione poniżej:</p> <p>Cel 1</p> <p>Stopa zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinna wzrosnąć z obecnych 69% do co najmniej 75%, między innymi wskutek zwiększenia liczby pracujących kobiet i osób starszych oraz lepszej integracji migrantów na rynku pracy.</p> <p>W Programie Rewitalizacji uwzględniono dane dotyczące bezrobocia pozyskane z instytucji na terenie Gminy Golina, a założenia rewitalizacji stanowią dopełnienie celu dotyczącego wzrostu zatrudnienia.</p> <p>Cel 5</p> <p>Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mające na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co</p>

najmniej 20 mln obywateli.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu stanowi jedno z głównych założeń Programu Rewitalizacji. Proces włączenia osób wykluczonych społecznie z powrotem do społeczeństwa jest kluczowym celem Programu Rewitalizacji.

Poziom krajowy

Strategia Polska 2030 jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki jego przestrzennego zagospodarowania, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat. Stanowi najszerszy i najbardziej ogólny element nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego założenia zostały określone w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju kraju.

Cel 2

Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna.

Istota gospodarki ujęta została w sferze gospodarczej będącej częścią opracowania Programu Rewitalizacji w sposób komplementarny z założeniami Strategii dotyczącymi modernizacji tego sektora.

Cel 3

Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki.

Cel ten dotyczy unowocześnienia i poprawy jakości edukacji, oraz dopasowania edukacji do potrzeb zmieniającej się gospodarki i społeczeństwa, co jest również przedmiotem założeń Programu Rewitalizacji.

Cel 6

Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny.

Tworzenie warunków dla zaistnienia „workfare state” związane jest m.in. ze stanem rozwoju gospodarczego i wspieraniem przedsiębiorczości, istota których ujęta została w Programie Rewitalizacji.

Cel 8

Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny.

Rozwój oraz jak najbardziej efektywne wykorzystanie zasobów i

potencjałów jest jednym z podstawowych zadań Programu Rewitalizacji.

Cel 11

Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Program Rewitalizacji ukierunkowany jest na zapewnienie rozwoju poprzez wzmocnienie zastanego kapitału i wykorzystywanie potencjałów obszaru, toteż cele niniejszego dokumentu zbieżne są z założeniem Strategii.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest strategicznym instrumentem zarządzania polityką rozwoju realizowaną przez instytucje państwa. W jednolitym systemie programowym przedstawia cele do realizacji w horyzoncie roku 2020 i 2030, określa wskaźniki ich realizacji, wskazuje sposób ich osiągnięcia oraz określa najważniejsze planowane do realizacji przedsięwzięcia.

Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina, takie jak rozwój gospodarczy, aktywizacja zawodowa czy zapobieganie występowaniu zjawiska wykluczenia społecznego wpisują się w następujące sformułowania zawarte w *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*:

Cel szczegółowy I

Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:

- Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych,
- Nowe formy działania i współpracy,
- Nowoczesne instrumenty wsparcia,
- Zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki,
- Zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie,

Cel szczegółowy II

Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

- Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne,
- Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
- Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów,
- Wzmocnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe,

Cel szczegółowy III

Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu

- Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- Cyfrowe państwo usługowe,
- Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób

**Krajowa Strategia
Rozwoju Regionalnego
2010-2020: Regiony,
Miasta, Obszary wiejskie**

**Strategia Rozwoju
Województwa
Wielkopolskiego do
2020 roku. Wielkopolska
2020**

przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie jest dokumentem określającym cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Dokument wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

Cel główny Strategii to:

„Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.”

Celem, który koresponduje z założeniami Programu Rewitalizacji jest:

Cel 2

Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Proces rewitalizacji dotyczy wychodzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. W Programie Rewitalizacji została uwzględniona sfera przestrzenno-funkcjonalna, zgodnie z której uwarunkowaniami Program Rewitalizacji odpowiada na zdiagnozowane zapotrzebowanie w tej sferze.

Poziom regionalny

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku jest zaktualizowaną wersją dokumentu przyjętego w 2005 roku, Strategia ta określa potencjały rozwojowe.

Założenia Programu Rewitalizacji korespondują z poniższymi celami Strategii:

Cel strategiczny 2

Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

Rozwój oraz jak najbardziej efektywne wykorzystanie zasobów jest jednym z podstawowych zadań Programu Rewitalizacji, a istota stanu środowiska naturalnego ujęta została w kontekście sfery środowiskowej zawartej w Programie.

Cel strategiczny 3

Lepsze zarządzanie energią

W Programie Rewitalizacji zostały zaplanowane działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Procesy termomodernizacji oraz dostosowywania obecnego, niesatysfakcjonującego stanu budynków wkomponowują się w założenia

uwzględnione w Planie gospodarki niskoemisyjnej.

Cel strategiczny 6

Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu

Założenia Programu Rewitalizacji dotyczą pobudzania aktywności ekonomicznej ludności oraz wzrostu potencjału gospodarczego gminy wiejskiej. Założenia rewitalizacji stanowią dopełnienie powyższych celów.

Cel strategiczny 7

Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia

W kontekście zdiagnozowanego w procesie delimitacji bezrobocia działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną osób bezrobotnych wkomponowują się w powyższe założenia Strategii Rozwoju.

Cel strategiczny 8

Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa

Program Rewitalizacji zakłada różnorodne działania dążące do zwiększenia dostępnych zasobów oraz potencjałów, które przyczynić mają się do wyrównywania i polepszenia sytuacji – także w sferze społecznej.

Cel strategiczny 9

Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem

Kwestie zawarte w powyższym celu komplementarne są z założeniami Programu Rewitalizacji, który przewiduje tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem obszaru oraz budowę i wzmocnienie jego wizerunku.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego stanowi dokument planistyczny, którego założenia są dopełnieniem działań określonych w ramach Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Plan jest dokumentem, który wypełnia pośredni poziom między Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, a miejscowymi studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego pełni funkcje zarówno regulacyjną, jak i informacyjną. W dokumencie ujęto szereg informacji dotyczących przestrzeni i planów terenów wchodzących w skład województwa wielkopolskiego.

Poniżej zostały wyznaczone te z celów Planu, które są komplementarne względem założeń Programu Rewitalizacji:

Cel główny: Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców

Cele szczegółowe:

Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, w tym:

- Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami
- Przyrodniczymi;
- Wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego;
- Wielofunkcyjny rozwój ośrodków regionalnych i lokalnych;
- Restrukturyzacja obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym.

Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych

Województwa, w tym:

- Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw;
- Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu.

Konstrukcja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego uwzględnia zasady i przesłanki, jakie dla rozwoju regionalnego są szczególnie istotne. Podstawową misją województwa jest skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców oraz uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych. Głównym zadaniem kształtowania rozwoju przestrzennego województwa powinno być zatem optymalne wykorzystanie szeroko rozumianych uwarunkowań wewnętrznych oraz szans wynikających z uwarunkowań zewnętrznych – dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych znajdujących się na obszarze województwa.

Obszar Funkcjonalny Aglomeracja Konińska (OFAK) współtworzą samorzady: Miasta Konina, powiatu konińskiego (ziemskiego) oraz 14 gmin wchodzących w skład tego powiatu (w tym Gmina Golina)

Jako poszczególne wizje zaproponowano stany wynikające z realizacji poszczególnych priorytetów rozwoju:

- Aglomeracja Konińska miejscem oferującym dobre warunki życia i pracy związanej z obszarem przedsiębiorczej społeczności szanującej lokalne dziedzictwo;
- Aglomeracja Konińska polskim liderem nowych gałęzi produkcji przemysłowej w oparciu o czystą energię ze źródeł lokalnych;
- Aglomeracja Konińska wiodącym obszarem logistyki i magazynowania w Polsce
- Aglomeracja Konińska słynąca z produkcji zdrowej żywności
- Aglomeracja Konińska wyspecjalizowana w obsłudze rekreacji i turystyki, w tym pobytowej (wczasy), znana z usług odnowy biologicznej – krajowym centrum usług dla Seniorów
- Aglomeracja Konińska dobrze zintegrowana z resztą Wielkopolski (OFAK bramą do Wielkopolski / Wielki Konin w Wielkopolsce).

Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się przede wszystkim w pierwsze z

wyżej wymienionych założeń.

Poziom lokalny

Strategia Rozwoju Gminy Golina na lata 2016 – 2026 powstała z inicjatywy władz samorządowych dostrzegających potrzebę rozwoju gminy we wszystkich sferach życia jej mieszkańców. Dokument ten ma za zadanie określić kierunki, którymi powinna podążać gmina, aby zapewnić zrównoważony rozwój oraz poprawę warunków życia.

Strategia rozwoju gminy to długofalowy plan działania, wyznaczający cele rozwoju gminy oraz kierunki i zadania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych celów. Jest ona najważniejszym dokumentem polityki rozwoju i stanowi podstawę wszystkich przyszłych działań podejmowanych na szczeblu lokalnym. Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w założenia strategii, przede wszystkim powiązany jest z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi:

Cel strategiczny 1

Rozwój infrastruktury społecznej gminy Golina

Cel operacyjny 6

Poprawa dostępności transportowej

Cel operacyjny 7

Wzmocnienie istniejącej bazy kulturalnej i bibliotecznej

Cel operacyjny 8

Współpraca władz publicznych z organizacjami pozarządowym

Cel strategiczny 2

Wzmocnienie potencjału gospodarczego gminy i podniesienie jej konkurencyjności

Cel operacyjny 1

Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Cel operacyjny 3

Wsparcie gospodarki i propagowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

Cel strategiczny 3

Poprawa jakości zamieszkania na terenie gminy – rozwój infrastruktury technicznej przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju

Cel operacyjny 1

Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Misją samorządu gminy Golina w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020 jest skuteczne aktywizowanie mieszkańców gminy zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, wzmacnianie rodzin oraz dążenie do integracji społecznej. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga podjęcia szeregu działań, wśród których wymienić można również przedsięwzięcia zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Wpisują się one w poniższe cele strategiczne i operacyjne Strategii:

Cel strategiczny 1

Strategia Rozwoju
Gminy Golina na lata
2016-2026

Strategia
Rozwiązywania
Problemów Społecznych
Gminy Golina na lata
2015-2020

Studium Uwarunkowań i
Kierunków
Zagospodarowania
Przestrzennego Gminy
Golina

Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy

Cele operacyjne

1. Wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia oraz poszukującym pracy.
2. Udzielanie pomocy zagrożonym lub dotkniętym ubóstwem i bezdomnością.
3. Usprawnianie seniorów oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023 został przygotowany z uwzględnieniem założeń *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Golina* przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Golinie nr XXVII_139_2004 z dnia 29.12.2004 roku.

Zapisy Studium dotyczą m.in.:

- przeznaczenia obszarów i obiektów oraz zmian w układzie przestrzennym Gminy Golina;
- polityki rozwoju przestrzennego;
- zakładanych celów rozwojowych i strategicznych priorytetów Gminy Golina;
- uwarunkowań powiązanych m.in. z dotychczasowym zagospodarowaniem terenu, formami ochrony przyrody, działalnością człowieka, występowaniem obiektów zabytkowych etc.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wymienionych dokumentów.

16. Analiza oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 47 i 48 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* zwrócono się z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023*.

W wyniku uzyskanych opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (WOO-III.410.676.2017.MM.3) oraz Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego (DN-NS.9012.1337.2017) odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023*.

17. Spis tabel i rysunków

Wykres 1. Klasa gruntów rolnych występujących na obszarze gminy Golina.....	10
Wykres 2 Jakie grupy społeczne powinny być głównie wspierane w procesie rewitalizacji? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)	120
Wykres 3 Jakie są największe atuty i potencjały Gminy Golina? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%).....	121
Wykres 4 Czy włączyliby się Państwo w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?	122
Wykres 5 Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym obszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)	123
Wykres 6 Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%).....	124
Wykres 7 Płeć	126
Wykres 8 Wiek.....	126
Wykres 9 Wykształcenie.....	127
Wykres 10 Liczba lat zamieszkiwania na terenie Gminy Golina	127
Wykres 11 Sytuacja zawodowa	128
Mapa 1 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	58
Mapa 2 Obszar rewitalizacji – Osiedle Starówka i Golina-Kolonia.....	59
Mapa 3 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – cała Gmina Golina.....	100
Mapa 4 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Golina-Kolonia	102
Mapa 5 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Myślibórz	103
Mapa 6 - Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Splawie	104
Mapa 7 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych – Osiedle Starówka (Miasta Golina)	105

Kartogram 1 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy.....	20
Kartogram 2 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	24
Kartogram 3 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	27
Kartogram 4 Liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	28
Kartogram 5 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	30
Kartogram 6 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na bezradność w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	31
Kartogram 7 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	33
Kartogram 8 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy.....	36
Kartogram 9 Powierzchnia dzikich wysypisk [ha]	40
Kartogram 10 Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	41
Kartogram 11 Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy	42
Kartogram 12 Długość dróg we własności gminnej wymagających remontów [m]	44
Kartogram 13 Liczba budynków we własności gminnej wymagających remontu kapitalnego	46
Kartogram 14 Występowanie budynków generujących niską emisję	48
Kartogram 15 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar zdegradowany	53
Kartogram 16 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar rewitalizacji	56
Rysunek 1 Podział Gminy Golina na jednostki analityczne	13
Rysunek 2 Podział Miasta Golina na osiedla	14
Rysunek 3 Powiązanie pomiędzy wizją, celami, kierunkami działań i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.....	68

Rysunek 4 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych - legenda.....	101
Rysunek 5 Etapy angażowania członków społeczności lokalnej w proces rewitalizacji	117
Rysunek 6 Formy komunikacji na etapie wdrażania LPR	131
Rysunek 7 Formy komunikacji na etapie monitoringu LPR.....	132
Rysunek 8 Formy partycypacji społecznej na kolejnych etapach realizacji LPR	133
Rysunek 9 Aktualizacja LPR – ścieżka postępowania	138
Tabela 1. Powierzchnia geodezyjna gminy Golina	10
Tabela 2 Jednostki podziału Gminy Golina	12
Tabela 3 Podział miasta Golina na osiedla	12
Tabela 4 Dane ilościowe wykorzystane w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	15
Tabela 5 w2 - Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców jednostki podziału gminy.....	22
Tabela 6 w4 <i>Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem</i> w5 <i>Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem</i>	25
Tabela 7. Gatunki zwierząt i roślin występujące na obszarze gminy Golina, podlegające ochronie prawnej	38
Tabela 8 Zbiorcze zestawienie danych wskaźnikowych dla wszystkich jednostek podziału Gminy Golina	50
Tabela 9 Delimitacja obszaru zdegradowanego.....	52
Tabela 10 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar zdegradowany	53
Tabela 11 Delimitacja obszaru rewitalizacji - etap 1.....	54
Tabela 12 Delimitacja obszaru rewitalizacji – etap 2	55
Tabela 13 Jednostki podziału Gminy Golina tworzące obszar rewitalizacji.....	57
Tabela 14 Zdiagnozowane zjawiska problemowe na terenie jednostek tworzących obszar rewitalizacji.....	61
Tabela 15 Zestawienie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych oraz odpowiadających na nie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	97
Tabela 16 Wpływ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na sytuację w sferze społecznej	106

Tabela 17 Wpływ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na aspekty życia mieszkańców obszarurewitalizacji w Gminie Golina	109
Tabela 18 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowy harmonogram działań	114
Tabela 19 Jak oceniają Państwo natężenie następujących problemów społecznych na terenie Gminy Golina?	119
Tabela 20 Analiza spotkań warsztatowo-informacyjnych.....	128
Tabela 21. Harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji	136
Tabela 22 Wskaźniki produktu i rezultatu dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych	141
Tabela 23 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji	143
Tabela 24 Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina z dokumentami strategicznymi	146

18. Załącznik 1 –Kwestionariusz ankiety

Ankieta pogłębiająca diagnozę zjawisk i czynników kryzysowych na terenie Gminy Golina

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszamy do wypełnienia ankiety, której celem jest pogłębienie diagnozy zjawisk i czynników kryzysowych w ramach przygotowania *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golina na lata 2017-2023*. Rewitalizacja to zestaw działań obejmujących sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową i techniczną, które mają na celu poprawę sytuacji w problematycznych obszarach gminy.

PANEL PYTAŃ

1. Jak oceniają Państwo natężenie poszczególnych problemów społecznych na terenie Gminy Golina?

Lp.	Problem	Nie występuje	Niskie	Średnie	Wysokie
1.	Bezrobocie	1.	2.	3.	4.
2.	Ubóstwo	1.	2.	3.	4.
3.	Przestępczość	1.	2.	3.	4.
4.	Brak zainteresowania mieszkańców życiem społecznym i kulturalnym	1.	2.	3.	4.
5.	Bezdomność	1.	2.	3.	4.
6.	Alkoholizm	1.	2.	3.	4.
7.	Narkomania	1.	2.	3.	4.
8.	Przemoc w rodzinie	1.	2.	3.	4.
9.	Problemy opiekuńczo-wychowawcze	1.	2.	3.	4.
10.	Brak integracji z os. niepełnosprawnymi	1.	2.	3.	4.
11.	Wandalizm	1.	2.	3.	4.
12.	Brak dostępu do nowoczesnej technologii (Internet)	1.	2.	3.	4.
13.	Starzenie się społeczeństwa	1.	2.	3.	4.
14.	Inne. (Jakie?.....)	1.	2.	3.	4.

2. Jakie grupy społeczne powinny być głównie wspierane w procesie rewitalizacji? (proszę wskazać maksymalnie 2 odpowiedzi)

1. Rodziny z dziećmi
2. Rodziny z osobami niepełnosprawnymi / zależnymi
3. Dzieci
4. Młodzież
5. Seniorzy
6. Osoby niepełnosprawne
7. Osoby bezrobotne

3. Jakie są Pani/Pana zdaniem największe atuty i potencjały Gminy Golina? (proszę wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi)

1. Aktywność mieszkańców
2. Infrastruktura
3. Estetyka
4. Potencjał gospodarczy
5. Potencjał turystyczny
6. Inne (jakie?)

.....
.....
.....

4. Czy włączyłaby/by się Pani/Pan w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?

1. Tak
2. Nie

5. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Pana/Pani zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych? Prosimy o zaznaczenie maksymalnie trzech najważniejszych.

1. Realizacja działań szkoleniowo-doradczych
2. Realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp.
3. Organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym dla mieszkańców
4. Stworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców
5. Poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
6. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa (rozbudowa monitoringu, większa liczba funkcjonariuszy policji)
7. Działania ukierunkowane na wsparcie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej
8. Rozbudowa systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych generujących miejsca pracy i inwestycje
9. Promocja przedsiębiorczości, wsparcie dla osób zakładających działalność gospodarczą
10. Inne - prosimy wpisać jakie:

.....
.....
.....

6. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Pana/Pani zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych? Prosimy o zaznaczenie maksymalnie trzech najważniejszych.

1. Zwiększenie liczby mieszkań komunalnych i socjalnych
2. Poprawa standardu mieszkań (m.in. termomodernizacje budynków, poprawa wyposażenia w media)
3. Rozbudowa/modernizacja infrastruktury drogowej
4. Rozbudowa/modernizacja przedszkoli, szkół
5. Rozbudowa/modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
6. Zwiększenie dostępu do obiektów handlowych i usługowych
7. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na parki, skwery, place zabaw itp.
8. Inne (prosimy wpisać jakie:

.....
.....
.....

7. Na jakich obszarach Gminy Golina działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy propozycje:

1.
2.
3.

8. Na jakich obszarach miasta działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy propozycje:
1.
 2.
 3.
9. Na jakich obszarach miasta działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, ulice, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych) są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy ulice:
1.
 2.
 3.

METRYCZKA

Płeć: 1. Kobieta 2. Mężczyzna

Wiek:

1. Poniżej 25 lat
2. 25-34
3. 35-44
4. 45-54
5. 55-64
6. 65 lat i więcej

Liczba lat zamieszkiwania w Gminie Golina:

1. Powyżej 15 lat
2. 9-15 lat
3. 5-8 lat
4. Poniżej 5 lat

Wykształcenie:

1. Podstawowe lub gimnazjalne
2. Zasadnicze zawodowe
3. Średnie
4. Wyższe
5. Inne:

Sytuacja zawodowa:

1. Uczeń/ Student
2. Osoba pracująca
3. Emeryt/Rencista
4. Bezrobotny/Nieaktywny zawodowo
5. Inne:

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W BADANIU

